



MENGŠAN

GLASILO OBČINE MENGEŠ

ŠTEVILKA 26 / LETNIK IV / SVEČAN / 1996



KINIZINICA
DOMŽALE
D. O. O.

**NOVI ZAKONI IN PREDPISI
PRAZNIKI IN OBIČAJI
DRUŠTVA O SEBI**





kočna

trgovsko podjetje d.d.
KAMNIK, Ekslerjeva 8

AKCIJSKA PRODAJA V FEBRUARJU V VSEH ŽIVILSKIH PRODAJALNAH IN DISKONTU

OLJE RAST. SONČNI CVET	186,70
VINO LJUTOMERČAN 1l	375,00
VINO DAR JESENI 1l	191,00
SOK BRESKVA 0,25l	51,00
MOKA STARI MLIN 1kg	72,00
SLADKOR MLETI 0,5kg	110,00
MARMELADA MARELICA 870g	419,00
KOMPOT ANANAS KOŠČKI 836g	145,00
BONBONIERA CONFINA 200g	308,00
WHISKAS GOVEDINA 400g	162,00
ŠUNKA KOSI brez kosti 1kg	1.083,60
KRAČE 1kg	465,70
SIR MAXI SPECIAL 1kg	819,00
HREN 150g	122,20
MARGARINA BAUEREN KRONE	165,70

SLEDITE MARKACIJI - OBIŠČITE KOČNO

AVTOMOBILSKI
PROGRAM



LADA

V industrijski prodajalni

HELKO

DOBRI PLAČILNI POGOJI
IN UGODNE CENE



Informacije po telefonu: (061) 715 233



Trgoavto

TRGOVINA BURNIK

Prešernova 3, Mengeš

Akcijska prodaja - plačilo na 3 čeki brez obresti
kolesa Rog (15% znižanje)

kolesa Atala

avtoradio Pioneer

motorne žage Husqvarna

plačilo z 1+2 čeki brez obresti

vrtno 4-taktno kosilnico

avtogume, dodatna oprema vozil

betonski mešalci, samokolnice

avtokumulatorji za vse vrste motorjev,

osebni in tovorni vozil

električno ročno orodje, stabilne elektro žage

avtokozmetika, motorna olja in maziva Castrol,

Valvoline, Elf, Ina Delta, RSL

motorji Tomos in Piaggio vespe

rezervni deli za osebna vozila Zastava, Lada Škoda, Golf

tovorna vozila Tam, Zastava, Iveco, Man

rezervni deli za kolesa in mopede

plačilo kupljenega blaga je možno z gotovino,

čeki ali kreditom brez pologa

za pogodbene kupce ugodni pogoji

Trgovina je odprta vsak dan

od 8. do 19., sobota od 8. do 12. ure.

Vse informacije na tel. 061/737-785.

Se priporočamo!

Spoštovane bralke, dragi bralci!

Svečan je najkrajši mesec, letos pa nam je prinesel en dan več. Morda bo to priložnost, da bomo izgorevali za druge, kot izgoreva sveča. Bodimo luč v temi vsem, ki ne vidijo smisla dobrih dejanj v najboljšem pomenu besedu.

Februar je tudi mesec kulture. Otroci se tega praznika vesele, ker so pouka prosti, odraslim ni treba v službo, morda smo ta dan malo več skupaj. Če je vsaj to, je namen dela prostega dne uresničen. Prav pa je, da svojo državljansko dolžnost podkrepimo z obiskom kulturne prireditve.

Marsikomu pa je najpomembnejši praznik ob koncu zime pust. Koliko besed preteče na račun mask, kostumov in podobnih rekvizitov. Včasih so bile maske prepovedane. Hudo tistemu, ki je nosil masko, pa se mu je zgodila nesreča. Žal dandanašnji ne verjamemo ničemu in žal tudi nikomur. Verjamemo vsaj roki pravice? Včasih premalo, drugič nič. So naši medsebojni odnosi res tako skrhani, da gledamo le in zgolj na svojo osebno materialno korist, sočloveka in prijatelja, kaj že to pomeni!, pa sploh ne poznamo. Danes sem prijazen s teboj, ker te potrebujem, jutri pa te ne poznam! Celo stran pogledam, sicer se srečam s tvojimi vprašujočimi očmi. Zakaj, zakaj...

Mengeš ni velik, poznamo se, včasih celo toliko, da smo sposobni povedati veliko preveč o človeku, za katerega smo še malo prej trdili, da sploh ni Mengšan. Dragi bralci, veliko telefonskih pogovorov smo imeli v zadnjem času na račun tega, kdo je in kdo ni Mengšan. Nekateri ste izrazili ogorčenost, češ že dvajset, trideset in več let živim in delam v Mengšu, ustvaril sem si družino, otroci sledijo poslanstvu človeštva in sem vesela babica, vesel dedek. Čemu je potrebno toliko besed okrog "državljanstva"? Sem naredil kaj slabega za ta kraj, ker moji starši niso

prvobitni Mengšani, čeprav je moj življenjski sopotnik "kriv" za to, da je najina barka pristala prav tu. Bodimo sosed sosedu človek in ne zverina.

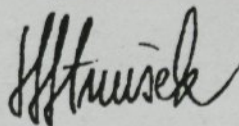
Različna razmišljanja so nas vodila k temu, da bomo za prihodnjo številko Mengšana pripravili telefonsko anketo na to temo. Pričakujemo vašo pripravljenost, da se boste želeli pogovoriti s člani uredniškega odbora.

Veseli bomo vaših pobud in idej, kako naš mesečnik narediti še bolj domač, prijazen. Naj bodo vaše misli iskriče. Posebej pa vabim k besedi dobre poznavalce razmer v Mengšu. Bodite pošteni, naravni in se ne sprenevedajte. Zakaj je bilo potrebnih toliko besed in zgubljenih ur med člani Občinskega sveta občine Mengeš, toliko hude krvi, celo podtikanj. Uredniški odbor ve, kaj je njegova naloga. Zavedamo se odgovornosti, ki smo jo prevzeli, ne moremo pa prevzeti odgovornosti za napake, ki niso v naši pristojnosti. Ne mešajmo vsega skupaj v istem košu!

Še sreča, da ljudje dobre volje, katerih glavni cilj je preživeti prosti čas skupaj, praviloma ne gledajo niti na vero niti na strankarsko pripadnost. Kolikor društev - toliko zdravih jeder. Lahko se pohvalimo še z enim novim, to je likovno društvo pod vodstvom Vinka Železnikarja.

Ker je mesec februar tudi mesec ljubezni, vabim k razmišljanju: prijateljstvo gladi svet. Največja skrivnost vsakega dela je začetek. Naj bo prav današnji dan začetek prijateljstva, pravega prijateljstva med nami.

Tatjana Sivec Strmšek



UVODNIK	3
OBČINSKA UPRAVA POROČA	4
RAZPISI	7
ŽIVLJENJE V OBČINI	7
POLITIČNE STRANKE	11
PRI SOSEDIH	14
ŽUPAN NA OBISKU	15
PRAZNIKI IN OBIČAJI	16
NAŠI PESNIKI IN PISATELJI	19
NAŠ VRTEC	20
NAŠA ŠOLA	23
VAŠA POŠTA	25
DRUŠTVA	26
ŠPORT	31
OTROCI IN STARŠI	34
DOBROTA NE POZNA MEJA.....	35
KULTURA	36
IN MEMORIAM	46
NASVETI	48
RAČUNALNIŠTVO	52
OBVESTILA	53
PREDSTAVLJA SE VAM	57

MENGŠAN glasilo OBČINE MENGEŠ

Naslov uredništva:

Uredništvo Mengšana
Slovenska cesta 30, 61234 MENGEŠ
telefon: (061) 737 081
telefaks: (061) 738 981
žiro račun: 50120-630-810251

Glasilo ureja uredniški odbor:

Tatjana Sivec Strmšek (odgovorna urednica, tel.: 737 317), **Ljubica Rožman**, **Milica Tomšič**, **Jože Vahtar**, **Blaž Janežič**, **Franc Veider** (člani)
Lektor: **Ivo Pirnat**

Računalniški prelom: **Sebastijan Linke**

Slika na naslovnici:

zgoraj **arhiv Marka Korenčana**
spodaj **Janez Škrlep**, pustne maske

Izdaja: **Občinski svet Občine Mengeš**

Mengšan izhaja v nakladi 2600 izvodov in ga prejema gospodinjstva v občini Mengeš brezplačno na dom.

Prispevke in oglase lahko oddajate na sedežu redništva v času uradnih ur (ponedeljek, sredo, petek) ali članom uredniškega odbora ali pošljete po pošti na naslov: **Glasilo Mengšan, Slovenska cesta 30, 61234 MENGEŠ**.

Tiskano na okolju prijaznem papirju.

Tisk: **Premiere**, Piriče

Distribucija: **Primož Kržan**, tel.: 737-296

Izvajanje zimske službe na območju Občine Mengeš

V izogib nevšečnostim v primeru ponovnih večjih snežnih in ostalih padavin, vas v nadaljevanju seznanjamo z vsebino ODLOKA O UREDITVI ZIMSKE SLUŽBE, ki je določal obveznosti pri izvajanju zimske službe na območju celotne bivše občine Domžale in tedanjih krajevnih skupnostih in je veljaven tudi še sedaj na območju nove Občine Mengeš, pri čemer posebej opozarjamo na sklop

II. ODSTRANJEVANJE SNEGA S PLOČNIKOV ZA PEŠCE IN FUNKCIONALNIH POVRŠIN (členi 5 do 11),

obenem pa vas prosimo, da na občinsko upravo, referat za komunalno infrastrukturo, sporočite morebitne pomanjkljivosti pri izvajanju zimske službe izvajalcev.

1. člen

S tem odlokom se ureja organizacija in izvajanje zimske službe na območju Občine Domžale in obveznosti, ki jih imajo pri izvajanju zimske službe izvajalci zimske službe, OZD ter druge samoupravne organizacije in skupnosti, ki upravljajo premoženje v družbeni lasti ter delovni ljudje in občani.

2. člen

Zimska služba obsega naslednje ukrepe:

1. Pluženje snega na magistralnih, regionalnih in lokalnih cestah in drugih javnih poteh ter ulicah, trgih in drugih prometnih površinah;
2. Posipavanje magistralne, regionalnih in lokalnih cest in drugih javnih poti, ulic, trgov, javnih parkirnih površin in pločnikov za pešce z ustreznim materialom za preprečevanje poledice;
3. Odstranjevanje in odvoz snega v strnjenih naseljih s planom določenih javnih poteh, ulic, trgov, javnih parkirnih površin in pločnikov za pešce;
4. Čiščenje mrež in odtočnih uličnih požiralnikov v času odjuge;
5. Odstranjevanje ledenih sveč s streh in strešnih žlebov;
6. Namestitve in vzdrževanje snegolovov na strehah, s katerih se lahko vsuje snežni plaz in je zaradi tega ogrožena varnost občanov in premoženja;
7. Ureditev in vzdrževanje strešnih žlebov in odtočnih cevi;

8. Čiščenje zasneženih prometnih znakov;
9. Mobilizacijo delovnih ljudi in občanov ter delovnih sredstev za odstranjevanje snega iz javnih prometnih površin, kadar tega dela zaradi višje sile (premočno deževje, premočna odjuga) ali drugih objektivnih razlogov ne zmore opraviti za to pooblaščen delovna organizacija in krajevna skupnost na svojem območju.

3. člen

Izvajalec nalog iz 2. člena tega odloka je delovna organizacija, s katero sklene Skupnost za ceste Občine Domžale sporazum o izvajanju zimske službe in krajevne skupnosti za javne poti, ki so v njihovem vzdrževanju.

Delovna organizacija iz prvega odstavka tega člena in krajevne skupnosti so dolžne vsako leto do 15. oktobra napraviti operativni plan zimske službe, iz katerega so razvidni ukrepi in vrstni red teh ukrepov in ga predložiti Skupnosti za ceste Občine Domžale v potrditev.

4. člen

Skupnost za ceste Občine Domžale na področju zimske službe:

- spremlja izvajanje sprejetega operativnega plana zimske službe,
- ocenjuje racionalnost uporabe delovnih sredstev in naporov in daje pobude za morebitne spremembe organizacije zimske službe,
- zagotavlja finančna sredstva po sprejetem operativnem planu za tekoče leto.

II. ODSTRANJEVANJE SNEGA S PLOČNIKOV ZA PEŠCE IN FUNKCIONALNIH POVRŠIN

5. člen

Hišni svet, upravitelji in uporabniki družbenih objektov ter lastniki zgradb oziroma uporabniki so dolžni pred svojim objektom:

- odstraniti sneg s pločnikov za pešce,
- odstraniti s streh in žlebov ledene sveče,
- posipavati pločnike za pešce ob poledici,
- očistiti ulične požiralnike in ob vozišču zagotoviti odvodnjavanje.

Za izvršitev obveznosti iz prvega odstavka tega člena morajo ob nezazidanih parcelah

skrbeti lastniki zemljišč ali imetniki pravice uporabe. Material za posipanje da na razpolago proti plačilu izvajalec.

6. člen

Sneg, ki zapade ponoči, mora biti odstranjen s pločnikov za pešce zjutraj najkasneje do 7. ure.

Izvajalci zimske službe so dolžni pričeti s pluženjem, ko zapade 10 cm snega, višino snega ugotavlja vsak izvajalec sam, po potrebi pa ga na to opozori komunalno-cestna inšpekcija ali postaja milice.

Pluženje se izvaja po zaporedju kot ga predvideva operativni plan za posamezna območja krajevne skupnosti.

7. člen

Z javnih prometnih površin se odvaža sneg, če izplužen sneg ovira in ogroža varnost prometa ali onemogoča nadaljnje pluženje. O potrebi odvoza snega odloči cestno-komunalni inšpektor Občine Domžale.

8. člen

Sneg iz 7. člena tega odloka se sme odvažati le na mesto, ki je za to določeno v dogovoru s krajevno skupnostjo.

9. člen

Ob poledici se mora pločnik za pešce in peš poti posipavati s soljo ali peskom. Prepovedano je posipavanje s pepelom, žagovino, smetmi ali drugim materialom.

10. člen

Zgradbe, s katerih se lahko vsuje snežni plaz, ki ogroža varnost občanov in premoženja, morajo imeti ustrezno in redno vzdrževane snegolove. Žlebovi in odtočne cevi na zgradbah ne smejo biti poškodovane. Sproti je treba odstranjevati ledene sveče. Pred odstranjevanjem snega s streh in ledenih sveč se mora pločnik za pešce ustrezno zavarovati.

11. člen

Pri odstranjevanju snega z javnih prometnih površin, streh, funkcionalnih in drugih površin je prepovedano zametavati cestišča. Sneg se mora odlagati ob robu vozišča pri čemer mora biti zagotovljeno odvodnjavanje ali na mestu, kjer odstranjeni sneg ne ovira hoje in prometa z vozili.

Zimska služba

III. UKREPI V PRIMERU IZREDNIH SNEŽNIH PADAVIN

12. člen

Nadzor nad izvajanjem ukrepov zimske službe v primeru izrednih snežnih padavin ali velikih odjuga prevzema občinski štab za civilno zaščito. Občinski štab za civilno zaščito in štabi za civilno zaščito v KS in OZD lahko aktivirajo enote civilne zaščite in predlagajo izvršnemu svetu, da odredi mobilizacijo delovnih ljudi in občanov, delavcev in materialnih sredstev.

13. člen

Finančna sredstva za izvajanje ukrepov ob izrednih snežnih razmerah zagotovi izvajalcu del izvršni svet iz sklada obvezne proračunske rezerve.

OBVESTILO

Obveščamo vse občane Občine Mengeš, da bo Občina Mengeš v sodelovanju z Ministrstvom za finance - izpostava Domžale organizirala sprejem napovedi s podatki, ki so potrebni za odmero dohodnine. Izpolnjene obrazce boste lahko oddali v sredo, dne 20. marca 1996 od 9. do 13. ure in od 14. do 17. ure v sejni sobi Občine Mengeš, Slovenska cesta 30 - I. nadstropje.

Oddaja omenjene dokumentacije pa je možna v okviru uradnih ur tudi na izpostavi Domžale do 31.3.1996.

Občinska uprava
Občine Mengeš

INŠTRUIRAM

matematiko, fiziko
in kemijo za osnovno
in srednj šolo

Tel.: 739-412

Zakon o dedovanju kmetijskih gospodarstev

Le dan pred pretekom veljavnosti določil Zakona o kmetijskih zemljiščih, ki so urejale dedovanje (torej 8. decembra 1995), je bil v Uradnem listu RS objavljen Zakon o dedovanju kmetijskih gospodarstev. Državni zbor je zakon sprejel po hitrem postopku in po mnenju večine ljudi ni dober, je pa seveda boljši, kot bi bila pravna praznina, če zakon ne bi bil sprejet. Za izvajanje triletnega programa Strategije razvoja slovenskega kmetijstva je potrebno sprejeti 21 zakonov, vendar je Državni zbor do sedaj sprejel le tri. V manj kot letu dni, kolikor je še časa, ne bo mogoče sprejeti vseh potrebnih zakonov, saj so na ministrstvu strokovno, ne pa tudi pravno, zaključili pisanje še treh zakonov, ostali pa so v različnih fazah priprave.

Zaradi vprašanj nekaterih kmetov, kako je z dedovanjem kmetij, želim v tem sestavku nakazati glavne točke zakona, podrobneje razlago pa zainteresiranim lahko poda pravnik. Zakon ureja dedovanje zaščitenih kmetij, preprečuje njihovo drobitev, omogoča njihov prevzem pod pogoji, ki dediča preveč ne obremenjujejo, ter ustvarja možnosti za ohranitev in krepitev gospodarske, socialne in ekološke funkcije zaščitenih kmetij. Takšen je vsaj namen zakonodajnega telesa. Po novem se šteje za zaščiten kmetijo kmetijsko gospodarstvo, ki obsega vsaj 5 hektarjev in ne več kot 100 hektarjev primerljivih kmetijskih zemljišč. To določilo ne velja za kmetije, ki imajo le gozdove. Merilo ni več katastrski dohodek, temveč površina primerljivih kmetijskih zemljišč, kjer za 1 hektar primerljive kmetijske površine šteje: 1 ha njiv ali vrtov, 2 ha travnikov ali ekstenzivnih sadovnjakov, 4 ha pašnikov, 0,25 ha plantažnih sadovnjakov ali vinogradov ali hmeljišč, 8 ha gozdov, 5 ha gozdnih plantaž in 6 ha barjanskih travnikov in drugih površin. Zaščiten kmetija obsega vse, kar sestavlja gospodarsko celoto in rabi za redno kmetijsko in gozdarsko dejavnost (zemljišča, gospodarska in stanovanjska poslopja, kmetijske priprave, orodja, živina, s kmetijo prevzete služnosti in druge pravice, pravice na zemljiščih agrarnih skupnosti, pravice in dolžnosti s članstvom v zadruzi ter stvari, ki bi otežile ali onemogočile opravljanje kmetijske dejavnosti). Lastnik zaščiten kmetije je praviloma ena fizična oseba, izjemoma je mogoča tudi solast ali skupna last zakoncev, starša in otroka ali posvojenca ali njegovega potomca. Za določitev zaščiten kmetije se glede lastništva uporabljajo podatki

iz zemljiške knjige, ostali pa iz geodetskih podatkov. Po uradni dolžnosti določi zaščiten kmetijo v upravnem postopku upravna enota, v primeru Mengeš je to Upravna enota Domžale (nekoč Občina), to delo pa opravijo na referatu za kmetijstvo - ga. Kramžar in g. Gorše. To delo bodo upravne enote predvidoma opravile v petih (5) letih, če pa imate posebne razloge, pa lahko zahtevate takojšnje ugotavljanje. Prednost je v teh postopkih imajo tudi kmetije, za katere teče zapuščinski postopek. Sodišče bo prekinilo vse postopke, katerih predmet je zapuščina kmetije, dokler o njenem statusu ne odloči upravna enota z ustrezno odločbo. V zakonu je dedič ali prevzemnik kmetije zaščiten tako, da sodišče določi ostalim dedičem nujne deleže v skladu s plačilno zmožnostjo kmetije. Najdaljši odplačilni rok nujnih deležev je 5 let, izjemoma tudi več. Prednost pri dedovanju v naravi (dedovanja zaščitenih kmetij) ima dedič, ki namerava obdelovati kmetijsko zemljišče, se ukvarja s kmetijsko dejavnostjo ali je izšolan oziroma se šola za ta namen. Če dedič, ki je podedoval kmetijo, to prej kot v 10 letih odtuji (proda, odda v zakup,) in ne pridobi druge zaščiten kmetije, mora ostalim dedičem, če to zahtevajo, izplačati razliko v dednem deležu, tako da niso prikrajšani.

Zakon podrobno ureja še vrsto drugih zadev, vendar upam, da smo v tem sestavku obdelali najpomembnejša splošna določila.

Boris Grabrijan

Anonimni alkoholiki, vas zanimajo naše izkušnje?

Pokličite nas:

061/451 022

061/301 883

061/714 238

061/13 21 096

Ali nam pišite

AA - 61116 - p.p. 12

Oskrbovanje in upravljanje pluga-javni poziv kmetom

Občina Mengeš je z zagotovitvijo sredstev v občinskem proračunu za leto 1995 omogočila nakup kakovostnega dvobrazdnega obračalnega pluga Kverneland, ki bo na voljo vsem kmetom naše občine. Plugu si kmetje ne bodo mogli izposojati sami, ampak bo z njim upravljal eden, izjemoma več kmetov, ki jih bo komisija spoznala za primerne. Za opravljanje storitev se bo uporabljal cenik za strojne kroške, ki ga pripravlja Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

Vsi, ki menite, da ste usposobljeni za delo s strojem in za njegovo strokovno vzdrževanje, oddajte svoje vloge v času uradnih ur na Občini Mengeš. V vlogi naj vsak vlagatelj na kratko predstavi sebe, kmetijo in strojni park, s katerim razpolaga, obvezna je tudi navedba strokovne izobrazbe.

Občina Mengeš

Obvestilo kmetom

Zaradi obilnega sneženja, dežja in hudega mraza je predvsem v zadnjih dneh preteklega leta prišlo do nastanka večjih škod v kmetijstvu, posebno v gozdovih. Lastniki gozdov in drugih poškodovanih parcel (sadojniki in podobno) so dolžni les pospraviti, da ne bi prišlo do še večje škode zaradi razvoja škodljivcev (podlubnikov), ko nastopi toplejše obdobje in z njim pogoji za namnožitve.

Ministrstva za Obrambo - Uprava za zaščito in reševanje so nas obvestili, da za namen sanacije država ne bo namenila dodatnega denarja. Obstaja sicer možnost sofinanciranja stroškov spravila lesa, pokritje stroška sadik in delnega sofinanciranja sajenja sadik po Zakonu o gozdovih, vendar o teh možnostih še nismo obveščeni.

Po Zakonu o dohodnini lahko lastniki gozdnih parcel uveljavljajo posebne olajšave pri odmeri davka. Če škoda presega 20%, je možno pri Republiški upravi za javne finance vložiti zahtevek, da se davek odmeri od zmanjšane katastrskega dohodka. Zmanjšani donos na kmetijskih zemljiščih ugotovi komisija, ki jo imenuje Občina, na gozdnih površinah pa komisija, ki jo imenuje Zavod za gozdove.

Vsi, ki menite, da ste utrpeli škodo, ki presega 20% in bi lahko uveljavili olajšavo, lahko dvignete ustrezen obrazec za prijavo v času uradnih ur na Občini Mengeš.

Občina Mengeš

Obnova mostu čez razbremenilnik Pšate na Prešernovi cesti v Mengšu

V mesecu marcu bo izvajalec del "GRADIS TEO" d.o.o. iz Ljubljane pričel z obnovitvenimi deli na mostu čez razbremenilnik Pšate na Prešernovi cesti R 322, odsek 1138 km 3+450 v Mengšu. Izvajali bodo naslednja dela: odstranjena bo voziščna plošča in izdelana nova, opravi se sanacija opornikov in sanacija kril z zamenjavo mostne ograje.

Investitor omenjenih del je Ministrstvo za promet in zveze Direkcija RS za ceste.

Zdeli bo izvajalec pričel 1. marca 1996 in dokončal dela do 31. maja 1996. V tem času bo popolna zapora Prešernove ceste. Obvoz pa bo urejen tako, da bo osebni in avtobusni promet potekal po Veselovem nabrežju, tovorni promet pa bo potekal preko Duplice in Križa.

Prosimo vse občane in udeležence v prometu, da omenjeno obvestilo z razumevanjem upoštevajo.

Referat za infrastrukturo

MENGŠAN

Mengšan, naše, vaše, njihovo glasilo...

V zadnjih mesecih je bila problematika o glasilu Mengšan kar velikokrat tema glasnih in manj glasnih debat, še v slovenske dnevnike je zašla. No, ker še vedno velja, da zaleže le odkrita beseda in strpno skupno reševanje problemov, smo ta debatni krožek, upam, razrešili. Na skupnem sestanku uredniškega odbora Mengšana in Občinske uprave smo namreč dorekli prenekatere dejasnosti. Oblikovane predloge in sklepe pa je na svoji seji sprejel tudi Občinski svet Občine Mengeš. Tako Mengšan še naprej ostaja mesečnik Občine Mengeš, katere izdajatelj je Občinski svet Občine Mengeš, ureja pa ga Uredniški odbor z odgovorno urednico Tatjano Sivec Strmšek in člani Ljubico Rožman, Milico Tomšič, Jožetom Vahtarjem, Blažem Janežičem in Francetom Veiderjem.

Za zbiranje prispevkov in oglasov smo se odločili, da jih lahko osebno oddajate tako v sprejemni pisarni Občine Mengeš (seveda v času uradnih ur v ponedeljek, sredo ali petek) kot vsem članom uredniškega odbora. Če boste prispevek ali oglas oddali po pošti, napišite naslov: Glasilo MENGŠAN, Slovenska cesta 30, 61234 Mengeš. Če želite, da je vaš prispevek objavljen v istem mesecu, kot ste ga napisali, ga morate oddati seveda najkasneje do 12. v mesecu. Vse prispevke in oglase, ki jih boste naslovili na Slovensko cesto 30, bo prejel Uredniški odbor v takšni obliki, kot jih boste oddali (v zaprti kuverti, na disketi ali na listu), in jih po svoji presoji uvrščal v glasilo.

Tudi o vaših pripombah in napotkih, ki ste jih posredovali Uredniškemu odboru o celostni podobi, bo v naslednjih mesecih tekla razprava, saj bo g. Vinko Mav ponovno povabljen k dooblikovanju celostne podobe (programske in oblikovne zasnove). Prav tako smo sklenili, da se pripravi in objavi razpis za tehnična in organizacijska dela, ki naj bi tekla na ali vsaj v bližini mengeškega področja.

Ponovno bomo pregledali naslove prejemnikov glasila Mengšan tako, da ga bo vsem gospodinjstvom v občini še naprej prinašal Primož Kržan, nekateri pa ga boste tako kot doslej prejeli po pošti. Če torej z naslovi še kaj ne bo v redu, pokličite Primoža, ali pa pošljite pismo sporočilo.

Toliko zaenkrat! Upam, da bo Mengšan še naprej naš in vaš.

Rika Binter

Na podlagi sklepa Občinskega sveta
Občine Mengeš objavljamo

JAVNI RAZPIS ZA IZBIRO IZVAJALCA DEJAVNOSTI POSTAVLJANJA IN UPRAVLJANJA Z REKLAMNIMI OBJEKTI NA DROGOVIH JAVNE RAZSVETLJAVE

Predmet razpisa:

1. Postavljanja in upravljanja z reklamnimi objekti na drogovi javne razsvetljave na območju Občine Mengeš.

POGOJI RAZPISA:

1. Na razpisu lahko sodelujejo pravne in fizične osebe.
2. Izvajanje dejavnosti mora biti v skladu z Odlokom o postavljanju in upravljanju objektov za nameščanje reklam in ... (Uradni vestnik Občine Mengeš št. 8/95 z dne 25.11.1995).

PRIJAVA MORA VSEBOVATI:

- način, obliko in čas trajanja izvajanja dejavnosti
- soglasje lastnika in upravljalca drog JR
- rok izvedbe
- ponudbeno ceno

MERILA ZA IZBIRO NAJUGODNEJŠEGA PONUDNIKA:

- način in oblika izvajanja dejavnosti
- ponudbena cena
- reference za strokovnost
- rok izvedbe

Pisne prijave je potrebno oddati v 14 dneh od dneva objave v glasilu MENGŠAN na naslov: Občina Mengeš, Slovenska 30, Mengeš, v zaprti ovojnici, z napisom "javni razpis - reklamiranje - ne odpiraj". Potrebne informacije dobite na tel. (061) 737-081 - Referat za infrastrukturo. Odpiranje ponudb bo v prostorih Občine Mengeš v sejni sobi 20.03.1996 ob 13.uri.

OBČINA MENGEŠ
župan Janez Per

Mengeš 27. 02. 1996

OBČINA MENGEŠ
Slovenska cesta 28
MENGEŠ

RAZPIS ZA IZBIRO IZVAJALCA UREJANJA IN VZDRŽEVANJA ZELENIC V OBČINI MENGEŠ ZA LETO 1996

Predmet razpisa:

- Urejanja in vzdrževanja zelenic v Občini Mengeš za leto 1996

POGOJI RAZPISA:

- Ponudniki lahko dvignejo popis del vsak delavnik od 8. do 12. ure v prostorih Občine Mengeš, Slovenska 30, kjer lahko dobijo tudi potrebne informacije v zvezi s ponudbo

PRIJAVA MORA VSEBOVATI:

- način, obliko in čas trajanja izvajanja dejavnosti
- ponudbeno ceno

MERILA ZA IZBIRO NAJUGODNEJŠEGA PONUDNIKA:

- način in oblika izvajanja dejavnosti
- ponudbena cena
- reference za strokovnost

Pisne prijave je potrebno oddati v 8 dneh od dneva objave v glasilu MENGŠAN na naslov: Občina Mengeš, Slovenska 30, Mengeš, v zaprti ovojnici, z napisom "javni razpis - urejanje zelenic - ne odpiraj". Potrebne informacije dobite na tel. (061) 737-081 - Referat za infrastrukturo. Odpiranje ponudb bo v prostorih Občine Mengeš v sejni sobi 06.03.1996 ob 13. uri.

OBČINA MENGEŠ
župan Janez Per

Mengeš 27. 02. 1996

1. marec

1. marec - svetovni dan civilne zaščite

V Sloveniji tako kot v mnogih drugih državah 1. marca praznujemo Svetovni dan civilne zaščite. Vlada RS je ta dan določila leta 1992 na pobudo Mednarodne organizacije civilne zaščite, katera je bila ustanovljena 1. marca leta 1972. Zato v tem času na kratko predstavljam namen te organizacije ter njeno organiziranost v Občini.

V naši državi je civilna zaščita namensko organiziran del sistema varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami. Obsega organe vodenja, enote in službe za zaščito, reševanje in pomoč. Civilna zaščita posreduje ob tistih nesrečah, ki jih povzročajo naravne in druge nenadzorovane sile (potres, požar, poplava, nesreča z nevarno snovjo, vojna itd.). Zaradi izrednega obsega in intenzivnosti te sile ogrožajo zdravje in življenja ljudi ter varnost premoženja in drugih dobrin.

Temeljne naloge civilne zaščite so humanitarne narave in se nanašajo predvsem na:

- organizacijo in razvoj pripravljenosti za zaščito in reševanje,
- obveščanje in opozarjanje na preteče nevarnosti,
- mobilizacijo sil in sredstev za zaščito in reševanje,
- zaščito in reševanje ljudi, živali, materialnih dobrin ter nudenje pomoči,
- odpravljanje posledic nesreč do zagotovitve osnovnih razmer za življenje in delo,
- pomoč drugim prizadetim državam ter
- upravljanje in vodenje zaščite, reševanje in pomoči.

Sistem temelji na odgovornosti države, občin, gospodarskih družb, zavodov in drugih organizacij za organiziranje in vodenje varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami.

Sistem zaščite in reševanja je organiziran tudi v naši občini. Določil ga je Občinski svet v X. poglavju Statuta Občine Mengeš. Za vodenje zaščite in reševanja v občini je župan imenoval Občinski štab civilne zaščite, ki ga sestavljajo strokovnjaki iz posameznih področij pomembnih za to dejavnost.

1. marec

Za operativno izvajanje nalog so ustanovljene zaščitno-reševalne enote, ki so prostovoljne, poklicne in dolžnostne. Prostovoljne enote so organizirane v okviru prostovoljnih društev in drugih organizacij, ki delajo na območju Občine Mengeš. Najmošnejši del predstavljajo operativne enote treh gasilskih društev. Poleg njih se v sistem vključujejo še: Rdeči križ, taborniki, alpinisti, upamo pa, da kmalu tudi radioamaterji. Poklicne enote predstavljajo podjetja, zavodi in druge organizacije, ki imajo ustrezne kadre in sredstva, oziroma je njihova dejavnost pomembna za zaščito in reševanje. To so: Lek Mengeš, Zdravstvena postaja Mengeš v okviru Zdravstvenega doma Domžale, Avtoprevoznništvo Kosec ter Center požarne varnosti Količevo, ki opravlja naloge za območje Občine Mengeš, Domžale, Lukovica in Moravče. Dolžnostne enote predstavljajo enote civilne zaščite, te so organizirane za izvajanje prve medicinske pomoči, tehničnega reševanja in RBK zaščite.

Ob naravnih in drugih nesrečah pri zaščiti in reševanju ljudi in imetja, posebno pri vzdrževanju javnega reda in miru in pri zagotavljanju varnosti, sodeluje tudi policija. V akcije zaščite in reševanja se policija vključuje na podlagi pooblastil določenih v Zakonu o notranjih zadevah. Ob velikih nesrečah s svojimi enotami in sredstvi pa sodeluje tudi slovenska vojska.

Sistem varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami je v Občini Mengeš organiziran na novo ter trenutno zadostuje osnovnim kriterijem za delovanje in se bo razvijal v prihodnjih letih, ko bodo vse enote in službe ustrezno popolnjene, opremljene in usposobljene.

*Predsednik odbora
za zaščito in reševanje
Peter Gubanc*

**Kupim ali vzamem
garažo v najem.**

Svetina Blanka
Levčeva 16, Mengeš
Tel.: 738 901

Utrinki iz Loke



1. Kulturno društvo Antona Lobode je imelo 3. februarja prvi redni letni občni zbor. Zbralo se je lepo število članov (vseh nas je 72). V prijeten večer sta nas popeljali Tanja in Barbara s Prešernovo Turjaško Rozamundo, nakar je zbrane nagovoril predsednik društva Andrej Urbanc.

Po izvolitvi delovnih organov občnega zbora so se zvrstila kratka, zgoščena poročila o našem delu v preteklem letu in lahko rečemo, da je bilo uspešno. Treba je poudariti, da smo v prvem letu plodno sodelovali z loškimi gasilci in to si želimo tudi v prihodnje. Vodje posameznih sekcij so si bili enotni, da so bile vse prireditve dobro obiskane. V mislih imamo predvsem počastitev materinskega dne v gasilskem domu, Primožev večer v loški cerkvi, igrico Janko in Metka v KD v Mengšu, otroško maškarado in novoletno prireditev sredi vasi. Izkazali so se tudi naši mladi pritkovalci, saj so skozi vse leto pridno nabirali izkušnje v loškem in mengeškem zvoniku in učinkovito pomagali starejšim.

Tudi za letos smo si načrtali obilen delovni program, in če bodo naši mladi člani - seveda ob podpori starejših - pripravljeni sodelovati kot doslej, potem bo v Loki še naprej živahno in prijetno.

Od gostov (žal edini od vabljenih) nas je z besedami spodbude pozdravil predsednik loških gasilcev g. Peter Petrič, sicer tudi naš aktivni član. In čisto na koncu smo skromno proslavili uspešno zaključeno kulturno bero.

Naj se ob tej priliki v imenu vodstva društva zahvalim vsem akterjem - članom, vaščanom

in sponzorjem - za kakršnokoli opravljeno delo in pomoč pri naših dejavnostih v minulem letu. Iskreno si želimo in upamo, da boste z nami tudi v prihodnje, saj boste s podporo in obiskom na naših prireditvah dokazali, da smo zadeli v polno, ko smo to društvo ustanovili.

2. Dočakati petinosemdeset let za moškega ni kar tako. In prav ta častitljiva leta je vedrega obraza 20. januarja dočakal Vinko Čebulj - Kovačev Vinko, rojen leta 1911 v Loki. Skromen in tih, kakršen je, ni želel prevelikega pompa okrog osebnega praznovanja. Pa je vendar prav, da mu čestitamo in voščimo kot drugemu najstarejšemu Ločanu: Vinko, bodi še naprej moder in pokončen mož. Želimo ti predvsem zdravja, da bi lahko še dolgo z veliko ljubeznijo in veseljem gojil svoje rože in pridno obdeloval zelenjavni vrt, ki sta tvoji vsakdan.



Utrinki iz Loke



3. Kamniti most, ki že dolga stoletja kljubuje času sredi Loke, tiho in vidno propada ter izgublja svojo lepoto. Kovinska ograja, če se ji sploh lahko tako reče, ne služi več svojemu namenu (in tudi sicer se ne sklada s kamnito arhitekturo mostu), saj je na nekaterih delih ni več in pravi čudež je, da ni bilo kakšne hujše nesreče. Prav bi bilo, da pristopimo k obnovi, o kateri se že nekaj časa govori, a se nikakor ne izpelje. Morda je most izziv za študente arhitekture, da ga z okolico obdelajo in izrišejo ter načrte predložijo na Občino in pomagajo k rešitvi problema.

Na ureditev mostu in okolice dolgo čaka tudi križ, ki je zdaj v loški cerkvi, nekoč pa je imel svoje mesto na mostu. Ločani upamo, da se bo k zadevi pristopilo že letos, saj je urejena okolica tudi odsev neke narodne kulture, čeprav "skrite" v majhni vasi.

Jože Brojan

**Kulturno društvo
Antona Lobode**
iz Loke pripravlja na
predvečer
praznika sv. Gregorja,
v ponedeljek 11. marca,
ob 19. uri
tradicionalno **spuščanje**
lučk po Pšati.
Vabljeni

Igrica HUGO

Gojenci INCE smo bili gostje TV igrice HUGO

V začetku januarja sta nas obiskala priljubljena voditelja TV igrice HUGO Špela in Gregor in nas povabila k sodelovanju. Mi pa smo povabili k sodelovanju gojence VDC Zagorje. Kot gost INCE Mengeš je v oddaji sodeloval mengeški župan gospod Janez Per, ki se je pomeril z županom iz Zagorja, gospodom Matjažem Švaganom.

Po telefonu je v oddaji sodeloval Jure Volkar iz Mengša, ki je tekmoval z Zagorjanom Gorazdom Osolnikom.



Mengeški župan med navijači na tribuni.



Tekmovalci Danilo, Zvone in Silvo z voditeljema Špelo in Gregorjem.

Igrica HUGO

Tekmovanje je potekalo v dveh delih. Najprej so se pomerile ekipe deklet in fantov. Obakrat so zmagali Zagorjani. Po tekmovanju ekip sta se pomerila župana, rezultat je bil neodločen. Jure je premagal Gorazda in se pomeril z zmagovalcem med posamezniki, z Zvonetom iz INCE Mengeš.

Oba sta odlično tekmovala in dosegla enak rezultat, Jure pa je bil srečnejši, saj je svoj rezultat podvojil in tako postal skupni zmagovalec.

Obisk na televiziji je bil za vse velik dogodek. Veseli smo, da smo prvi prebili led in dokazali, da tudi mi znamo uspešno igrati računalniške igre.

Mlaj

O Induplati

Občinski svet o objektu Induplati

Kot že večkrat doslej si je Občinski svet tudi za februarso sejo naložil pretežno breme; nedokončano 13. sejo so morali svetniki dokončati teden dni pozneje, to je 14. februarja. Smola ali operativna neusklajenost sta povrh tega še povzročili, da sta bili sklicani ob isti uri seja sveta in proslava ob kulturnem - državnem - prazniku. Nekateri svetniki so bili v dilemi, ali naj upoštevajo delovno politično dolžnost in se disciplinirano udeležijo začetka seje ali pa prisluhnejo svoji državljansko - občanski zavesti, povrh pa še želji po kulturnem užitku in pietetnem odnosu do našega velikega Franceta.

Mimogrede: Občinski svet bi pokazal lepo gesto, če bi prvemu delu seje, ki je bila povsem slučajno na predvečer kulturnega praznika, dodal slovesen značaj s "kolektivno" udeležbo na proslavi skupaj z vodilnimi osebami iz Občinske uprave!

Sicer pa je dnevni red vseboval kar dosti pomembnih, med njimi tudi vročih točk. Najprej so svetniki prisluhnili poročilu Antona Bende, vodje skupine za presojo pripomb na dolgoročni prostorski plan Občine Mengeš

Občinski svet o objektu Induplati

(pripravil ga je Razvojni zavod Domžale) ter soglašali s poročilom. Upam, da bo o tej tematiki občane podrobneje seznanila občinska uprava, ker je dokaj obširna, a tudi pomembna. Nato so svetniki sprejeli predlog kratkoročnih rešitev za ureditev prometnovarnostnih razmer v naši občini, izhajajoč iz gradiva, katerega so pripravili učitelji in učenci mengeške šole in je bilo obravnavano na januarski seji.

Po potrditvi predlogov sklepov, ki se nanašajo na delitev premoženja bivše Občine Domžale med novonastale občine, so se svetniki lotili proračunskega memoranduma, to je prvega proračunskega dokumenta za leto 1996.

Pokazalo se je, da so mnenja o njem različna. Že odbor za finance in gospodarstvo občinskega sveta ga je ocenil kot neustreznega, saj našteva le naloge, namere in želje, ne vsebuje pa nobenih finančnih kazalcev. Tudi v razpravi ga je več svetnikov ocenilo na podoben način, čeprav je župan s predstavniki uprave zagotavljal, da je povsem v redu. No, po glasovanju se je pokazalo, da mu večina sveta ni verjela; memorandum torej ni bil sprejet, kar pa menda ni nič hudega, saj je osnutek proračuna že v izdelavi.

Ob točki, ki se je nanašala na odkup objekta Induplati, se je razvnela burna razprava. Svetniki so pogrešali predsednika nadzornega odbora Miroslava Jereta. Kot je bilo slišati v razpravi, je za nekatere svetnike, zlasti iz vrst LDS, SKD in ZLSD nepojmljivo, zakaj župan ne izvede prenosa solastniškega deleža 13/38 od Splošne zadruga Mengeš na Občino Mengeš. V zvezi s tem ključnim vprašanjem je župan obvestil Občinski svet, da ga je rešil tako, da je namesto prenosa solastniškega deleža na Občino Mengeš, le-to pred parimi dnevi včlanil v Splošno zadrugo Mengeš, ki se je tako pridružila štirim ustanoviteljem zadruga.

Vnadaljni razpravi se je ugotovilo, da za sprejem takega sklepa ni pristojen župan ampak Občinski svet. Ugotovilo se je tudi, da Občina Mengeš nima večinskega deleža v Splošni zadrugi, kot je trdil in zagotavljal župan. Vse to je zelo razburilo svetnike, posebno Jožeta Pajniča, ki je županu namenil vrsto besed o lažeh. V razpravo se je vključil tudi Jože Rozman, ki je to problematiko opisal v prejšnji številki Mengšana. Po njegovih besedah

gre v tem zvezi za številne grobe kršitve predpisov, izigravanje Občinskega sveta in prekoračitve pooblastil, kar povzroča nezaupanje med Občinskim svetom, županom in Občinsko upravo. Bilo je videti, da so izgubili potrpljenje tudi najzvestejši županovi privrženci, saj so svetniki vseh strank soglasno sprejeli predloge sklepov, ki jih je pripravila ZLSD.

Občinski svet je zadolžil župana, da s Splošno zadrugo Mengeš v roku 15 dni sklene pogodbo o brezplačnem prenosu nepremičnin.

Vprimeru, da Splošna zadruga Mengeš ne bi hotela skleniti te pogodbe, je Občinski svet zadolžil župana in Občinsko upravo, da do naslednje seje pripravi vse potrebno za vložitev tožbe ter druge ukrepe za zavarovanje premoženjskih in drugih interesov Občine Mengeš.

Stem pa svetniki z nesrečnim objektom Induplati še niso končali, saj so v nadaljevanju obravnavali tudi finančno poročilo za ta objekt. Tu je šlo za finančno poročilo zgolj po naslovu točke dnevnega reda, en pa tudi po njeni vsebini. Izvedeli smo, da je bilo najemnikom v letu 1995 izstavljenih računov za plačilo najemnin in stroškov za 8,7 milijona SIT in, da so ti plačali le 4,8 milijona SIT (55%). Iz priloženega gradiva Občinske uprave je razvidno, da pretežni del neplačanih terjatev bremeni le tri najemnike. Nepojasnjeno je ostalo vprašanje, zakaj je tako in zakaj Občinska uprava še ni izterjala neporavnanih obveznosti, čeprav ji je Občinski svet na eni prejšnjih sej že naložil to nalogo.

Izvedeli pa smo tudi, da je bilo v letu 1995 odplačanega 13,6 milijona kredita (SKB), od tega 6,6 milijona glavnice in 6,8 milijona obresti.

Preprost račun je svetnikom pokazal, da je odplačevanje razlike v zajetnem znesku 8,8 milijona SIT šlo v breme proračuna. Pri tem se lahko vsi skupaj vprašamo, ali je bila ta naložba najbolj koristna in nujna za mengeške davkoplačevalce. Zato je skupina svetnikov iz stranke SKD najavila prijavo primera Induplati Računskemu sodišču.

Vprvem delu seje je Občinski svet sprejel še stališča, ki se nanašajo na rekonstrukcijo

O Induplati

Kolodvorske ceste od križišča pri Pavovcu do križišča v Preserjah.

PAŠE TO: Kot neobremenjenega opazovalca in hkrati občana me je močno motilo nenehno odhajanje svetnikov s seje, mimogrede naj omenim, da so nekateri svetniki manjkali tudi po celo uro. Tak odnos od ljudstva izvoljenih svetnikov je po moje neresen, saj se pogosto potem svetniki ob glasovanjih vzdržijo ali pa se z odsotnostjo celo izognejo glasovanju. Verjamem, da so krajše odsotnosti potrebne tudi za konzultacije, kot za prepotrebno razbremenitev med preveč dolgimi sejami, daljši "ukradeni odmori" pa kličejo po odgovornosti in opravičilu.

Za uredništvo:
Milica Tomšič

OO SDSS

Proslava 7. obletnice ustanovitve Socialdemokratske stranke Slovenije v Kulturnem domu Mengeš

Socialdemokratska stranka Slovenije je proslavila 7. obletnico ustanovitve v mengeškem kulturnem domu. Proslava je bila pomemben medijski dogodek in izreden kulturni



G. Janez Janša kot slavnostni govornik.

užitek. V glasbenem delu so nastopili pevski zbor Lubnik iz Škofje Loke, solist ljubljanske opere basbaritonist Juan Vasle in godalni kvartet bratov Feguš iz Maribora. Pesnik in igralec Tone Kuntner je prebral odlomek iz monodrame Ivana Cankarja "Moje delo je knjiga ljubezni, odpri jo domovina", recital je svojo pesem "Dobro jutro" in izjemno doživeto Zdravljico. V odmoru je mengeški odbor pripravil skromno zakusko s slovenskimi narodnimi dobrotami. V drugem delu je nastopila slovenska mladinska gledališka skupina iz avstrijske Koroške z Molierovo komedijo Prevarani mož. Vsi obiskovalci so prejeli mengeški prospekt in

mengeško medico v "frakelnu" z mengeškim grbom.

Predsednik Socialdemokratske stranke Slovenije Janez Janša je podelil priznanja Občinskim odborom SDSS Štore, Kobilje in Šmartno ob Paki in štirim posameznikom, ter zlate vrtnice sedmim posameznikom. SDSS in njen predsednik sta dobila doprsni kip Rudolfa Maistra. Iz njegovega govora povzemam naslednje poudarke.

Sedmi rojstni dan je za politično stranko dolgo in kratko obdobje hkrati. Dolgo zaradi usodnih dogodkov, ki so se zgodili v zadnjih sedmih letih in kratko glede na tradicijo sorodnih demokratičnih strank po svetu. Stranka je šla v teh sedmih letih od ustanovnega kongresa 16. februarja 1989 v Cankarjevem domu, skozi prelomna obdobja in vse je bilo treba postavljati v nov čas in nejasne razmere. In stranka je ta čas ne samo sprejemala, temveč tudi sooblikovala. V najpomembnejše spremembe zadnjih let slovenske zgodovine so vtakani prvi začetki nove socialdemokracije od litostrojske stavke in Tomšičevega iniciativnega odbora za socialdemokratsko stranko pred devetimi leti pa preko veličastnega osamosvojitvenega projekta, ki ga je vodil DEMOS s predsednikom socialdemokratov dr. Jožetom Pučnikom na čelu. Še posebej smo lahko veseli, ker je danes v Socialdemokratski stranki Slovenije združena enérĝija dveh konceptualno in



OO SDSS

intelektualno najmočnejših strank Demosa, SDSS in SDZ (Slovenske Demokratske Zveze). Letošnje leto bo, kar se volitev tiče, v marsičem podobno letu 1990, zato je pravkar omenjeno dejstvo še kako pomembno.

Današnje 7. obletnico namenjamo poleg spominu na prehojeno pot in dolžni zahvali vsem, ki so v teh sedmih letih gradili SDSS, tudi pogledu na sedanji trenutek in na prihodnost. Kar se sedanjosti tiče, jo presenetljivo točno ponazarja misel, ki jo je Andrej Prepeluh zapisal v pismu socialni demokraciji leta 1918: "Duševno moramo preživeti osvoboditev izpod jarma velikih zmot, katerim smo tlačanili. Brez duševne jasnosti in npravne jakosti, ki izvira iz poglobljene srčne kulture, je boj za resnično svobodo ljudstva nemogoč. Brez duševnega preporeda bodo ostale gnotne dobrine, ki so nam nujno potrebne, zgolj vaba v novo suženjstvo, v katerem bo demokratski plašč demagoštva in sebičnosti zamenjal odkrito avtokracijo".

Prepeluhova misel je še bolj kot leta 1918 aktualna v današnjem času, v katerem smo daleč od kakršnekoli jasnosti, saj smo iz dneva v dan soočeni z novimi valovi zamegljevanja bistvenih problemov in vsebine slovenskega političnega odra, na katerem nekateri neprestano menjavajo maske, le snamejo si jih nikoli. Na tem odru pa je na žalost tudi veliko naivnih igralcev brez duševne jasnosti, ki jim drugi natikajo maske, sami pa potem napihnjeni koračijo po deskah in mislijo, da so res tisto, kar jih navzven predstavlja od režiserja natakljena maska.

In za zaključek je predsednik Socialdemokratske stranke Slovenije dejal, da je stranka v februarju 1996 prvič, odkar se v demokratski Sloveniji meri javno mnenje, prehitela vse druge stranke in postala relativno najmočnejša stranka v državi. In to je najlepše darilo za njen 7. rojstni dan. Tak rezultat bi morali obdržati in ga do volitev še izboljšati. Skupna je tudi ugotovitev, da gre zdaj zares.

mag. Tomaž Štebe

OO LDS

Občinski odbor LDS Mengeš o ureditvi prometa, parkirišč in igrišč v stanovanjskem naselju ob Slamnikarski in Levčevi ulici

Vponedeljek, 15. januarja 1996, v večernih urah je v skupnem prostoru stanovanjskega naselja ob Levčevi in Slamnikarski ulici potekala "okrogla miza" o problematiki parkirnih mest, prometa in igrišč v tem naselju. "Okroglo mizo" smo organizirali mengeški liberalni demokrati, saj menimo, da je to v občini eden največjih problemov na področju komunale in infrastrukture. Naš namen je bil, da stanovalcem predstavimo svoj koncept rešitve problematike in ga na razgovoru z njimi dopolnimo in uskladimo z njihovimi interesi. Končne predloge bomo posredovali županu in mu predlagali, naj za njihovo realizacijo v letošnjem proračunu zagotovi finančna sredstva.

Razgovor je najprej potekal o težavah, ki jih povzroča prostorska neurejenost naselja. Poudarjeno je bilo, da je tu koncentracija prebivalstva v Mengšu daleč največja, saj v naselju živi skoraj petina vseh Mengšanov. V naselju ni zagotovljeno zadostno število parkirišč, čeprav bi jih moral zagotoviti že izvajalec gradnje objektov. Avtomobili so parkirani ob robu cestišča in na pločnikih, zato so prometne razmere nevzdržne. Večje parkirišče ob Levčevi 16 in 17 je polno, na njem pa so parkirani tudi tovornjaki in stari zapuščeni avtomobili. Otroci nimajo urejenih prostorov za igro, vprašljiva je njihova varnost v prostem času. Našteti problemi poleg prometne zmede onemogočajo pristop gasilskim in drugim intervencijskim vozilom v primeru požara ali druge nesreče, kar bi lahko imelo hude posledice. V zimskem času je pluzenje cest skoraj onemogočeno, velik problem pa predstavlja tudi zbiranje in odvoz odpadkov.

Vrazgovoru smo predstavili naše predloge za rešitev omenjene problematike. Na to temo se je razvila zanimiva razprava v kateri je prihajalo tudi do nasprotujočih predlogov, saj so imeli stanovalci različne zamisli za rešitev teh problemov. Hitro je bilo jasno, da bo morala ureditev naselja prevzeti stroka. Številni

Ženam in materam čestitamo ob njihovih praznikih

**z željo, da bi njihovo poslanstvo in prispevek
družbi postalo priznano, posebej cenjeno in
vrednoteno.**

Socialdemokratska stranka Slovenije, Občinski odbor
Mengeš, predsednik mag. Tomaž Štebe



V centru za mlajše odrasle v Mengšu so tudi proslavili slovenski kulturni praznik.

foto: T. S. Strmšek

POLITIČNE STRANKE

OO LDS



Nepopisna gneča avtomobilov v stanovanjskem naselju ob Levčevi in Slamnikarski ulici.

prisotni so menili, da bo potrebno upoštevati tudi njihova mnenja, zato so podprli našo zamisel, da županu pošljemo okvirne predloge za rešitev problematike, ki jo bo dokončno dodelala in realizirala pristojna občinska služba. Po dobri uri tvorne razprave smo soglasno oblikovali naslednje predloge:

- Naredi naj se posnetek stanja parkirnih mest v soseski in se prouči, ali se na obstoječih parkirnih površinah lahko še pridobijo dodatna parkirna mesta z novimi bolj racionalnimi zarisi parkirnih mest, oziroma naj se le-ta takoj zarišejo.
- Na parkirnem prostoru ob Levčevi 16 in 17 naj se primerno uredi javna razsvetljava, okrog parkirišča pa postavi ograja. Prepreči naj se tudi parkiranje tovornih vozil.
- Uredi naj se enosmerni promet okrog naselja s sprostivijo Detelove ulice.
- Z novimi posegi v prostor naj se pridobijo dodatna parkirišča. Zato predlagamo naslednje variante:

prva varianta

(najenostavnejša in najhitreje izvedljiva):
Napravi naj se zarez v pločnike in zelenico okrog celotnega naselja.

druga varianta:

parkirišče, ki se konča pred njivo, ob Levčevi 16 in 17, naj se podaljša do stanovanjske hiše Levčeva 12, kakor je bilo to predvideno že ob gradnji.

tretja varianta:

prouči naj se možnost oziroma realnost izgradnje parkirne hiše ob naselju.



Srečanje dveh avtomobilov na tej cesti je nemogoče.

- Z odlokom naj se uredi odstranitev starih in zapuščenih avtomobilov.
- Sanira in posodobi naj se zbiranje in odvoz smeti.
- Otroško igrišče naj se opremi z igrali, igrišče na asfaltni ploščadi pa posodobi.

Zaključek razgovora je izvenel v upanju, da bodo naši predlogi podprti s strani župana in večine političnih strank, ki delujejo v Občinskem svetu, saj brez njihovega soglasja v proračunu ne bomo mogli zagotoviti finančnih sredstev. V Občinskem odboru LDS Mengeš menimo, da so predstavljeni predlogi realni, saj bo za njihovo realizacijo potrebno relativno malo finančnih sredstev v primerjavi z drugimi izdatki Občine, iz lanskega proračuna pa bo prišlo še nekaj denarja.

OO LDS Mengeš
foto: V. Repanšek

AVTOOPTIKA, VULKANIZERSTVO

- elektronska meritev in nastavitve podvozja
- montaža, centriranje ter popravila in prodaja avtoplaščev
Sava Exact, Semperit, FULDA in obnovljeni plašči **Bandag**

Jože Skok **Veselovo nabrežje 16, Mengeš**
tel./fax: 737-300

Vrhopolje in Moravče

Nekoč in danes!

Tudi starejši se že težko spominjajo, kdaj so se na kmečkih saneh z konjsko vprego peljali na izlet ob novoletnih praznikih. Po tolikih letih se stara idilika vrača. Konjsko vprego je sestavil Štefan Kveder iz Spodnjih Kosez pri Lukovici in na snežne sani naložil svoje sosede: Florjana Sušnika in Ivanko, Antona Peterko s hčerko Tino in najmlajšega Vilija Sušnika, starega samo tri leta. Res čudovita konjska vprega - dva lepota Sara in Aco. Novoletni izlet je organiziral Štefan Kver na relaciji Spodnje Koseze, Vrhopolje (tu je nastala spominska fotografija), Krašče, Imenje, Koseze. Izlet je bil čudovit in ostal bo nepozabljen (vožnja z sankami po sneženih poljanah in cestah po Moravški dolini). Štefan pravi, da bo take izlete še organiziral v naravo, če bo ugodna zima, dovolj snega, saj tega je pa sedaj dovolj.

Konjerejsko društvo v ustanavljanju Koseze-Lukovica vsako leto v dogovoru z župnikom in konjarji organizira na dan svetega Štefana takozvano "žegnanje konj" pri cerkvi sv. Vida v Šentvidu pri Lukovici.

Lanskoletno žegnanje je bilo zaradi slabega vremena s slabo udeležbo konj in vprežnih voz, že tretje. Blagoslovitev opravi župnik Andrej Svete iz Lukovice (Brdo) vedno po sveti maši v Podružnični cerkvi Sv. Vida. Prireditelj je zadovoljen, ker zanimanje za štefanje vse bolj narašča, saj je bilo na njem preko 60 konj iz Črnega grabna, Moravske doline in celo iz

Domžal. Namen je blagoslovitev konj, pred morebitno boleznijo, sicer pa je to že postala tradicija. Za vse udeležence je poskrbljeno z malico in pijačo. Za finančna sredstva se organizator zahvaljuje sponzorjem.

Naj omenimo, da se Štefan redno udeležuje vseh prireditev narodnih noš v domačem kraju in izven njega. Vsako leto ga vidimo tudi v Mengšu ob Mihaelovem sejmu, Kmečki ohceti v Kandršah in vožnjah poročnih parov v občini Lukovica.

Besedilo in foto: Jože Novak

Domžale

Naši pesniki

Tudi med upokojenci imamo pesnike. Med njimi je Domžalčanka Marija Jenc, ljudska pesnica, godec na diatonično harmoniko, kolesarka, izletnica in dobra gospodinja. Marija jih ima kar 67 let, rojena v znani vasi Ihan. Sedaj živi in domuje, sama v svoji stanovanjski hiši Študa, Študljanska cesta 37, Domžale. Že nekaj let je vdova. Ima odraščajoče otroke in vnuke. Največja sprostitev zanjo je takrat, ko prime za svojo harmoniko in iz nje izvablja lepe domače melodije. Rada pa pesnikuje. Sama je napisala preko 60 pesmi, ki so bile nekatere tudi objavljene. Le ena od teh še ni bila. Tu je njen "odlomek":



Pravice ni

*Zakaj nikjer pravice ni,
na svetu same so laži,
kdor resnico govori,
tako po nosu jo dobi.*

*Kdor živi od svojih rok,
je zdaj čedalje bolj ubog,
če bi posedal in lagal,
sigurno bi napredoval,
ko je lenuh še v službi bil,
nikoli on se ni spotil,
ko pa je enkrat šel v pokoj,
postal naenkrat je heroj.*

*S podarjeno pokojnino,
ošabno gleda na družino,
bi še kar naprej garal,
da lahko bi kruh otrokom dal.*

Tekst in foto: Jože Novak



MENGŠAN

Stražišče pri Kranju

Nedeljski obisk Dražgoš, spominov si ne dajo odvezti!

Občinski odbor Združenja borcev in udeležencev NOV Domžale (skupaj s krajevnim združenjem ZB NOB v občinah Domžale, Mengeš, Moravče in Lukovica) vsako leto organizira izlet na osrednjo proslavo pri spomeniku v Dražgošah. Tega izleta se je udeležilo za dva avtobusa udeležencev iz Moravč, Domžal, Radomelj, Vira in Lukovice. Prevoznik je bilo avtobusno podjetje KAM-BUS Kamnik z najnovejšimi vozili. Kljub izredno gosti megli, iz katere je neprestano rosilo, se je v nedeljo, 14. januarja 1996, dopoldan zbralo, v Dražgošah množica obiskovalcev, skoraj bi rekli iz celotne Slovenije, največ je bilo Gorenjcev in domačinov. Izredno veliko je bilo avtobusov, ki so tokrat pripeljali prav v Dražgoše. Namen in želja organizatorjev dražgoških prireditev da postanejo rekreacijsko športne in kulturno spomske, saj je nekaj tisoč obiskovalcev kljub izredno neprijetnemu vremenu dobesedno zatrpalo vas Dražgoše.

Organiziran je bil pohodi po poteh partizanske Jelovice, katerega se je udeležil tudi predsednik države Milan Kučan z ženo Štefko. Na spominski slovesnosti ob spomeniku bitke pred 54. leti so se zbrali še živeči borci Cankarjevega bataljona in drugi, izredno število praporščakov, častna četa slovenske vojske, vrsta poslancev državnega zbora, govornik pa je bil magister Janez Kocjančič. Za množico obiskovalcev so v Dražgošah domačini dobro poskrbeli. Udeleženci

39. prireditve "Po poteh partizanske Jelovice" smo ponosni, da se vsako leto udeležujemo spominskih srečanj v Dražgošah. To je naš ponos in zadovoljstvo. Prihodnje leto, ko bodo 40. prireditve in 55. obletnica Dražgoške bitke, bo še posebej slovesno, zagotavlja prireditelj, ki namerava povabiti tudi predstavnike tujih odpomniških organizacij in Slovence iz zamejstva. Kot ponavadi se izletniki ob povratku vedno ustavijo v eni od gorenjskih gostiln, koder imajo skupno "kosilo". To se je zgodilo v znani gostilni "Benedik" katere lastnik je Boštjan Mihelič, Stražišče, Benedikova 21, Kranj.

Zgodovina gostilne je zanimiva, saj seže do Napoleona, kar je dokazano, potem se sled izgubi. Zanimivost je ta, da je na vhodnih vratih še danes naslikan "Napoleonov Grenadir" (kopija tega, originalna vrata pa so v muzeju). Tudi na fasadi so še ohranjene freske. Grenadir je tudi "emblem gostilne" in vse tisto kar zraven spada. Prostora je za 60 gostov in prav toliko na vrtu. Gostilna ima sobe z ležišči in sanitarijami ter parkirni prostor. V bližini je še dvostezno kegljišče z bifejem, last gostilne "Benedik". Gostilna je odprta od 11. do 23. ure, ob nedeljah od 11. do 17. ure, v ponedeljek pa je zaprto. Postrežba je solidna, strežno osebje prijazno, cene primerne. Izletniki, če vas potovanje po Gorenjski metropoli zamika, oglasite se v gostilni "Benedik" in se prepričajte o dobri kmečki hrani, vinu in postrežbi.

V imenu udeležencev našega izleta po Gorenjski se zahvalim organizatorjem, voznikom in vsem ostalim, da je bilo naše druženje prijazno in srečno. Hvala.

Besedilo in foto: Jože Novak

Tine Skok

Zgodnje sobotno popoldne je bilo, ko je prišel k nam na obisk naš župan gospod Janez Per. Prvemu osuplemu presenečenju je takoj sledil logičen preblisk: seveda saj je obisk namenjen našemu staremu atu, ki je pred kratkim praznoval svoj petinosemdeseti rojstni dan. Za tak visok jubilej se pa že spodobi, bi se lahko reklo, toda nam vsem, posebno pa še atu, se je zdel ta obisk zelo lepa in prijazna pozornost. Ker smo ravno končevali s kosilom, smo kar vsi obsedeli za mizo in poslušali prijetno in sproščeno kramljanje, ki se je razvilo med atom in g. županom.

Naš ata TINE SKOK se je rodil 9. januarja 1911 leta. V družini so bili še štirje otroci. Dva brata in dve sestre, vendar je mlajši brat umrl že kot otrok. Bili so revni in niso imeli lastne hiše. Zato so se kar trikrat selili iz enega stanovanja v drugo. Da so se lažje preživljali, so delali krtače. Tudi otroci so pomagali in jih nato še razvažali po domovih in prodajali. Kasneje je delal pri Komparetu, kjer so šivali slamnike, za zidarja pa se je izučil pri mojstru Karlu Gregorcu. Že kmalu si je kupil kolo in tudi dirkal z njim po okoliških krajih. Največje tekmovalstvo je bila kolesarska dirka iz Domžal v Celje. Če ne bi posodil tlačilke nekemu ljubljanskemu tekmovalcu, bi zasedel drugo mesto, tako pa je bil tretji. Zelo rad je tudi smučal. Mengeški fantje so si kar doma sami izdelovali smuči.

Prišla pa so tudi bolj resna leta. Spoznal je dekle - Uzovčevo Micko, ki pa je bila doma z grunta. Ker jo je imel rad in je vedel, da ona ne bo šla nikamor stanovat, se je odločil in leta 1937 začel zidati hišo. V treh letih je zgradil enonadstropno hišo v katero se je še zadnjič - že četrtič preselil s starši in sestro. Leto kasneje sta se z Micko poročila in se naselila v pritličju lepe nove hiše. Takrat je bila vojna in bilo je hudo. Tudi med vojno je delal kot zidar. Skupaj z ujetniki je gradil ljubeljski predor. Ob koncu tedna se je vračal domov k družini. Poleti se je vozil kar s kolesom, pozimi pa z vlakom do Tržiča nato pa peš na Ljubelj. Že med vojno sta se rodila dva otroka Janko in Mimi, Tine pa se je rodil dve leti po vojni. Zaposlil se je pri gradbenem podjetju GRADIS, kjer je delal vse do leta 1970, ko se je upokojil. Njegove roke so pomagale graditi velike objekte. Med drugimi tudi elektrarno v Žirovnici, Zavod za transfuzijo, bolnico Petra Držaja, Klinični center in še bi lahko naštevati.



Na priloženi fotografiji: Strežno osebje z gospodom Boštjanom, ki je lastnik gostilne "Benedik".

ŽUPAN NA OBISKU

Tine Skok

Čeprav je cele dneve delal kot zidar po terenu, je vedno doma pomagal tudi ženi in ob tem našel še čas za gasilce. Že 42. leta se je včlanil v gasilsko društvo, kjer je po 54 letih še vedno aktiven. Redno hodi na gasilske vaje. Tam se pripravljajo na tekmovanja in njihova skupina po Sloveniji pogosto zaseda prva mesta. Tudi gore ima rad. Prvič je bil na Triglavu, ko je bil star šestdeset let. Takrat je bil med udeleženci množičnega pohoda "101 MENGŠAN NA TRIGLAV". Drugič je osvojil vrh našega očaka, ko je že kar za sedem mesecev prekoračil osemdeseto leto. In tretjič... pa navihano pravi, da na Triglav hodi na vsakih dvajset let.

Še enkrat naj povem. Hvaležni smo županu za obisk, saj je bil ta obisk povod, da smo tisto kar smo že velikokrat slišali, sedaj poslušali še bolj pozorno in tudi zapisali. Jaz pa bi kot snaha še nekaj rada dodala. Ko mu je pred petimi leti umrla žena, se ni zaprl vase, čeprav mu je bilo zelo hudo. Stopil je na njeno mesto in se naučil delati stvari, ki jih nikoli v življenju ni počel. Takrat, ko je zbolela, je skrbel zanjo in ob tem še za pet vnučkov. Prevzel je v varstvo komaj leto staro Nežo, ker ni želel, da gre od hiše. Naučil se je previjati in jo hraniti. Sedaj je pri petinosemdesetih letih še vedno najbolj reden pri vsakdanjih družinskih opravilih. Vse po vrsti nas z veseljem razvaja in nam pomaga brez zahtev in pričakovanj. Ni mu težko obesiti oprano perilo in pobrati posušenega, prinesiti mleko, skrbno obdelovati vrt in ob tem še z veseljem in zanimanjem pričakati vsakega posebej, ko se vračamo domov z dela in šole. Vedno je topel dom in vedno pridemo domov na odprta vrata. To z veseljem povem zato, ker smo mu hvaležni in upam, da je po družinah še veliko takih starih očetov in mam.

Ana Skok



PRAZNIKI IN OBIČAJI

Valentinovo (Sv. Valentin - 14. februar)

Po starem kmečkem koledarju prinese na ta dan sv. Valentin ključke do korenin; zato mu pravijo, da je prvi spomladin. Sveti Valentin prvo trto ureže, po tem dnevju se trtje ne "popali" več. V tem prepričanju ponekod (okolica Ljubljane), opravijo že prvo delo po vrtovih.

Blizajoča pomlad vabi še enkrat k ženitnini. Ptičjo ženitev smo srečali že na Gregorjevo in pred nekaj dnevi na Vincencijevo. Marsikje na Slovenskem se tudi na Valentinovo ženijo ptiči. Ptičja ženitev o Valentinovem je znana tudi drugod po Evropi, ne samo pri nas. To je vedel že pesnik Buchanan I. 1628, kar omenja v neki svoji pesmi. Na Valentinovo se ženijo ptiči ponekod na Štajerskem in Kranjskem. Že J. Pajek poroča s Štajerskega (1884): na dan sv. Valentina se ptiči ženijo Na dan sv. Valentina imajo ptiči gostovanje; kdor je hoče videti, mora bos do grmovja, naj bo mrzlo kakor rado... tisti dan najdeš lahko v mejah povitic, gibanic in drugih vsakovrstnih jedil....

Sveti Valentin, ki ta dan goduje, združuje baje osebi dveh duhovnikov mučencev iste dobe in istega imena. Eden kakor drugi je kot mučenec umrl za cesarja Klavdija II. konec 3. stoletja. Ljudska pobožnost se za zgodovinske podatke ni menila in je že od nekdaj častila skratka sv. Valentina.

Legenda pripoveduje, da je svetnik ozdravil božjastnega sina nekega pogana. Zato ga upodabljajo z otrokom, ki mu - v krču zvit - leži pod nogami. Po drugi legendi je vrnil vid slepi deklici. Prištelci so ga med štirinajstere pomočnike v sili. Pričeli so mu priporočati zlasti otroke, ki jih lomi krč in božjastnike.

V ljubljanski nadškofiji je sv. Valentin pač najbolj znan po božji poti na Limbarski gori. Slovenska legenda je sv. Valentinu pridružila kot "brata" sv. Peregrina, ki goduje šele 26. aprila in je umrl kot spokornik l. 1330. Razlog je nemara v tem, da ima sv. Peregrin v župnijski cerkvi na Brdu pri Lukovici - torej pod Limbarsko goro! - posebno kapelico z oltarjem. Matija Valjavec je zapisal legendno pesem o lakomni in ošabni krčmarici, ki oba brata zavrne, ko jo prosita prenočišča.

V starih čitankah je legendo v Valjavčevem zapisu spoznal vsak dijaček; danes je le

še malo znana. Takole se glasi:

Tam gora Limbarska stoji in travnik pod goro leži.

Na travniku je hišica, v hiši mlada vdovica. Vdova hčerko ima lepo in toči vinčce drago.

Po cesti gresta brata dva, prot hiši se obmeta mladenčca dva, svet Valentin in njega brat, svet Peregrin.

Na pragu vdova pa stoji in v rokah ključev šop drži.

Svet Valentin k nji govori: "Bi naji prenočili vi?"

Naj se zgodi zavolj Boga, da vam on srečo veči da".

Se jezna žena oglasi, z ošabnostjo odgovori: "Že sreče dosti jaz imam, saj hiše boljše krog ne znam:

je v hlevu dost živinice, v kleti sladko vinčce, denarjev v skrinji je lepo, v hiši pivcev vse polno.

Kdor bo za sladko vince dal, ta bo pod mojo streho spal."

Svet Valentin odgovori in ženi s prstom zapreti:

"Jaz nisem dal in ne bom dal, ne bom pod tvojo streho spal.

Pa vedi, ti prevzetrnica, nocoj me boš še klicala!

Še polnoči ne bode preč, vse tvoje sreče ne bo več."

Tu zgineta popotnika, ni žena več ju videla. Stori se kmalu črna noč, se čudno skaže božja moč:

še preden ura je devet, popada v hlevu vsa goved.

In žena vsa prestrašena glasno prot gori klicala:

"Pomagaj Bog, svet Valentin in njega brat, svet Peregrin!"

Enajsta ura ne mini, že hčerka mrtva tam leži.

In žena vsa osamljena je rijoveče klicala: "Pomagaj Bog, svet Valentin in njega brat svet Peregrin!"

Dvanajsta ura ne mini s plamenom hiša vsa gori.

Zdaj žena vsa ponižana je milo k nebu klicala:

Valentinovo

"Pomagaj Bog, svet Valentin in njega brat svet Peregrin!"

Tak polnoči je komaj preč, ves sreče vdove te ni več.

Spoznaj zatorej, o kristjan, brez Boga slab je le tvoj stan.

Pač prazna je blaga pomoč, če te ne varje božja moč.

Zatorej k Bogu upajmo, pobožno k nebu kličimo:

"Pomagaj Bog, svet Valentin in njega brat, svet Peregrin!"

Da je tako mogočen svetnik moral prevzeti zavetništvo tudi nad živino, je povsem naravno. Ponekod na ta dan niso delali, v nekaterih krajih so imeli procesije. V Beli Krajini na Valentinovo niso vpregali živine, "da se ji ne solze oči".

Opomba:

V zadnjem desetletju je tudi k nam prodrlo praznovanje, ki je doma menda v Ameriki in ga pozna že dobršni del Zahodne Evrope. Valentinovo namreč slavijo kot praznik mladih ljudi, zlasti zaročencev, ki si na ta dan pošiljajo darila, predvsem sladkarije. Tudi pri nas je že po izložbah videti bogato izbiro vablivo pripravljenih zavitkov, srčkov in voščilnic.

(N. Kuret - Svetniški pomladini)
Zbral in zapisal: Franc Veider

AVTO ŠOLA

RETOS
RETOS
RETOS
RETOS
RETOS

tel.: 739-621

Na svečnico "podiramo" jaslice



Beg v Egipt. Detalj iz Čehovih jaslíc. Izdelek mojstra Antona Šuštarja, Gregčevega Toneta iz Malega Mengša. Po prazniku treh kraljev Čehovi postavijo pred hlevček figuro, ki ni značilna za vsake jaslice. Marija sedi na osličku z Jezuščkom v naročju in z Jožefom se pripravljajo, da bi ubežali Herodu v Egipt. Tako pred nami zaživijo še drugi svetopisemski dogodki, ki so sledili Jezusovemu rojstvu.

Prišla je svečnica in z njo poleg drugih šeg tudi "podiranje" jaslíc. Če so jaslice bolj imenitne, večjo "pripravo in pospravo" zahtevajo. Šuštersičeva mama Pepca, po domače Čehova, z Liparjeve ulice v Mengšu takole pripoveduje o pospravljanju njihovih znamenitih jaslíc: "Tudi s pospravljanjem jaslíc imamo veliko dela. Z vsake figure najprej očistimo prah s posebnim čopičem in vsako posebej zavijemo v papir, saj so figurice tako prefinjeno izrezljane, da bi se mimogrede kaj odlomilo, če ne bi z njimi previdno ravnali. Vse skupaj spravimo v posebne škatle, kjer ta svojevrstni hišni oltar počiva do prihodnjega leta. Vsi smo zelo zaposleni z jaslícami, a kaj hočeš, s tem imamo veliko veselja."

Čehove jaslice razveseljujejo tudi druge ljudi, saj so bile že na razstavi v Ljubljani; leta 1962 pa so romale na mednarodno razstavo v Muenchen, kjer so edine zastopale tedanjo Jugoslavijo na mednarodnem kongresu jaslíc. Letošnjo "sezono" pa so jih razstavili v mengeški galeriji Mežnarja. Veseli me, da so se domačini začeli "javno oglašati" o svojih jaslíčarskih mojstrovinah. Večkrat sem še pod "staro oblastjo" tu in tam zinila, kako bi bilo zanimivo oblikovati koledar z jaslíčnimi motivi oziroma figurami mengeških ljudskih umetnikov ali izdati kake kartice ali voščilnice na isto temo, a sem naletela na gluha ušesa. Sama sem objavila



Klepetulji (detalj Čehovih jaslíc). Izdelek mojstra Antona Šuštarja. V ospredju se pogovarjata pastirci, ki so ju Čehovi v šali krstili za klepetulji in to ime se ju drži od njunega nastanka. Ena izmed njiju molze kravo, druga pa gre krmit prašiče. Obe sta tako umetelno izrezljani, kot bi bili živi. V ozadju je hlevček s sveto družino, pastirci in čredo. Vse figurice je izdelal Anton Šuštar, ki je poleg krav in ovčk še posebno lepo izrezljal koze, saj je koze imel na vso moč rad in jih je tudi vseskozi redil.

Na svečnico "podiramo" jaslice



Planšarija (detajl Čehovih jaslic). Planšarski stan in hlevček je izdelal pokojni Čehov ata Jože. Na fotografiji vidimo tudi miniaturne smrečice, ki jih je "izumil" Anton Šuštar. Izrezljal je majhna debelca in vanje zvrtil luknjice, kamor Čehovi vsako leto zataknejo sveže smrekove vejice. Pred njimi tako zrastejo prtilikava drevesa oziroma celi gozdički, ki krasijo bogato razgibano pokrajino, kakršna je značilna za alpske hišne jaslice. V jaslicah ne manjka putk poleg psa in visoko na pečini nad planšarijo kraljuje celo gams. Putke so izdelane iz mavca in so izdelek neznanega avtorja. Na sliki je tudi najstarejša figura iz Čehovih jaslic, to je krava Šeka, ki jo imajo pri hiši že od 1921. leta.

dva članka o Čehovih jaslicah, v Mengšanu in Družini, prav tako sem v dveh radijskih oddajah spregovorila o Mengšu kot znamenitem jasličarskem središču. Neki ljubljanski profesor me je celo vprašal: "Kaj pa ste včeraj pridigali po radiu?"

Pa sem mu odvrnila, da o jaslicah in tistih, ki se zanimajo za vse lepo, dobro in prijazno. O jaslicah nasploh, ki kličejo v svoje

zavetje prav vsakega, ki mu ni tuja tovrstna duhovna in materialna kulturna dediščina, pa sem spregovorila tudi v božični oddaji za Slovence po svetu.

Mojster fotografije, Stane Sršen, je napravil več posnetkov meni še posebej ljubih Čehovih jaslic iz Mengša in nekaj jih predstavljamo v temle prispevku:

Marija Cvetek



Čehove jaslice s svojo razgibano alpsko pokrajino. Vsako leto zanje naberejo svežega mahu in ga skrbno posušijo. S hribov pridno prinašajo "skalce", tudi h koči morajo voditi kamnite stopničke. Za ozadje pa je poskrbel slikar Jerina, ki jim je naslikal Veliko planino, nad katero žari zvezda repatica. Trije angeli, ki jih je izrezljal Gregčev Tone, pa oznanjajo Jezusovo rojstvo.

Vse foto Stane Sršen

Gregorjevo (12. sušca)

Sv. Gregor Veliki je bil eden od najimenitnejših cerkvenih učiteljev in papežev. Umetniki so ga upodabljali v papeških oblačilih s knjigo, s škofovsko palico in z golobom, kar pomeni Sv. Duha, ki ga je navdihoval. Častijo ga učitelji in učenci, glasbeniki, učenjaki vseh vrst, on je zaščitnik zidarjev, izdelovalcev gumbov in pozamentarije, priporočale so se mu dekleta in žene za rodovitnost, na pomoč pa so ga klicali v času kuge. Sv. Gregor Veliki je zaslužen, ker je uvedel cerkveno petje tako imenovani gregorjanski koral. Popravil je napake pri štetju dni in ukinil do tedaj uveljavljen julijanski koledar in z vsemi popravki uvedel gregorjanski koledar, ki je sedaj v uporabi, julijanskega pa do neke mere uporabljajo pravoslavci.

Na slovenskem šteje gregorjevo kot prvi pomladanski dan. Na Gregorjevo se ptički ženijo pa tudi luč se nese v vodo. Takó luč nosijo v vodo v Železnikih, Kropi, Trziču, Kamni gorici. Na predvečer Sv. Gregorja so tudi po nekaterih drugih krajih na gorenjskem zanesli luč v vodo: v Šentvidu, Tacnu, Domžalah, Cerkljah seveda pa tudi v Loki pri Mengšu in v Mengšu. Po sedaj znanih podatkih v Topolah tega običaja ni bilo (Francka Hribar – Mlinarjeva in Slavko Zabret – Aleškov). Na pobudo Jožeta Brojana – Regalovega iz Loke je Kulturno društvo Franca Jelovška Mengeš oživila ta prastar običaj nazaj. Tako bo tudi letos na predvečer gregorjevega spuščanje "lučk" pri "velbanem" mostu v Loki.

VMengšu pa so od nekdaj spuščali ladjice ali barkice v Pristavi pri Bognarju. Posebno lepo je bilo takrat, ko je bil narejen Ropretov jez. Barkice so spuščali stari in mladi. Včasih so uporabili kar škaflo od Frank skorje, (kavni nadomestek) vanjo so z nakaplanim voskom pritrdili majhno svečo in potem spustili škaflico v vodo. Bognarjev Tone st. tesarski mojster je naredil ladjice v dva "štuka" v drugem štuku lesene ladjice je bila pritrjena sveča. Sveče so včasih večji otroci vliвали tudi v škaflice od globina. Vsak je vedno imel svojo ladjico ali barkico z lučko. Voda takrat ni bila tako deroča. Ropretov jez je vodo zadržal in tako so ladjice in barkice počasi polzele po vodni gladini proti jezu, kjer so potem zdrsnile v globino in pogasile. Kakšen pomen ima spuščanje lučk po vodi docela ni razjasnjeno. Gotovo pa je da začetek pomladi naznanja daljši dan, sonce dobiva svojo moč, rokodelci in obrtniki ne potrebujejo več luči, da bi si na ta način podaljševali delovni dan. Dovolj je dneva od jutra do noči, da se lahko nadeš in ker je temu tako so luč spustili v vodo. O spuščanju ladjic in barkic so mi pripovedovali Ivana Zabret – Bognarjeva Johana ter Vida Gregorc in Peter Kosec.

PRAZNIKI IN OBIČAJI

Gregorjevo (12. sušca)

Letos bomo oživilili ta star običaj tudi v Mengšu. Dobili se bomo 11. sušca pri mostu v Pristavi, kjer bomo po stari navadi spustili ladjice in barkice po Pšati. Prijazno povabimo vse, posebno starše z otroki, da bi tudi najmlajši doživeli te skrivnostne in lepe dogodke na predvečer Sv. Gregorja.

Vsi prinesite svoje ladjice s svečami s seboj. Videli bomo tudi, kdo bo izdelal najlepšo.

*Za KD Franca Jelovška Mengeš
Janez Škrlep*

Jane

Pomlad, pomlad

V teh mrzlih, temnih zimskih nočeh
si želim samo pomladi.
Slišati hočem spokojno dihanje dreves,
sanjavo brstenje trav in
nemirno poigravanje sončnih žarkov
z mojimi lasmi.

Sladko sanjaj moja mala princesa!

Čutiti želim vsak pomladni dihanje
novega življenja v hišah,
ki jim dvignejo naoknice
in sanjavo odprejo svoje radovedne oči.

Zapri svoje modre oči moja mala princesa!

Želim teči in misliti samo o tem,
kako se veter sprehaja v nemirnih
krošnjah belih brez.
Srečati želim zopet hrepenenje,
ki je čez zišno zaspalo.

Takrat hočem, da skupaj z mano
odpreš oči
in da stečeva v neskončen pomladanski dan.

Pesem brez naslova

Kako naj ti povem,
da je tvoj obraz kakor pesem,
ki jo pojejo drevesa in veter v pomladni noči.
In kako naj ti povem,
da so tvoji lasje kot travnatomehke bilke
s katerimi se igrajo čebele in mravlje
in majhne deklince.
Kako naj ti rečem, da je v tvojih modrih očeh
morje iz Piranskega zaliva.

Kako naj ti povem, da te nočem izgubiti.
Z vsakim dnem te vidim manj

NAŠI PESNIKI IN PISATELJI

Jane

in nekoč, ko bo od tebe ostal le nevtron ali elektron.
ti bom brez odlašanja povedala,
da si ti jaz.

Valovi časa

Valovi časa butajo ob me.
Ne pustijo me spati in sanjati.
Veter mi spusti v naročje belo ptico.
Božaš me po razmršenih laseh.
Čutim te, čeprav si nekje daleč.
Odjadraja z jadnico...
Če hočeš lahko tudi na Korziko.

Mesečina v tvojih očeh
se je zlila z mojimi mislimi.
Začutila sem roko na svojem obrazu.
Vem, da si ti.

Dotikaš se me s svojimi mislimi,
božaš me s svojimi očmi,
poljubiš me s pomladno sapico,
ki se zliva v eno samo harmonijo
vetra in ptic, rek in morij.
Ljubiva se v postelji iz preteklosti.
Počasi in dolgo bo trajala ta pomlad.

Hip zatem

Včeraj si me vprašal, če sem videla
odsev vijoličastih žarkov,
vendar, ker si me videl v družbi hipijev
v 60-ih letih nisi verjel...
Povem ti, resnično sem bila jaz...
Zakaj mi ne verjameš?
Če bi ti rekla, da sem tu, kjer sem,
bi mi verjel?
Bila sem takrat in zdaj sem...
Ne vidiš zlatega odseva v mojih očeh.
New York, New York...

Rok Burja

Objemi tvojih dlani

Ne izogibam se trpljenju
zoglenelih kosti. Sipam njih
ostanke na zorano njivo.
Iz prsti bodo pognala

zdrava bitja večnosti. Njih
obraz bo jasen in rožnat.
Iz njih si bom pripravil čašo
plesnih taktov kresne noči.

Rok Burja

Poljubil bom korenine medenih
sokov in ti poklonil vdih
mesečine. V lesketajoči solzi
biserne noči bom utopil

burne dvome. Zaupanje se
mi bo razraslo v bogato
zakladnico dejanj. Odkar
pogrešam tvoje veke, sem bolan.

Obronki vetra bodo prinesli
vonj po mladem dežju, ki
spira pomladansko prebujenje.
Odhod tvojih sveč preganja

črn žamet spomina. Na
konic prstov bom trosil
žarke dehtečih obljub in
govoril opojne psalme

iz katerih rastejo drevesa
življenja. Zenica se razširi
v skrivalnico poletnih noči.
V objemu sena tkem

novo pregrinjalo jutra. Blazine
tvojih prsi. Čutim dihanje
prepotenih dlani. Čakam na
veličino božjega razodetja.

Pokrijem svojo polt s pesmijo
tvojih rok. Grem na zadnji
polet metuljevih kril, kjer
si bom spral goloto telesa.

Oči si bom zavezal in
poskušal slediti pticam
na prosojnicah neba. Odljudene
skale si lomijo zobe in

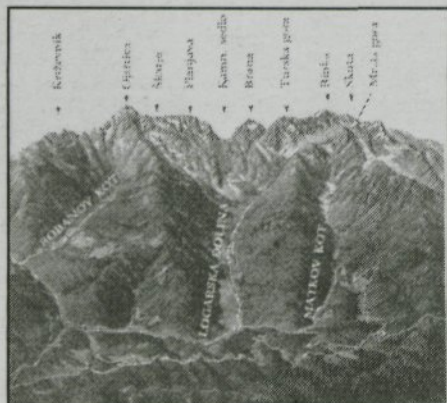
plavejo v tvoje naročje.
Veslam s kitami tvojih las
v mrzlem morju globokih
misli. Včasih si zakurim

in pogrejem svojo prst z
objemi tvojih dlani, ki me
rešijo in nosijo proti stezi,
ki nezadržno vodi v nebo.

MENGŠAN

Cicibani potepini iz "Gobice" v Logarski dolini

Tokrat so CICIBANI POTEPINI odpeljali svoje starše na izlet v Logarsko dolino, ki je največja ledemiško preoblikovana dolina v Kamniško-Savinjskih Alpah in velja za eno lepših alpskih dolin Evrope.



Logarska dolina

Široka je 500m in dolga 9km. Zanj so značilni skalni pragovi in nad njimi krnice, iz katerih se prelivajo potoki v slapovih proti bolj uravnaneemu dolinskemu dnu, kamor so v zadnji ledeni dobi prinesli velike skale - balvane. Dno prekrivajo travniki ter ravninski in pobočni gozdovi. Prav ta ravninski del je bil najbolj primeren za uresničitev tistega dela našega izleta, pri katerem so sodelovali gospod Polde s svojimi psi in vlečnimi sanmi.

Vsoboto, 9.02.1996 smo se zbrali ob 9h pred vrtcem Gobica. Pozdravilo nas je mrzlo zimsko jutro. Ko smo se odpeljali proti Črničcu pa se je že pokazalo sonce, ki nas je



Otroci so izkoristili vsak hribček za zabavo.

"spremljalo" in nam olepšalo ves dan. V Logarsko dolino, ki je bila obsijana s soncem, smo se pripeljali okrog 11.ure. Občudovali smo idilično zimsko pokrajino in globoko vdihovali svež gorski zrak. Ogledali smo si slap Palenk tik za hotelom Plesnik, ki pa je bil zaledenel, dva pogumna plezalca pa sta ga skušala preplezati in to jima je kar hitro uspelo. Malo smo se sprehodili po čudoviti okolici, otroci so se preizkusili v sankah, otroci so želeli takoj preizkusiti sankarske spretnosti. Mi pa smo čakali vlečne pse huskije, ki naj bi jih prav zaradi nas pripeljali na demonstrativno vožnjo v Logarsko dolino. Ogledali smo si pripravo vprege v sani in sam start. Psi so bili že zelo nestrpni, saj bi se že radi pogнали v dir, toda priprava takšne vprege petih psov je trajala kar nekaj časa. Končno so se pogнали v dir in kot blisk švignili mimo nas. Medtem, ko smo čakali, da se psi s sanmi vrnejo, smo dobili kar nekaj informacij,

kako je potrebno skrbeti za takšne pse, kako se hranijo, živijo, da veliko tekmujejo, da se že majhne navaja na vleko (pozimi in poleti kar z vozičkom na kolesih). S prijaznima lastnikoma smo se pozdravili in se odpeljali do kampa, kjer je urejeno smučišče in sankališče. Tokrat smo se preizkusili v sankanju. Otroci so svoje starše vzpodbujali. Marsikdo se je prvič peljal z "lopato", drugi so se spuščali s sankami. Vsi smo uživali. Otroci so bili neustrahljivi, pa tudi starši nismo bili od muh, saj smo kar vztrajali v sankah, dokler ni bil čas za odhod. Prijetno utrujeni smo zasedli svoje sedeže v avtobusu in šofer nas je varno pripeljal v Mengeš.

Za to, da smo doživeli sibirske huskije, gre velika zahvala gospodu Fleretu iz Mengša, sponzor tega izleta pa je bila tovarna Lek. Vsem delavcem in vodstvu tovarne se v imenu otrok in staršev zahvaljujem, saj so nam omogočili preživeti čudovit dan v prekrasni Logarski dolini, ki jo nekateri kar premalo poznajo ali pa premalo cenijo biser slovenske narave.

Vzgojiteljica: Olga Bernik-Zor



Gospod Kovač nam je demonstriral vožnjo z vlečnimi psi.



Tudi nekateri od staršev so se preizkusili v vlečenju sank.

Kulturni teden v vrtcu Gobica

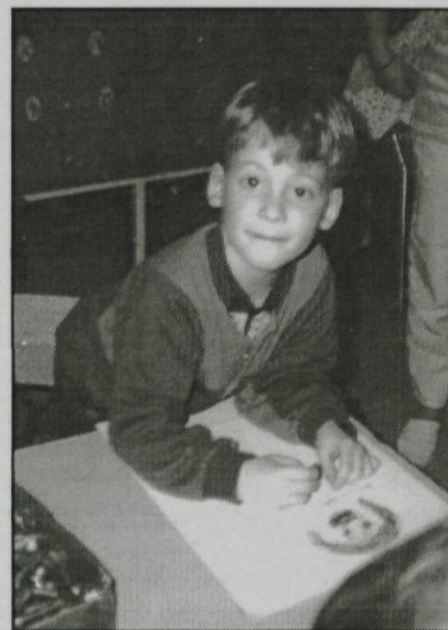


Takole je obisk v knjižnici narisala Petra iz skupine "Priprava na šolo".

Otroci v vrtcu ne vedo, kdo je dr. France Prešeren. Tudi ne vedo, kakšen je njegov pomen v slovenski kulturi. Vedo pa, kaj je kultura. Ko smo jih vprašali, so rekli, da je

kultura kadar smo prijatelji, kadar se ne tepemo, prerivamo, celo kadar smo tihi.

Zamisli la sem se ob zadnji formulaciji - kako se mora počutiti otrok, ki misli, da

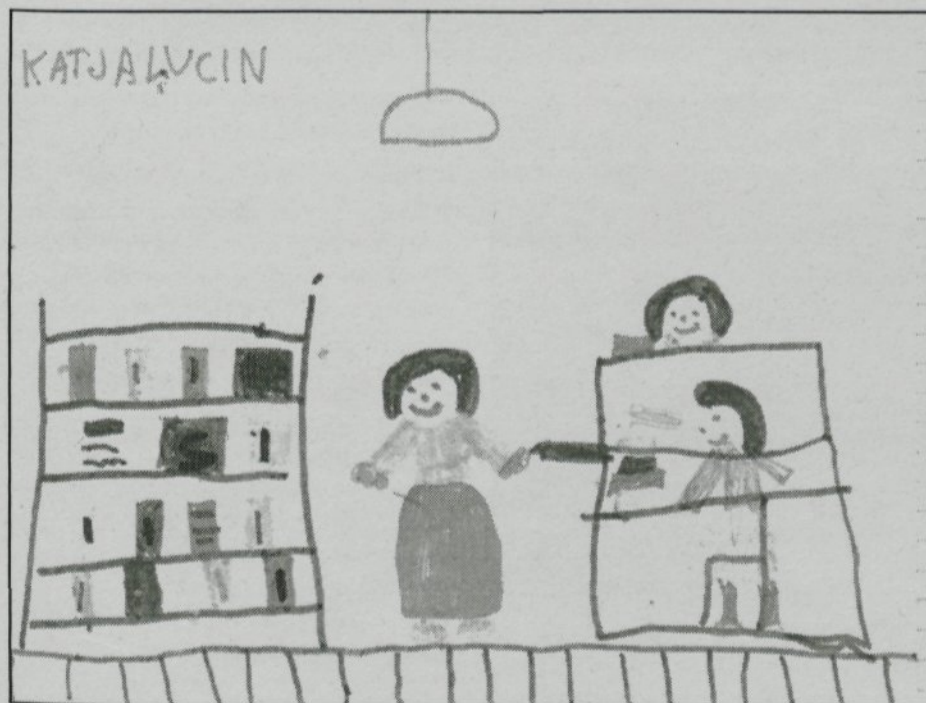


Kultura je tudi, če spoštuješ risbico prijatelja.

je kultura, kadar je tiho. Ali uživa v samoti, ali pa ga motijo preštevilni prijatelji v vrtcu. Otroci vedo tudi, da je kulturno, če pravilno ravnaš s knjigami. In prav zato smo vzgojiteljice v vrtcu Gobica v Mengšu v kulturnem tednu otroke vseh skupin, razen najmlajših odpeljale v knjižnico, kjer so nas pričakale prijazne Stanka, Nives in Barbara. Otrokom so približale knjigo in poudarile pomen knjige, ter povedale, kako je potrebno s knjigo ravnati. Vesele smo bile, da so nam omogočili obisk knjižnice prav v tednu, v katerem smo ves teden posvetile pogovorom o pesnikih, pisateljih, prebirale Prešernove pesmi, nosili v vrtec Prešernove slike in poskušale otrokom približati lepoto slovenske besede.

Hvala vzgojiteljicam in knjižničarkam

Pedagoško-organizacijski vodja WZ Domžale
Marija Jerina



V knjižnici so otroke pričakale prijazne knjižničarke.

Vodimo poslovne knjige.

Marina Zupančič
Tel.: **737 994** (dop)
Tel.: **727 469** (pop)

NAŠ VRTEC

"Zima zdaj snežinke šteje"

V vrtcu "SONČEK" imajo otroci radi zimo in sneg. V skupini ZAJČKOV, so otroci na vprašanje ZAKAJ IMAM RAD SNEG odgovarjali takole:

Jure: Ker se lahko sankam in kepam, ker ga lahko jem.

Leon: Ker lahko naredim sneženega moža.

Živa: Ker lahko naredim sneženi grad.

Katja: Zato, da se lahko vozim z lopato.

Še nekaj resničnih dokazov o tem, fotografije - seveda.

Zapisala vzgojiteljica Zinka Steiner



Zborček "Sonček" se predstavi



KDOR RAD POJE, SLABO NE MISLI. Ker naši "sončki" radi pojejo, smo se vzgojiteljice odločile, da združimo vesele in petja željne otroke. Tako je nastal zborček

SONČEK, ki šteje kar 19 otrok. Vodijo ga Božena, Miranda in Zinka. Pa da ne boste mislili, da naši otroci samo prepevajo, si urijo glasbeni posluš in izdelujejo glasbene

instrumente. Naši sončki tudi nastopajo in svoje znanje predstavijo tudi poslušalcem.

Najprej smo se predstavili decembra na "Miklavževanju" v našem vrtcu, potem smo razveselili varovance v Domu počitka v Mengšu. Za Kulturni praznik 8. februar pa smo bili povabljeni v OŠ 27. julija v Kamnik, kjer smo sodelovali na njihovi interni proslavi.

Otroci so zelo uživali in z veseljem prihajajo na naše vaje, saj se izredno hitro učijo novih pesmic. Otroška pesem je najlepša, saj je preprosta, iskrena in zelo sproščena. Taki so tudi naši otroci in zakaj jim potem ne bi omogočili stvari, katere si želijo.

Starši pojte z otroki, saj je pesem nekaj najlepšega, kar premore svet.

Zapisala vzgojiteljica Zinka Steiner

Zimska šola v naravi

Od 75-ih tretješolcev na naši osnovni šoli se nas je udeležilo zimske šole v naravi 71, to je 95%. V prvi izmeni od 11.01. do 17.01. je bilo na Pokljuki 8 učencev iz 3.a razreda in 23 učencev iz 3.b razreda. V drugi izmeni od 17.01. do 23.01. pa je bilo 16 učencev iz 3.a in 24 učencev iz 3.c razreda. Bili smo zelo zaposleni, da skoraj nismo imeli prostega časa. Poleg smučanja, kjer smo vsak dan zelo napredovali, smo izvedli še veliko drugih dejavnosti.

Na učnem sprehodu smo spoznavali okolico Šport hotela in značilnosti gozdnate planote Pokljuke, kjer raste nešteto smrek. V lepem sončnem vremenu smo videli tudi Triglav in Karavanke, zvedeli smo, kakšna je alpska klima, opazovali smo sledi živali v snegu, ob gledanju video kasete, slikah in knjigah smo zvedeli, kakšno je rastlinstvo in živalstvo v alpskem svetu, spoznali smo, kako obsežen je Triglavski narodni park, kamor seveda spada tudi Pokljuka, brali smo legendo o Zlatorogu in zgodnico Kdo je ukradel šal. Orientirali smo se na zemljevidu, v naravi s pomočjo kompasa, v jasni noči pa smo na nebu poiskali zvezdo severnico. Vsak dan smo merili temperaturo zraka zjutraj, popoldne in zvečer. Prve dni so bile temperature nad 0 stopinj Celzija, je tudi rahlo deževalo. Kasneje se je ohladilo, na smrekah smo opazili ivje, večina dni je bilo lepo, sončno vreme. Zadnji dan, ko se je druga izmena vračala domov, so nas za slovo obletavele snežinke.

Pogovarjali smo se tudi o turizmu na Pokljuki, kjer je veliko možnosti za sprostitve, rekreacijo in počitek.

Poslušali smo zelo kvalitetno predavanje alpinističnih strokovnjakov Janeza Smoleta in Janija Beleta Alpinizem v gorah. Spremljano je bilo z diapozitivi in s predstavitvijo alpinistične opreme.

Plesali smo z gostom iz plesne šole MI AMIGO, kjer smo se nekateri prepotili do zadnjega laska.

Gospa Polona Leskovec pa nam je popestrila večera s predavanjem o fotografiji in filmu, ter z zabavnimi štafetnimi igrami.

Tudi tovariš Lojze Kalinšek se je potrudil in nam razložil, kako se riše smučarja v gibanju.

Vztrajno smo reševali naloge pri kvizu in veselo peli na Karaokah.

Zabavno je bilo, ko smo tekli na smučeh, še posebej zvečer, ker smo si lahko ogledali sebe na video posnetku in lahko komentirali. Gledali pa smo tudi video kaseto Tek na smučeh, kjer je bila prikazana šola teka na smučeh.

Za popestritev je bila zanimiva tudi vožnja s ski bobi.

Vsi smo tekmovali v veleslalomu in uspešno prišli do cilja. Dosegli smo lepe rezultate. Manj veselja pa je bilo pri pisanju spisov, pesmic, samostalnikov ..., ker to preveč diši po pravi šoli.

Ob vseh teh dejavnostih pa se nismo pozabili umivati, skrbeti za red v omarah in sobah, poglobile pa so se tudi naše prijateljske vezi. Vsi smo nastopali na spoznavnem in zaključnem večeru. Za uspešno delo smo dobili nagrade, priznanja in pohvale.

Čas nam je tako hitro mineval, da smo nekateri celo pozabili telefonirati domov. Pisali pa smo le vsi, pa ne samo domov, ampak tudi prijateljem in sorodnikom.

Za dobro počutje v zimski šoli v naravi so skrbeli smučarski učitelji: Milica Tomšič, Polona Leskovec, Uroš Dolenc in Goran Jablanov ter razredniki: 3.a razreda - Marija Korošec, 3.b. razreda Veronika Drolc in 3.c razreda Marjan-Pavli.

Nazadnje bi se še radi iskreno zahvalili vsem, ki so nam na kakršenkoli način omogočili, da smo tako široko zastavljen program tudi realizirali in doživeli na Pokljuki nekaj nepozabnih dni.

To so: - Lek Mengeš (denarno pomoč)
- Semesadike (denarno pomoč)
- Zarja (denarno pomoč)
- Mižek (praktične nagrade)
- MI AMIGO (izvedba plesnega večera za obe izmeni)
- FOTO Repanšek (podarjeni filmi)
- Fotokopiranje Medic (barvne fotokopije)

- Janez Smole in Janez Bele (predavanje o alpinizmu)
- Polona Leskovec (predavanje o filmu in fotografiji)

Otroci 3. razreda in vodja ZŠN
Marija Korošec

Smučanje

Danes prvič sem poizkusila smučati, vztrajno učitelj me uči. Smučam čisto vsak dan, tudi s prijateljicami se rada igram.

Vsak dan sobo si pospravimo, tovarišice jih ocenijo. Plesni učitelj nas je plesov naučil in s tem nas je razveselil.

Zadnji dan pa tekma bo, kjer vsak po svoje zmagal bo. Kmalu vsi domov odidemo in se v šoli zopet snidemo.

Anja Kosec, 3.a

Zimska radost

O, kako na Pokljuki je lepo, zelene smreke tam rasto, pozimi polno je snega, da tam smučati se da.

Pa prišel spet je zimski čas, ko smučati so poslali nas. Vsi veseli smo od doma šli, ker vedeli smo, da nam lepo bo vse dni.

Učiteljica Marija nam je navodila dala, kako se naša skupina na Pokljuki bo igrala. Vsi razigrani smo na smučišče odšli, tam čakali so nas smučarski učitelji.

Smo desno, levo vsi vijugali, da se kar kadilo je za nami. Na koncu smo pa vsi se naučili, tako, da pravi smučarji smo vsi postali.

Večeri prav družabni so bili, saj igrali, peli in plesali smo čisto vsi.

NAŠA ŠOLA

Zimska šola v naravi

Vmes pa družabne igre so bile,
da za spanje skoraj časa zmanjkalo je.

A vsega lepega je enkrat konec
in kot bi počil lonec
je tudi našega zimovanja konec.

Hvala Mariji, Milici, Poloni in Urošu,
saj brez njih nam ne bi bilo
tako lepo, kot nam je bilo.

Klemen Štepec, 3.a

Tekmovanje v veleslalomu

S prihodom na Pokljuko se mi je izpolnila želja, da se naučim smučati. Ko sem prvič stopila na smuči, me je bilo kar malo strah. Sploh jih nisem znala pripeti. Kmalu je strah izginil in me je objemalo veselje pri vsakem novem spuščanju niz strmino.

Prišel je tudi dan tekmovanja v veleslalomu. Temni oblaki niso mogli skriti napetosti in predtekmovalno tremo. Imela sem štartno številko 11. Ko sem prišla na štart, sem prvič prejela samo o tem, kako naj najbolje izpeljem progo. Med vožnjo se mi je zdelo, da peljem kar hitro, no ni mi šlo tako dobro, kot na treningu. Trema je vendarle naredila svoje.

Po prihodu v cilj, nisem bila preveč zadovoljna. Gledala sem nastope ostalih tekmovalcev in čakala na svojo končno uvrstitev. Rezultati so na koncu pokazali, da sem zasedla 6. mesto. To ni bilo tako slabo, da bi bila užaljena, toda si vedno želim zmage na vsakem tekmovanju.

Biljana Bartulac, 3.a

Zimsko veselje na Pokljuki

Pokljuka stara kljuka,
k tebi zdaj prihajamo,
se smejemo in pojmemo,
smučamo in sankamo.

Peljemo se z vlečnico,
igramo, klepetamo,
skratka vse,
da se lepo imamo.



Upam,
da še dolgo lepo se bomo imeli
in snežene dneve šteli.

Kmalu bomo domov odšli,
čeprav se nam nič ne mudi,
kar malo žalostni bomo vsi,
ker bo konec zabavnih dni.

Borut Vrhovnik 3.a

Pesmi

Mali zaspanček

Skoz okno
zlato sonce sije
in ličeca zlati
malemu Blazu,
ki v zibelki
še sladko spi.
Tam budi
ga siva muca,
brž pokonci mala štruca,
dosti spal si za nočjo,
raje se igra z menoj.
Ga bo zbudila
drobna ptička,
ki na oknu žvrgoli,
ali spal bo do kosila,
ko ga lakota zbudi?

Jože Brojan

Berač postopač

Nekoč, že dolgo je tega,
tako zdaj pravijo ljudje,
v vas prihajal je nekdo,
ki bali so se ga zelo.

Bil je velik in močan,
tako zdaj pravijo ljudje,
da gore bi premikal,
a kaj, ko se delu je izmikal.

Skozi vas od hiše do hiše,
tako zdaj pravijo ljudje,
ljudem grozil je in popival,
se rad je tepel in prerival.

Rad jedel dobre je stvari,
tako zdaj pravijo ljudje,
meso, klobase in kolač,
a bil navaden je berač.

Jože Brojan

**S pomočjo
profesorja na lažji
način do uspeha v
matematiki.**

Tel.: 737 297

Objekt SLAMNIK

V januarjem Mengšan sem kar nekajkrat prebral članek Objekt Slamnik.

Zgodba, ki je nadvse strokovno, natančno in lepo napisana, le daje človeku marsikaj v razmislek.

Ali gre za nekatere pravne napake? Ali gre za strankarsko obračunavanje? Menda ne gre le za oslovo senco, ali pa?

Če gre le za pravne napake, moram reči, da so le-te v primerjavi z dogajanjem kršenja pravnih norm v državi Sloveniji zanemarljive. Poglejmo samo malo okrog sebe: kaj se dogaja z lastninjenjem v naši državi, tudi v Mengšu! Pa skoraj nič, oziroma nič se še ni zgodilo. Saj skoraj vsi odgovorni vse zanikajo, sodišča ne delajo. Čeprav gre za krajo!

Če gre za strankarske razprtije, gre tudi za oslovo senco! Osebnost sem prepričan, da moramo vsi občani delati le za dobrobit Mengša, Mengšani in nič drugega. Strankarstvo bi moralo biti le HOBI posameznika in posameznikov, ki jih družijo v enakem ali sličnem političnem počutju. Če ni tako, nismo zreli za demokracijo. Tako menim!

V zadevi Slamnik pa razmišljam stvarno takole:

1. Če se ob vsem dogajanju ugotovi kakršna koli osebna korist pri komer koli, sem prvi zagovornik, da je taka dejanja treba javno objaviti, kaznovati in povrniti škodo.
2. Uradno ugotovljena in ocenjena vrednost je DEM 1,650.000!

Plačano je DEM 625.000 torej kar dobrih 2,6 krat manj, kot je ocenjena vrednost. Menim, da se bo izračun odplačila anuitet zelo dobro izšel.

Prepričan sem, da je publicitete o Objektu SLAMNIK dovolj. Razpoložljive sile in volja do dela pa naj se preusmerijo v koristnejše zadeve v prid Mengšanov. Trdim, da zgodba "OBJEKT SLAMNIK" ni zguba za občino. Podrobnosti pravne narave naj se uredijo v bližnji prihodnosti. Vesel bom, če bodo mengeški pravni strokovnjaki pri tem nesebično pomagali.

Stane Lužar

V premislek!

Kje in koliko je danes pešec sploh še Kvaren v prometu? Po naključju mi je prišla v roke študija, kot zaključek raziskave, ki so jo organizirali na Mengeški osnovni šoli. Otroci so ugotavljali in pisali o tem, koliko so varni v Mengšu na poti v šolo. Ugotavljali takoimenovane črne točke, primernost prehodov za pešce, urejenost pločnikov in podobno. Rezultati raziskave so bili porazni, predvsem pa zanimivi. Otroci se pač še ne znajo sprenevedati, ne lažejo in povedo kar mislijo naravnost, pošteno, tako, kot dejstva so, brez zavijanja v rožice.

In odločil sem se tole napisati v premislek predvsem voznikom motornih vozil. Ni tako oddaljen čas, ko smo se spraševali, znaš plavati, voziti kolo, za današnji čas povsem banalne stvari. Danes moraš imeti vsaj voziško dovoljenje B kategorije. Če tega nimaš, nekako nisi polnopraven član družbe.

Ko takole premišljuje, se mi vsiljuje prepričanje: kolikor voznikov, toliko kategorij. Pa pogledajmo samo nekaj najbolj značilnih, v katere bi lahko razvrstili skoraj vse voznike.

Še tako miren, prijazen pešec se tisti trenutek, ko ga od zunanjega sveta loči nekaj m² pločevine, ko sede za volan, spremeni. Kot po pravilu se prelevi v nadutega, brezobzirnega, vase zagledanega "Mačota". Ko osebnost vpije tistih 50-70 konjskih moči, se poosebi s temi konji in naenkrat je na cesti sam, vsemogočen. Vsi drugi udeleženci v prometu so ničeta, ki jih je nujno na takšen ali drugačen način spraviti iz prometa. Najmanj 50% voznikov sploh ni za na cesto. Polovico le teh so norci, ki so prepričani, da so najboljši vozniki, ki se obnašajo, kot da so ceste samo za njih, se na druge ne ozirajo, oziroma so prepričani, da morajo vsi drugi paziti na njih. To so tisti norci, ki sploh ne znajo voziti drugače kot s polnim plinom, brezobzirno prehitvajo, ker so za njih vsi tisti, ki se slučajno ustavijo pred kakšno oviro na cesti, trapasti mečkači. Trobijo in nazorno kažejo vsem ostalim, da so debili, ker so se ustavili pred rdečo lučjo. To so vsi tisti, ki vozijo mnogo bolje, če ga imajo kakšen deci pod kapo. Pravi možakar se pač ne brani kakšnega kozarca.

Nasprotje le teh, ki tudi ne spadajo na cesto, so tisti "mečkači", ki vozijo po svoje, kot da bi bili na cesti sami in edini voznik. Po ovinkih se "plazijo" kot bi hodili

peš, ob vsaki kaplji dežja poznajo samo prvo in drugo prestavo. Ne držijo se kolone, kajti oni so se odločili voziti 40 na uro na odprti cesti in ni jim mar ostali tekoči promet, ki se zaradi njih ustavlja. Ni čudno, da med prvimi in drugimi letijo strele.

Najbolj zaskrbljujoče pa je dejstvo, da po naših cestah vozi velika večina nepismenih voznikov. Silimo v Evropo, pa ne znamo brati. Kako naj si drugače razlagam dejstva, da večina voznikov ko pridivja do napisa kraja, z nezmanjšano hitrostjo vozi naprej. Znak z omejitvijo hitrosti jih niti najmanj ne prizadene. Celo slikice na prometnih znakih, ki opozarjajo na prehod za pešce, križišče, ne znajo razvozljati. "To pa ne more biti res", boste dejali! Kako si potem razlagate, da vozijo naprej, kot bi znakov ne bilo? Samo popolnoma nepismena oseba se bo obnašala tako.

Nekateri teh "nepismenih" se celo javno hvalijo, češ, če hočeš ujeti v Mengšu zeleni val, moraš peljati najmanj 95 km na uro. Žalostno pri tem je to, da tako razglabljajo avtohtoni Mengšani, tisti, ki vse kar naredijo, naredijo za Mengeš. Z nekoliko zlobe bi dejal, da taki in podobni delajo za Kamnik, saj imajo Kamničani koncesijo za mrliške vežice in pokopališče.

Prvo in osnovno pravilo, ki smo se ga včasih naučili v avto šoli, je bilo, "Prilagajaj vožnjo razmeram na cesti". In drugo: "Na cesti nisi sam". Še cel kup udeležencev v prometu je, ki moramo na njih paziti. Najbolj ranljivi pa so pri tem ravno otroci in starejši.

Premisljimo dragi vozniki. Le malo je potrebno storiti, pa se bo varnost naših najmlajših povečala za kar precej odstotkov. Popolnoma neprimerno se je izgovarjati na takšne ali drugačne ceste, če nas znak opozarja na šolo, na prehod za pešce, če je na nevarnem odseku znižana hitrost, če nas napis opozarja, da smo se pripeljali v Mengeš. Postorimo tisto, kar se od nas pričakuje, prej ali slej bodo odgovorni poskrbeli tudi za ceste.

Optimist

MENGŠAN

VAŠA POŠTA

Avtoservis Debevc

O avtoservisu Debevc z Gorenjske ceste v Mengšu lahko napišemo samo tisto, kar se piše o najbolj uspešnih ne le v Mengšu, pač pa tudi na širšem področju. Čeprav se ukvarjajo z avtomobili, brez težav rečemo, da imajo posluh za ljudi, za tiste, ki te čudne stroje vozijo. Pa ne le tiste! Že nekajkrat smo zasledili, da z veseljem stopijo naproti pomoči potrebnim. Lastnik g. Franc Debevc pri izbiri sponzorirancev uporablja metodo, katere je bil najbolj vesel g. Tomaž Humar iz Kamnika. Franc in Tomaž sta namreč podpisala pogodbo o dveletnem sponzorstvu. In zakaj? Preprosto! Tomaž je vrhunski kompletni alpinist z veščinami prostega plezanja, tehnične višine, ...Izhaja iz okolja, v katerem živimo. Dejstvo je, da na tem športnem področju ni velike publicitete, čeprav ravno Tomaž dosega svetovne uspehe. V marcu odhaja novi preizkušnji na pot, na severozahodno steno Ama - Dablama (višina: 6828) v Himalaji. Vrh je bil že štirinajstkrat osvajan, vendar do danes še ne osvojen. Držimo pesti, da bo Tomažu, mlademu fantu, ki mu plezanje predstavlja življenjsko pot, to tudi uspelo. Pravi, da je težko usklajevati družino, poklic in plezanje, zato mu je pomoč g. Debevca še kako dobrodošla.

Za takšen podvig je potrebno veliko priprav, intenzivne pred odhodom trajajo mesec in pol do dveh mesecev. Daljše ko so stene, raje jih ima. Zanimivo geslo, ki je nam skoraj neverjetno: mi stene ne moremo premagati, stena nam samo dovoli, da splezamo čez. Družina je steber opore, zato lahko dosega tisto, česar drugi še niso. Največ stvari se dogaja v glavi. Nima direktnega vzornika, posluša navdih lastne usode.

Vse čestitke Tomažu, ki veliko tvega za ceno vpisa v zgodovino, čeprav to ni cilj. Za vse tiste, ki velike alpinista svetovnega formata ne poznate, naj povem, da letos sodeluje v akciji Podarim dobim, kamor povabijo samo najbolj aktivne, perspektivne in kvalitetne športnike. Pleza sam, zato bo poleg lastnih zmožnosti in telesne pripravljenosti potreboval tudi srečo! Veselim se srečanja ob vrnitvi, takrat pa bomo iz prve roke izvedeli, kako se imajo tam gor visoko. Srečno! Želimo čimprejšnjo vrnitev.

Tatjana Sivec Strmšek

DRUŠTVA

Likovno društvo Mengeš

V četrtek, 1.2.1996 se je v prostorih Partizana Mengeš zbrala pisana družina likovne umetnosti s skupno željo, da ustanovimo LIKOVNO DRUŠTVO MENGEŠ. Na ustanovnem sestanku smo sprejeli statut društva in se dogovorili za program dela.

Mentor likovnega društva je **akademski slikar g. Vinko Železnikar**, pobudo za ustanovitev takega društva pa so poleg njega dali še g. Marjan Gabrilo, g. Janez Škrlep in g. Jože Mlakar.

Program:

Osnovni namen društva je predvsem medsebojno druženje, izmenjava izkušenj in izpopolnjevanje vseh, ki jim ni tuje čutenje in izražanje na likovnoustvarjalni način. Občutek in veselje do estetskega in lepega je globoko v nas vseh.

V okviru društva se bodo lažje opogumili začetniki, kot tudi tisti, ki se ukvarjajo z likovno dejavnostjo že dalj časa, a so njihova prizadevanja ostala anonimna.

- Dejavnost društva navznoter bo potekala pod vodstvom mentorja ali strokovnega sodelavca v obliki občasnih srečanj (tedensko dve uri ali po dogovoru) na katerih bi postopoma spoznavali področje

likovne umetnosti.

- Organizirane bodo tudi likovne delavnice, v okviru katerih bo potekalo praktično ustvarjalno delo in seznanjanje z likovno teoretičnimi problemi.
- Glede na širino likovnega področja in želje občanov bodo organizirana predavanja in tečaji iz različnih področij, zvrsti in tehnik.
- Ob pomoči občinskih organov in sponzorjev bomo organizirali likovno kolonijo.
- Poleg rednih obiskov pomembnih likovnih razstav bodo člani društva vsako leto postavili na ogled tudi svoja dela v okviru društvene razstave.
- Najuspešnejšim članom, ki bi dosegli odgovarjajoč kvalitetni nivo pa bo omogočeno tudi občasno samostojno razstavljanje.
- Društvo si bo prizadevalo navezati medsebojne stike z ostalimi sorodnimi društvi (izmenjava izkušenj in razstav).

Mogoče se do sedaj še niste opogumili in vas bo šele predstavljeni program prepričal, da se nam boste pridružili. Naše druženje in ustvarjanje poteka vsak **četrtek od 18.00 ure dalje v klubskih prostorih Partizana Mengeš**. Vabljeni vsi, ki vas tovrstna dejavnost veseli.

Biba

Pod mengeško marelo

V Mengšu je bilo že dvanajstič veselo POD MENGEŠKO MARELO

Glasbeno zabavna prireditev, ki je nastala ob stoti obletnici Mengeške godbe in je bila vzor številnim drugim tovrstnim prireditvam v Sloveniji, se je letos odvijala 10. februarja. Popoldne je trajala poltretjo uro, zvečer pa več kot tri ure. Prireditev je organizirala spet Mengeška godba pod vodstvom prof. Franca Gornika s Štruclovimi priredbami Avsenikovih in drugih znanih skladb. Kot solisti pa so z godbo nastopali Franci Stopar, Jožko Per, Aljaž Kompare, župan Janez Per ter njegov sin Boštjan. Čudovito sceno sta pripravila Anton Benda in Peter Krušnik, za dobro osvetlitev pa je poskrbel Slavko Pišek ml.



Skoraj vsako leto se Pod mengeško marelo rodi nov ansambel. Letos je bila to Marela original, ki jo vodi Franc Kompare, glasbo zanjo piše Marjan Ogrin, besedila pa Janez Hvale. Mladi glasbeniki so pokazali presenetljivo veliko znanja.

Tekst in foto: Vido Repanšek

Pod mengeško marelo



Mengeški zvon pod vodstvom prizadevnega Janeza Nastrana je znova popestirl glasbeno dogajanje na odru. V Zvonu poje tudi predsednik godbe Lado Kosec, ki odlično povezuje vse godbene niti, skupaj z bratom Primožem in drugimi godbeniki pa sta tudi največ pripomogla pri organizaciji. V imenu vseh godbenikov se Lado Kosec zahvaljuje vsem sponzorjem, posebno pa tovarni glasbil Melodiji, ki že od leta 1949 skrbi za glasbeni napredek v Mengšu in po vsej Sloveniji.



Vse je najbolj presenetil poseben solist - prof. Franc Gornik - ki je predzadnjo skladbo zaigral na frajtonarico. Pa tudi drugače je videti, da je godba pod dobrim strokovnim vodstvom, saj so bile vse skladbe odigrane brezhibno. In še posebnost: najstarejši godbenik ima že 82 let, pa se mu to nič ne pozna. To je seveda Jože Gornik, ki je povrh še rekorder v igranju na trobento. Igral jo je več kot sedemdeset let.

ZB NOV

Invalidi, zaporniki, interniranci, pregnanci, veterani

V letu 1995 je bila sprejeta nova zakonodaja, ki ureja status Vojnih invalidov, žrtev vojnega nasilja in vojnih veteranov. Vsi trije zakoni so bili objavljeni v uradnem listu Republike Slovenije št. 63 z dne 6.11.1995.

Ker po navedenih zakonih gredo Kupravičencem tudi določene pravice, opozarjamo občane, ki morda tega še ne vedo, da se o tem zanimajo pri določenih organizacijah, ali na upravnih organih, ki delajo na sedežih bivših občin.

Vojaški invalidi po tem zakonu so osebe, ki so dobile okvaro zdravja pri opravljanju vojaških in drugih dolžnostih za cilje obrambe ali varnosti Republike Slovenije ter osebe, ki so dobile okvaro zdravja v enakih okoliščinah v bojih za obrambo slovenske severne meje, kot udeleženci narodnoosvobodilne vojne Slovenije ali ob vojaški agresiji na Republiko Slovenijo leta 1991.

Pravice, ki gredo vojnim invalidom so:

1. invalidnina
2. dodatek za posebno invalidnost
3. dodatek za pomoč in postrežbo
4. povračilo prispevka za socialno zavarovanje
5. zdravstveno varstvo
6. zdraviliško in klimatsko zdravljenje
7. rehabilitacija
8. invalidski dodatek
9. popust pri vožnji
10. povračilo potnih stroškov

Nekatere teh pravic gredo tudi družinskim članom, ženi, otrokom ali staršem umrlih invalidov.

Postopek za uveljavljanje teh pravic vodi na prvi stopnji organ pri upravni enoti, v našem primeru v Domžalah.

Žrtve vojnega nasilja po Zakonu o žrtvah vojnega nasilja so osebe, ki so jih nemške, italijanske ali madžarske okupacijske sile od 6.4.1945 zaradi političnih, nacionalnih, rasnih ali verskih razlogov prisilno izselile (izgnanci), poslale v taborišča (taboriščniki), zapor (zaporniki), na prisilno delo (delovni deportiranci)

ZB NOV

ali internacijo (interniranci), ter osebe, ki so pobegnile pred vojnim nasiljem (begunci), ali nasilno odvzete staršem (ukradeni otroci).

Vse te navedene žrtve vojne imajo po tem zakonu pravico do:

1. zdravstvenega varstva
2. zdraviliško klimatskega zdravljenja
3. povračilo stroškov
4. priznanja pokojninske dobe
5. pravico do pokojnine pod ugodnejšimi pogoji
6. povračila do vojne odškodnine po posebnem zakonu
7. doživljenske mesečne rente
8. prednost pri dodelitvi socialnih stanovanj

Tudi o pravicah po tem zakonu odloča na prvi stopnji upravna enota, v našem primeru v Domžalah.

Vojni veterani po tem zakonu so, osebe, ki so sodelovale za obrambo severne meje (1918 in 1919), borci in udeleženci narodnoosvobodilne vojne (1941 do 1945) in mu je udeležba priznana po predpisih o pokojninskem in invalidskem zavarovanju v dvojnem ali enojnem trajanju, udeležencem vojne za Slovenijo v letu 1991.

Pravice, ki grejo udeležencem po tem zakonu so:

1. veteranski dodatek
2. dodatek za pomoč in postrežbo
3. letni prejemek
4. zdravstveno varstvo
5. zdraviliško in klimatsko zdravljenje
6. brezplačna vožnja
7. pogrebina
8. priznanje pokojninske dobe

Prostor mi ne dopušča, da bi lahko opisal vse, kar navedeni zakoni vsebujejo.

Priporočam občanom, ki mislijo, da bi jim po navedenih zakonih šle kake pravice, pa sami tega ne znajo ali ne morejo, da se za natančnejše informacije obračajo na predstavnike invalidskih ali borčevskih organizacij.

Najbolj točne informacije pa bodo dobili prizadeti na upravni enoti za borce in invalide v Domžalah. Tam je treba oddajati tudi zahteve za uveljavitev pravic.

Poleg navedenega bi še pripomnil, da roka, do kdaj morajo biti zahtevki vloženi ni. To pomeni, da jih bo mogoče vlagati tudi pozneje.

Tajnik ZB NOV:
Janez Zibelnik

Pevski zbor Svoboda

Dejavnost Mešanega pevskega zbora "SVOBODA" Mengeš

Po uspešnih božičnih koncertih, ki smo jih izvedli v cerkvah, je zbor sodeloval še na dveh prireditvah. Prva je bila javna radijska oddaja "Koncert iz naših krajev", kjer je zbor izvedel štiri narodne pesmi. Oddaja je bila na sporedu konec januarja na prvem programu.

Druga prireditev, ki smo se je udeležili, je bila v počastitev slovenskega kulturnega praznika - 8. februarja. Proslavo so organizirali Občina Mengeš, društvo "Svoboda" Mengeš, na njej pa so sodelovali še folklorna skupina, šolarji Osnovne šole Mengeš in članice godbe Mengeš.

Zaradi službene odsotnosti našega dirigenta Matevža, nas je izjemoma vodil njegov oče gospod Edi Goršič. Z njegovim dirigiranjem smo se hitro "ujeli" in ubrano zapeli.

Naš zbor pripravlja v mesecu marcu "javno vajo", ki bo v dvorani Kulturnega doma. Na to vajo vabimo ljubitelje zborovskega petja in tudi nekdanje pevce. V živo boste lahko spremljali našo vajo in ugotovili, da sta strah in trema povsem odveč.

Z veseljem vas bomo sprejeli in spoznali boste, da smo veseli in družabni ljudje. Vsi tisti, ki bi se nam radi priključili, pridite na vaje, ki so v ponedeljkih in četrtek ob 20. uri. Radi bi številčno povečali zbor, saj imamo naslednje leto petindvajset let delovanja. V februarju se zbor odpravlja na skupne priprave (intenzivne vaje) v Ankaran. Vaje so razdeljene in trajajo intenzivno skupaj več ur. Začeli bomo z novim programom za svoj letni koncert in tudi za nastop na občinski reviji pevskega zbora Kulturne skupnosti Domžale, ki bo naslednji mesec.

Na teh pripravah organiziramo "družabni večer", kjer "krstimo" nove člane, ki so se nam pridružili v zadnjem letu. Naš zbor pridno in z veseljem prepeva, zato "korajža" velja in pridružite se nam.

Ivana

1. Društvo upokojencev Mengeš vabi svoje članice in člane na redni letni občni zbor, ki bo 16. marca 1996, ob 14. uri, v Kulturnem domu v Mengšu (pod odrom).

2. Društvo upokojencev Mengeš išče natakario v pokoju za strežbo v bifeju. Delo po dogovoru. Pisne prijave pošljite na naslov: DU Mengeš, Trdinov trg 14, 61234 Mengeš.

Društvo izgnancev

Iskrena hvala prav vsem

Januar 1996 je bil za Krajevno organizacijo Društva izgnancev Domžale, ki obsega tudi nekdanje izgnance z območja sedanje občine Mengeš, delaven, kot noben mesec doslej. V skladu s sprejetim zakonom smo namreč izpolnjevali in pomagali izpolnjevati obrazce za priznanje pravic žrtvam vojnega nasilja. Blizu 500 nekdanjih izgnancev se je ob tej priložnosti tudi odločilo, da postanejo člani KRAJEVNE ORGANIZACIJE DRUŠTVA IZGNANCEV DOMŽALE in upamo, da bomo s skupnimi močmi pripravili prijetne izlete in srečanje, kjer bodo lahko obujali spomine in dogodke, od katerih že mineva več kot 5 desetletij.

Ker je že v prvih dneh januarja 1996 večina nekdanjih izgnancev iz Občine Mengeš izpolnila obrazce, se je vodstvo društva odločilo, da v Mengšu, kljub pripravljenosti Občine Mengeš in g. Janeza Pera, župana, ne organizira prevzemanja obrazcev, temveč je bilo posebej za Mengšane prevzemanje obrazcev opravljeno v Domžalah.

Kljub temu Občini Mengeš, g. Janezu Peru, županu, ki je izgnance pozdravil tudi na njihovem novoletnem srečanju, iskrena hvala za pripravljenost, pa tudi finančno pomoč v letu 1995.

Iskrena hvala tudi MENGŠANU, ki vedno najde prostor za objavo naših sporočil. Vse člane, ki zahtevkov še niste oddali, pa obveščamo, da bomo odslej dežurali vsako zadnjo sredo v mesecu (v februarju bo to 28. februar) od 13. do 14. ure v prostorih Občine Domžale.

Društvo izgnancev Domžale

Občni zbor PGD Mengeš

V soboto 27. januarja smo gasilci iz Mengša na 106. Občnem zboru podali poročila o delu društva skozi leto 1995.

Poleg številnih gasilcev, župana Občine Mengeš g. Janeza Pera, so se Občnega zbora udeležili gasilci iz Avstrije, s katerimi je PGD Mengeš pobrateno, predsednik GZ Domžale g. Marjan Slatnar, gasilci iz Bevc pri Velenju, ter številni predstavniki društev iz Mengša.

Iz poročil je bilo nazorno prikazano delo društva skozi l. 1995. Dela pa ni bilo malo, zato prilagamo poročilo poveljnika PGD Mengeš g. Staneta Šimenca. Na Občnem zboru so bile podeljene značke za dolgoletno delo v društvu:

za 10-letno delo

Ivanka Blejč

za 20-letno delo

Franci Orel

Rajko Orel

Edo Reven

Albin Reven

Janez Ravnikar

za 30-letno delo

Jože Malus

Tone Mejak

za 40-letno delo

Štefan Bazin

Tone Hren

Tone Ipavec

Stane Mušič

Janez Per - župan

Franc Šimenc

Karel Divjak

za 50-letno delo

Janez Skok - prejme posmrtno

Ob 60-letnem življenjskem jubileju v l. 1996 pa sta prejela značko in plaketo gasilskega veterana g. Janez Jenko in g. Jože Žorgi predsednik društva. V okviru zaključka praznovanja 105. letnice PGD Mengeš je UO podelil 27 društvenih priznanj za nesebično delo v društvu. Priznanje je bilo podeljeno tudi Godbi Mengeš za sodelovanje na 105. letnici PGD Mengeš.

Ob koncu l. 1995 pa smo se gasilci iz Mengša udeležili Občnega zbora pobratenelega društva St. Egydenca iz Avstrije, kjer smo podelili priznanja za uspešno medsebojno sodelovanje.

Predsednik PGD Mengeš
Jože Žorgi

Poročilo poveljnika PGD Mengeš za leto 1995

V letu 1995 smo se prilagajali novi organiziranosti gasilcev po Zakonu o gasilstvu in Pravilih gasilske službe. Ustanovili smo občinsko poveljstvo in poveljstvo gasilske zveze, v letu 1996 pa moramo urediti še članstvo, čine in oznake po novih pravilih.

Plan dela za leto 1995 nismo uspeli v celoti uresničiti, cca 90%. Največja pridobitev je bila nabava novega tehničnega vozila Mercedes. Na pravilnost naše odločitve kaže že podatek, da smo s tem vozilom od 1. oktobra do 31. decembra sodelovali že na desetih akcijah.

Požari in druge intervencije

V letu 1995 smo imeli skupno 42 intervencij, lani 26; takšno povečanje pa gre predvsem na račun prometnih nesreč in posredovanj na cestah.

Na območju občine Mengeš smo imeli skupaj 22 intervencij, od tega 9 posredovanj ob prometnih nesrečah ali razlitjih goriv in olj. Izven občine Mengeš smo imeli 20 intervencij, od tega 2-krat ob prometni nesreči, 3-krat črpanje vode in 2-krat nujni prevoz vode.

14.01.95 Huda prometna nesreča, Mengeš-Rodica 1v. - 3 čl

26.01.95 Nekontrolirano kurjenje vej v gozdu v Jablah 2v. - 5 čl

07.02.95 Izvoz na poziv, da gori avto v Trzinu (lažni alarm) 1v. - 3 čl

07.02.95 Prometna nesreča v Mengšu pred "Varnostjo" 1v. - 5 čl

20.02.95 Velik požar na gosp. poslopju na

Rodici 2v. - 7 čl

01.03.95 Gorel osebni avto R5 v Mengšu Glavarjeva (Jerič) 2v. - 15 čl

26.03.95 Kletni požar v Jaršah 1v. - 5 čl

02.04.95 Velik požar na kozolcu dvojniku, Brezje pri Studencu 1v. - 3 čl

02.04.95 Gorele PVC cevi v podjetju "Sigma" v Domžalah 1v. - 3 čl

04.04.95 Požar v stanovanjski hiši, Depala vas 1v. - 4 čl

04.04.95 Požar v garaži v Kulturnem domu Mengeš 2v. - 6 čl

07.04.95 Goreli PVC odpadki pri Juhantu, Jarše 1v. - 2 čl

24.04.95 Črpanje vode iz stanovanja v Trzinu 1v. - 1 čl

25.05.95 Razlitje nafte pri Domu počitka Mengeš 1v. - 3 čl

28.05.95 Gorela deponija odpadkov za Induplati, Jarše 1v. - 2 čl

29.05.95 Zagorel pralni stroj v bloku Slamnikarska, Mengeš 2v. - 14 čl

04.06.95 Požar v stanovanjski hiši, Habatova 8, Trzin 2v. - 8 čl

26.07.95 Kletni požar v Domžalah 1v. - 4 čl

26.07.95 Akcija zaradi požiganja starih el. kablov pri Krtničku, Slovenska cesta, Mengeš 1v. - 5 čl

27.07.95 Prometna nesreča pri kamniškem mostu, Mengeš 1v. - 3 čl

03.08.95 Nujen prevoz vode v proizvodnjo Tina, Nasovče 1v. - 2 čl

03.08.95 Nujen prevoz vode v proizvodnjo Tina, Nasovče skupaj 16m³ vode 1v. - 1 čl

16.08.95 Velik požar v sušilnici lesa v Melodiji, Mengeš, sodelovala so še društva: Loka, Topole, Moste, Homec, Jarše-



Poročilo poveljnika PGD Mengeš za leto 1995

- Rodica, CPV Kamnik, PGB Ljubljana
(6h) 3v. - 28 čl
- 08.09.95 Požar v stanovanjski hiši v Preserjah
1v. - 3 čl
- 08.09.95 Črpanje vode ob poplavi v Komendi
z dvema črpalkama 1v. - 3 čl
- 12.09.95 Požar v skladišču "Edigs" v Loki
(5h) 3v. - 11 čl
- 23.09.95 Gorel osebni avto v kleti SPB
Domžale 1v. - MB - 3 čl
Ekipa z MB nato dežurna v CPV
(2h)
- 27.09.95 Velik požar na deponiji papirja v
Papirnici Količevo 2v. - 7 čl (3h) 5
čl. - v pripr.
- 30.09.95 Prometna nesreča pri kamniškem
mostu, Mengeš 1v. - 2 čl
- 22.10.95 Prometna nesreča med Loko in
Trzinom 1v. - 3 čl (3 pr.)
- 24.10.95 Zagorela je el. omarica "Warsteiner
Pub" Mengeš 1v. - 5 čl
- 24.10.95 Zagorel televizor pri Traven Jožetu,
Mengeš 2v. - 9 čl
- 31.10.95 Gašenje smrekovih vej pod Dobenom
2v. - 4 čl
- 03.11.95 Gašenje smrekovih vej pod Dobenom
2v. - 5 čl
- 10.10.95 Gašenje kontejnerja za smeti,
Kovinotehna, Mengeš 1v. - 3 čl
- 21.11.95 Prometna nesreča pri "Zarji", Mengeš
2v. - 3 čl
- 21.11.95 Razlitje jedilnega olja pri Domu
počitka 2v. - 4 čl
- 04.12.95 Huda prometna nesreča, cesta
Mengeš - Preserje 1v. - 3 čl
- 08.12.95 Velik požar na hlevu in gospodarskem
poslopju v Čemšeniku od 6.40
do 15.00 2v. - 5 čl
- 08.12.95 Požar v stanovanjski hiši na Rodici
1v. - 3 čl (3 pr.)
- 16.12.95 Dimniški požar, gašenje ostrejša pri
Mohorič Janezu, Slovenska c. 2 čl
- 27.12.95 Žaganje in sekanje podrtih dreves
ob močnem sneženju 1v. - 3 čl
- 30.12.95 Podstrešni požar v stanovanjski hiši
v Domžalah 1v. - 2 čl (6 pr.)
Dovoz 12m³ vode v Gradišče nad
Lukovico

- izvedba proslave 105-letnice in razvitje prapora
- sodelovanje pri organizaciji in izvedbi
Mihaelovega sejma in prevzem novega vozila
- prevozi, lupljenje, skladanje in žaganje lesa
za stojnice in za postavitve treh mlajev
- čiščenje kanalizacij in nudenje raznih uslug
našim občanom
- obisk delegacij na mladinskem in članskem
občnem zboru v Bevčah
- pleskanje oken in vrat v GG domu
- srečanje gasilske mladine iz Mengša in Bevc;
29. maja v Bevčah in 2. septembra v
Mengšu
- urjenje operativne enote po novih pravilih
- celoletno urejanje okolice gasilnega doma
in vzdrževanje zelenic, rož in čistoče
- pomoč pri urejanju "Trim steze"
- izvedba meddruštvenega in področnega
tekmovanja za starejše gasilce
- instruktaza o rokovanju z RGA v Avtoservisu
Car
- preurejanje in posodabljanje opreme in vozil
- pranje cerkvene kašče in okolice za "Karitas"
- prevozi in postavitve stojnic
- udeležba predsedstva društva na občnem
zboru pobratenih gasilcev v St. Ilju v Avstriji

Praktične vaje

- Poveljstvo društva je izvedlo zanimivo
društveno vajo na objektu KD v Mengšu s
petimi (5) enotami, uporabili pa smo tudi 2
enoti iz CPV.
- V Topolah smo sodelovali na medobčinski
vaji z dvema enotama.
- Imeli smo tudi eno nočno vajo pri Jeretini
na Levčevi ulici.
- Medobčinske vaje v Loki smo se udeležili z
dvema voziloma.
- Z dvema enotama smo sodelovali na gasilsko-
tehnični reševalni vaji pri šoli Roje, kjer je
bilo prikazano gašenje avtomobilov in
reševanje poškodovancev iz njih.
- Na veliki občinski vaji v Tamizu smo sodelovali
s tremi vozili in 17 člani.
- Udeležili smo se še gasilsko-reševalne vaje
v CPV Količevo z enim vozilom in delegacijo,
ter velike gasilsko-reševalne vaje v Domžalah
v počastitev 40-letnice GZ Domžale z dvema
voziloma.

Naši člani so se udeležili tudi obletnic in
proslav sosednjih društev in sicer:

- 70-letnice PGD Smokuč
- maše sv. Florjana v Mostah in Trzinu

- blagoslova pokritega prostora predgasilnim
domom Jarše-Rodica
- proslave ob dnevu državnosti pri GG domu
- blagoslova novega vozila v PGD Križ
- razvitja novega prapora v Radomljah
- proslave 70-letnice PGD Šinkov turn
- proslave 95 let PGD Moravče
- razvitja novega prapora v Ihanu, Dobu in v
PGD Bukovica-Utik
- prevzema obnovljenega vozila v Pečah in
proslave ob 40-letnici GZ Domžale

Redarsko službo in požarno stražo smo organizirali:

- . 18 krat v Kulturnem domu v Mengšu
- . 2 krat ob prireditvi "Pod Mengeško marelo"
(13 članov)
- . 1 dan na Urbanovem sejmu
- . 2 dni na Mihaelovem sejmu
- . 1 krat v Hali v Domžalah
- . 1 krat ob kresu na Gobavici
- . 1 krat ob ognjemetu v Trzinu

Tekmovanja

V letu 1995 smo se z osmimi (8) enotami
udeležili medobčinskega tekmovanja GZ
Domžale, ki je bilo obenem tudi izbirno za
regijsko tekmovanje, na katero se je uvrstilo
vseh osem (8) enot. Regijsko tekmovanje je
bilo tudi izbirno za državno tekmovanje, ki bo
izvedeno letos, za nastop na njem pa se je
uvrstilo šest (6) naših enot, in sicer pionirji,
člani B, članice B, veterani I., veterani II. in
veteranke.

Rezultati medobčinskega tekmovanja GZ Domžale:

pionirji	1. mesto
mladinci	1. mesto
člani A	3. mesto
člani B	3. mesto
članice B	2. mesto
veterani I.	1. mesto
veterani II.	2. mesto in
veteranke	1. mesto

Rezultati regijskega tekmovanja:

pionirji	4. mesto
mladinci	5. mesto
člani A	4. mesto
člani B	3. mesto
članice B	1. mesto
veterani I.	1. mesto
veterani II.	3. mesto in
veteranke	1. mesto

Po planu dela je poleg intervencij
potekalo še veliko aktivnosti, naštel bom
samo nekaj večjih:

- celoletna aktivnost za nabavo novega prapora
- aktivnosti ob nabavi in opremljanju novega
vozila

Poročilo poveljnika PGD Mengeš za leto 1995



Člani A so v maju nastopili na tekmovanju dežele Koroške za bronasto značko in dosegli 3. mesto. Naj se zahvalim našim pobratenim gasilcem iz St. Ilja, ki so naši enoti pomagali pri pripravi, vajah in jih bodrili tudi na samem tekmovanju.

Veterani so nastopili še v Šinkovem turnu (1. mesto), v Bevčah (2. mesto), v Smokuču (1. mesto), v Prevaljah (2. mesto) in v Šaleku (3. mesto).

Veteranke v Teharjah (2. mesto), v Bevčah (2. mesto), v Smokuču (1. mesto), v Prevaljah (2. mesto) in v Šaleku (3. mesto).

Dve enoti s šoferji in vozili sta nastopila na tekmovanju z gasilskimi vozili v Preddvoru in osvojili 1. in 5. mesto. Na vseh tekmovanjih v letu 1995 so tekmovalci osvojili skupaj 25 pokalov.

Pogrebi

V letu 1995 smo na zadnjo pot pospremili dva (2) aktivna člana: Janeza Bugarja in Ignaca Levca ml., gasilskega pripravnika Gašperja Gregorca in šest (6) podpornih članov in članic: Braneta Lužarja, Sreča Sinčiča, Tomota Štruklja, Ano Jagodič, Staneta Jakliča, Antonijo Kralj in Ano Ves-Šimenc.

Na koncu poročila se zahvaljujem vsem, ki ste skozi celo leto prispevali svoj čas,

delo in znanje za napredek našega društva in gasilstva, v dobrobit naših občanov, naj bo to na požarih, vajah, tekmovanjih, delovnih akcijah ipd. Posebno se zahvalim mentorjem in vsem, ki ste mi celo leto pomagali ter s pomočjo orodjarja in hišnika skrbeli za red in čistočo v gasilskem domu in okolici ter vzorno vzdrževanje in čistočo vozil.

Hvala lepa!

Poveljnik PGD Mengeš
Stane Šimenc



**KOVINSKE
ZAŠČITNE
IN
PROTIVLOMNE
MREŽE ZA
OKNA IN
VRATA**

GOLDI d.o.o.

Tel.: (+386) 64 45 129

Izlet na Komno

Poštar je prinesel na dom vabilo: z avtobusom v bohinjske hribe. Odhod v soboto 4. novembra ob 8. uri

V soboto ob osmi uri smo se zbrali pred Gasilskim domom v Mengšu vsi nestrpni. Žal nas ni bilo za avtobus, ampak samo za tri osebne avtomobile. Bilo nas je deset. Vodja je bil Iztok, pomočniki pa Rok, Jože, Boštjan in Primož. Ostali udeleženci: Jože, Mihaela, Primož, Robi in jaz.

Do Bohinja smo se lepo udobno peljali. Potem pa pot pod noge. Ogledali smo si tudi slap Savica. Na Črnem jezeru je bila temperatura pod 0°C. Videli smo korenjaka, ki se je kopal kljub temu, da je bila polovica jezera zamrznjena. Pot smo nadaljevali proti Domu na Komni. Tam smo se okrepčali in prespali. Drugi dan smo nadaljevali pot na 2008 m visok Bogatin, kjer je bilo kljub močnemu vetru zelo lepo. Videli smo Triglav in morje. Vrnili smo se na Komno in nato nadaljevali pot v dolino.

To je bil lep izlet. Mi ne verjamete? Prihodnjič se takih in podobnih izletov udeležite tudi vi.

Hvala za lep izlet organizatorjem.

Matjaž Klemen

NK FILC - Mengeš

V Filc-Mengšu z optimizmom čakajo na začetek nadaljevanja.

V taboru nogometnega drugoligaša Filc-Mengeš se že en mesec vneta pripravljajo na začetek spomladanskega dela prvenstva, ki bo letos zelo zgodaj, že 3. marca.

Kot večina ve, so nogometaši imeli v jesenskem delu mnogo problemov. V začetku jih je spremljala rezultatska smola. Igrali so dobro. Večkrat so svoje nasprotnike nadigrali (Radeče, Slavija), toda točke so osvajali nasprotniki. Potem je sledila menjava trenerja, Modrijana je nasledil Filip Mendaš, vendar se je kriza poglobljala. Zatem so sledile poškodbe, pa kopica kartonov (za katere lahko trdim, da jih je večji del bilo podeljenih nezasluženo), rezultatov pa potem ni bilo. Mendaš je odšel. Nezadovoljstvo pa se je povečevalo. V klubu je začelo zmanjkovati finančnih sredstev. Kriza

Novice iz NK Mengeš

je imela svoj vrhunec nekaj dni pred odhodom v Koper. K sreči je po nekaterih spremembah začela delovati uprava. Predsednik Štefan Kobal in člani Jože Kralj, Lojze Pišek, Slavko Pišek st. in še nekateri so zasukali rokave. Na pomoč so poklicali Občino. Odzval se je župan g. Janez Per in nasedla mengeška ladja je počasi izplavala. Najtežje delo je potem prevzel Jože Kralj, ki je moral na koprski Bonifiki odigrati vlogo trenerja. Seveda je bila podana prijava, vendar se na zadovoljstvo vseh v Mengšu ni zgodilo nič hujšega. V naslednjih dneh so pripeljali v klub za trenerja Boga Deisingerja. S te poteze pa so napravili najboljši posel. Igra se je popravila. Začeli so prihajati rezultati, z njimi pa tudi točke. Situacija se je začela popravljati. Tudi blagajnik Roman Kalušnik je postajal vedno boljše volje. Začela so prihajati sredstva, katera je lahko potem izplačeval igralcem. Zadovoljstvo je bilo obojno. Najpomembnejša tekma pa je šele prihajala. Na vrsto je prišel veliki derbi s Črnučami. V odločilni tekmi so Mengšani zaslužno zmagali. Ta tekma je bila obenem tudi prelomnica. Ob koncu jesenskega dela so nogometaši z osvojenimi 15 točkami zavzeli 13. mesto. Za njimi so ostali Slavija, Zagorje in Radeče. V zimskem odmoru je bila uprava zelo agilna. Najprej so morali priskrbeti finančna sredstva za spomladanski del. Ko so ta del prebrodili, pa so se ozrli za okrepitvami. V klub so pridobili Mira in Boga Deisingerja iz Domžal. Tik pred koncem prestopnega roka pa so za klub podpisali še Robert Majdič, ki je še pred letom dni branil v prvi ligi pri Slaviji, zadnje pol sezone pa je prebil v Medvodah. Potem je prišel Tomaž Kališnik iz Ihana ter Igor Kobal iz Ilirije. Žal je zadnji Kobal, ki je vratar, moral

zamenjati žogo za puško, ker je odšel na služenje v TO. Poleg teh pa je začel z treningi Boštjan Seretinek, ki ga na igrišču nismo videli že eno leto zaradi poškodbe. Klub sta zapustila organizator igre Adem Kapič, ki je odšel v Švico in drugi vratar Igor Trampuž, ki se je vrnil v Zagorje. Po končanem prestopnem roku lahko rečemo, da je Filc-Mengeš sedaj močnejša ekipa in lahko z zmernim optimizmom gledamo v nadaljevanje prvenstva, kjer jim je prvi cilj ostanek v ligi. Nogometaši so začeli s pripravami 12. januarja. V glavnem so delali na obnovi kondicije in fizične moči. Dosedaj so odigrali že dve prijateljski tekmi. Prvo so igrali v Ilirski Bistrici proti tretjeligašu Transportu, ki ga vodi bivši uspešni trener Mengšanov Ljubo Modrijan in v Ajdovščini proti prvoligašu Primorju. Obe tekmi sta se končali z 1:1. Na prvi tekmi je bil strelec Seretinek, na drugi pa Petrušič. Po izjavi trenerja Boga Deisingerja st. so na obeh tekmah igralci, čeprav iz popolnega treninga, dobro igrali. Sploh odlično so igrali v Ajdovščini, kjer so imeli za tekmece eno najboljših slovenskih ekip Primorje. To tekmo so fantje, čeprav ne popolni, resno vzeli. Zato so lahko gledalci videli lepo predstavo. Trener je ob priložnosti dejal, da se sploh ne boji spomladanskega nadaljevanja prvenstva, če bodo fantje nastopili v vsaki tekmi enako zagnano. Do pričetka prvenstva ima FILC-MENGES na programu še nekaj prijateljskih tekem.

1 6. februarja prihaja v Mengeš Publikum iz Celja, 21. februarja gredo na gostovanje v Naklo, 24. februarja bodo gostili tretjeligaša Kolpo iz Podzemlja v Beli Krajini. 3. marca pa je začetek prvenstva. Po vsej verjetnosti bodo

Mengšani odšli na gostovanje v Hrastnik z ekipo Radeč (verjetno, ker razmišljajo o izstopu lige). 10. marca prihaja v Mengeš Slavija iz Vevč, bivši prvoligaš, ki je tudi v konkurenci za obstanek v ligi. Na tej tekmi pa bi bila zelo dobrodošla pomoč s tribun. Zato so na to tekmo navijači še posebno vabljeni, da s skupnimi močmi podpremo igralce v njihovi borbi, da si čimprej zagotovijo obstanek v elitni II. državni ligi.

Stane Kadunc

Vse UMETNIKE profesionalce in amaterje obveščamo, da lahko v bodoče več ustvarijo, ker bodo prihranili čas pri nabavi materiala. Vse potrebno dobite v PAPIRNICI na STELETOVI 25 KAMNIK. Obiščete nas lahko vsak delovnik od 8. do 12. ure in od 15. do 19. ure, sobota od 8. do 12. ure ali nas pokličite na tel. 812-511. Nudimo tudi dostavo na vaš naslov.



Novi igralci: Tomaž Kališnik, Miro Deisinger, Robert Majdič in Bogo Deisinger

Vzponi v letu 1995

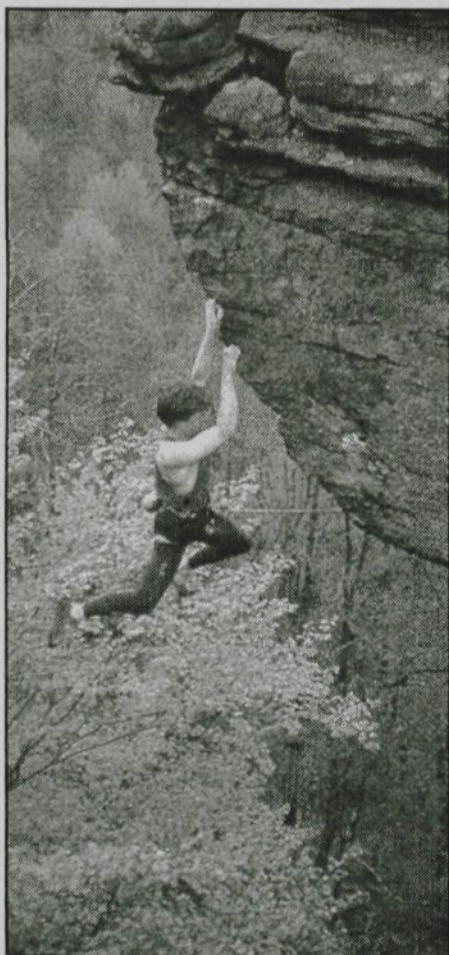
V letu 1995 so člani AO Mengeš opravili 224 plezalnih vzponov v domačih in tujih gorah, 31 zimskih pristopov na vrhove med 2000 in 3500 metrov, presmučali 23 prelepih pobočij gora in plezali v lednih slapovih. Seveda pa so plezali tudi v plezališčih, kjer so preplezali 90 smeri z oceno VII ali več.

Pozimi so preplezali dva težja plezalna vzpona. V Brani so Bobnarja (VI, 90, 40 do 50) v 6 urah preplezali Miran Martinjak, Andrej Nastran in Marjan Kovač. V severni steni Rzenika pa sta Peklensko cedevito (VI, A2, A3) v 18 urah preplezala Dare Božič in Robi Poličnik (AO Kamnik). Monika Kambič pa je v začetku leta obiskala Argentino, kjer je preplezala sedem težjih vzponov. Za prvomajske praznike so trije člani Marjan Malus, Monika Kambič in Ivan Arnšek odšli v Arco ter preplezali kar nekaj lepih vzponov. Največ dobrih vzponov je bilo preplezanih v domačih stenah. V severni steni Triglava sta Skalaško s Čopovim stebrom (VI+, V) plezala Marjan Malus in Monika Kambič. V isti steni sta Srebrno stezo (VII-, VI) preplezala Marjan Kovač

in Andrej Nastran. Peklensko pomarančo (VI, A3) v Rzeniku sta plezala Dare Božič in Marjan Malus. Zajedo Cozzolini (VI, V) v Mangartu sta plezali Monika Kambič in Jasna Bratenič (AO Akademik). V tujih gorah je bil najtežji preplezani vzpon v Civetti. Desno od smeri Phillip-Flam (VI+, A0) sta plezala Janez Kešnar in Marjan Malus. Preplezane pa so bile tudi tri prvenstvene smeri. V severni steni Rzenika sta Dare Božič in Tomaž Humar (AO Kamnik) v 45 urah preplezala smer Močvirje norih želja (A4, VII-, A3). V Skuti so smer Sol, niebla, luna (VII-, VI+, A0) preplezali Ivan Arnšek, Monika Kambič in Marjan Malus. V Mali Paklenici sta smer Nikole Buciča (VI+, A1) preplezala Marjan Malus in Monika Kambič.

Poleg plezalnih vzponov pa so člani AO pomagali pri raznih akcijah planinskega društva, kot na primer: vodenju izletov, planinski šoli, izvedba mladinskega tabora, šolo športnega plezanja za OŠ Radomlje, trimskem pohodu. Med alpiniste pa so bili sprejeti štirje pripravniki: Ana Kešnar, Monika Kambič, Klavdija Kren in Andrej Nastran, vendar je veselje in voljo delno skazilo dejstvo, da so kljub lepim prostorom na Mengeški koči (Jurček) morali imeti prireditev na Dobenu.

Dare Božič



Slovenska 30, Mengeš

**Uradne ure vsak dan
od 16. do 18. ure
Informacije po telefonu
061/737 089**

**Vožnja takoj na vozilih
GOLF DIESEL in RENAULT 5**

Stena Rzenika

Trikrat čez severno steno Rzenika

Mogočna severna stena Rzenika ima 24 plezalnih smeri, od plezalca pa zahteva dobro telesno pripravljenost ter močne živce, slednje zaradi krušljivosti. Vsak vzpon je prav gotovo veliko dejanje. V severni steni so najtežje tri smeri, to so: Peklenska pomaranča, Hudičeva limona in Peklenska cedevita. Vse pa so ocenjene s tehnično oceno A3. Tretjega februarja 1995 popoldan sva se z Robijem Poličnikom (AO Kamnik) popoldan odpravila pod steno. Najin cilj je bil opraviti prvo ponovitev ter drugo zimsko ponovitev Peklenske cedevite, ki so jo leta 1989 v 17 urah preplezali Marko Prezelj, Matjaž Wiegeler in Janez Kešnar. V soboto sva že kmalu zjutraj vstopila v smer. Ker je bila vremenska napoved odlična, s seboj nisva vzela zimске opreme, le bivak opremo. Prve štiri raztežaje sva zelo hitro preplezala, le v lažjem naju je ustavil led na skalah in s težavo sva prišla do planiranega bivaka v steni. Hitro sva si napravila bivač na snežni polici. Ko se je začelo temniti, so bili hribi že pod črnimi oblaki, ponoči pa je začelo snežiti. Zjutraj se je vreme močno pokvarilo. Pihal je močan veter, ki je nosil sneg, tako da je nastal pravi snežni metež. Že navsezgodaj sva začela s plezanjem. Robi je celo smer plezal le v športnih copatih (supergah), saj je bilo za tesne plezalnike premrzlo. Mimogrede tega dne je zaradi močnega vetra na Veliki Planini optičala večja skupina smučarjev. Po 18 urah plezanja sva utrujena prišla na vrh. Vsa vesela sva si stisnila roki. V severni steni Rzenika sva doživela tisto, česar se alpinisti najbolj bojimo, to je vremenski preobrat, zaradi katerega se je plezalno uživanje sprevrglo v trd boj za obstanek.

V začetku julija sva navsezgodaj z Marjanom Malusom (AO Mengeš) vstopila v Peklensko pomarančo, smer, ki ima doslej največ ponovitev od težjih smeri. Pozimi sva večkrat hotela vstopiti v to smer, vendar so bile razmere vedno zelo slabe. Peklenska pomaranča je bila nekdaj strah in trepet za marsikaterega alpinista. Za to smer sva se kar dobro pripravila ter jo v 10 urah preplezala. Opravila sva šesto ponovitev smeri, Marjanu pa je bila to kar lepa preizkušnja, saj se je z alpinizmom ukvarjal le pol leta.

Stena Rzenika

Konec oktobra sva s Tomažem Humarjem (AO Kamnik) pod steno prinesla kar nekaj kilogramov alpinistične opreme. Najin cilj je bil preplezati prvenstveno smer čez ogromno previsno ploščo, brez svedrovca, čez katero ne vodi nobena izrazita razčlemba. V zadnjih desetih letih jo je poskusilo preplezati kar nekaj alpinistov, vendar so vsi odnehali. Spodnji del sva postopno opremljala s fiksnimi vrvmi in se po njih vračala v dolino. Pri vsakem nadaljnjem poskusu sva se po vrhah povzpela do najvišje točke, nato pa nadaljevala s plezanjem. Glavne težave so se začele v šestem raztežaju (A3+). Ko je Humar zabil prvi klin za veliko lusko, se je ta premaknila. Potem je lahko zatikal le metulje in zatiče, na vrhu luske pa je bilo potrebno nekaj metrov odplezati po hudičevih krempljih. Plezanje po krempljih je v tako krušljivi steni, kot je Rzenik, še posebej zahtevno. Najtežji je bil deveti raztežaj, v katerem je bilo mogoče zabiti le en povprečen klin, ki daje upanje, da bi zadržal morebitni padec. Na stojščih sva zabila tudi po devet klinov, da je vse skupaj vsaj za silo držalo. Vzpenjanje po vrhah je bilo nevarno, saj so se klini v krušljivi skali že po nekaj dnevih razrahljali. 12. novembra sva zjutraj vstopila zadnjič ter ob polnoči preplezala najtežjo tehnično smer v Rzeniku. Smer sva imenovala Močvirje norih želja in jo ocenila: A4, VII-/A3+, VI, 400 metrov, plezala sva jo 50 ur efektivnega plezanja.

Dare Božič



Učna kartoteka

Učenje se lahko izboljša in popestri na več načinov. Eden izmed njih je tudi učna kartoteka. Namenjena je lažji zapomnitvi učne snovi in hkrati preverjanju znanja. Potrebujete daljšo škatlo, predeljeno v štiri predalčke. Vanje boste zlagali učne lističe. Najbolj primeren format lističa je A7. Na prednjo stran lističa zapišete eno do tri vprašanja, na hrbtno pa odgovore. Ko je tako z vprašanji zaobjeta cela snov, postavite lističe v prvi predalček. Otrok prebere vprašanje in odgovori. Če na vprašanje zna odgovoriti, premakne lističe v naslednji predalček, sicer pa pogleda odgovor in ga vrne nazaj v prvi predalček. Nato mora postopek ponoviti, dokler niso vsi lističi v drugem predalčku. Štirje predalčki so namenjeni za dolgotrajnejše učenje; otrok naj ponavlja snov na primer prvi dan po učenju, čez tri dni in nato še čez teden dni. Tako bo snov resnično utrdil. Ko bodo vsi lističi v zadnjem predalčku, mu tudi težja vprašanja ne bodo povzročala več težav. Snov si bo zapomnil za dalj časa, kot če bi se jo učil le eno popoldne. Seveda pa ta način zahteva načrtovanje učenja za precej časa naprej in onemogoča

kampanjsko delo. Še najbolj primeren je za otroke, ki imajo zelo kratkotrajen spomin in morajo predelano snov neprestano obnavljati. Tudi osmošolcem in srednješolcem, ki se pripravljajo na težavnejše preverjanje znanja, lahko olajša delo. Zelo uporabna pa je tudi za učenje neznanih besed ali nepravilnih glagolov pri tujih jezikih. Na prvo stran napišemo na primer nekaj slovenskih besed in na hrbtno ustrezne angleške. Ko otrok prebere slovensko besedo, naj zapiše angleški prevod v zvezek, nato pa še preveri pravilnost svojega zapisa. Na začetku si lahko olajšamo učenje tako, da obmemo lističe in ugotavljamo slovenski pomen angleških besed, ob tem jih glasno ponavljamo, da se nam izgovarjava vtisne v spomin. Učenje z učno kartoteko je bolj organizirano, deluje motivacijsko, otrok je za pravilen odgovor sproti nagrajen in pri učenju samostojen. Res pa je, da ni primerno za vsako vrsto snovi in da zahteva nekaj več začetnih priprav, seveda pa se škatlo lahko zopet uporabi pri učenju druge snovi, tako da se zamenja lističe z vprašanji.

Janja Čelofiga
šolska svetovalna delavka



Dvigalo za invalide

Akcija - Dvigalo za invalide

V januarski številki MENGŠANA smo bralce obvestili o prvih rezultatih zbiranja sredstev, s katerimi bi v šoli zgradili dvigalo za učence - invalide.

Obvestilo se je nanašalo na stanje dne 15.01.96. Pomotoma ni bila omenjena Zavarovalnica Triglav, enota Domžale, ki je šoli nakazala sredstva iz sklada za preventivo, le-ta pa ga v celoti prenaša v sklad za izgradnjo dvigala. Na navedeni dan je bilo stanje sredstev 1.095.500 tolarjev.

Podatki, ki jih navajamo v tej številki, se nanašajo na čas od 16.01. do 7.02.96. V nekaterih primerih so nekoliko pomanjkljivi. V navedenem času je bilo nakazanih 352.500 tolarjev, vseh sredstev pa se je doslej nabralo za 1.448.000 SIT. To je seveda še vedno premalo, kar pomeni, da se akcija nadaljuje. Vse darovalce - občane, zasebna in družbena podjetja ter obrtnike naprošamo, da denar nakažejo na ŽR osnovne šole Mengeš 50120-603-55104 s pripisom ZA DVIGALO. Veseli pa smo tudi pomoči, ki nam jo je ponudilo podjetje K&M Mengeš Kostja Modec in sicer brezplačne usluge pri tehnični izpeljavi našega projekta, o čemer smo že imeli prve razgovore.

Pričakujemo, da nam bo Ministrstvo za šolstvo in šport še pomagalo, pomoč pa bo predvidena tudi v proračunu Občine Mengeš. Razmišljamo tudi o prireditvah, katerih izkupiček bi namenili v sklad za izgradnjo dvigala, izvajalci pa bi bili domači ustvarjalci s področja zabave, kulture in umetnosti; računamo na ugoden odziv.

Tudi koncert Učiteljskega pevskega zbora Emil Adamič bomo izkoristili v ta namen.

Koncert je sicer darilo naši šoli ob njenem jubileju; mislim pa, da nihče ne bo nasprotoval plačilu vstopnice kakor tudi, da nam ne bo treba plačati najemnine za dvorano. Vabimo vas, da se nam oglasite s predlogi, kako bi akcijo uspešno pripeljali do konca; vsem dosedanjim darovalcem se iskreno zahvaljujemo za prispevek, pa tudi vsem tistim, ki z naklonjenostjo in dobro mislijo spremljajo naše prizadevanje.

Darovalci v času od 16.01. do 7.02. so bili:

Avtoservis Gregorc, d.o.o., Mengeš
Štefka Sršen, Ljutomer
Anica Lužar, Mengeš
Tadeja Novak, Mengeš
FILC, tovarna filca, d.d., Mengeš
Anton Beljc, Mengeš
Albina Gubanc, Mengeš
Vika Merčun, Mengeš
Marija Majcen, Mengeš
Maja Rovanssek, Mengeš
Marija Zupanc, Kamnik
Božena Verber, Mengeš
Ivan Vidrih, Mengeš
Ivan Sivec, Mengeš
K&M, d.o.o., Mengeš
Draga Bevk, Mengeš
Ivan Bergant, Mengeš
Janez Kosec, Mengeš
Marjan Trobec, Mengeš
Marjan Majcen, Mengeš
Christian Premk, Mengeš
Ivan Anžin, Mengeš
Mara Lužar, Mengeš
Edigs Hepis, d.o.o., Mengeš
Stane Sršen, Mengeš
družina Ilić, Mengeš
Nežka Rojc, Mengeš
Darinka Šegatin, Trzin
Mlakar-Tomšič, Mengeš
Matjaž Dolinšek, Ljubljana
Franc Blejc, Mengeš
Limato, d.o.o., Mengeš
Marička Benda, Mengeš
Viktor Bugar, Mengeš
Marija Poločnik, Mengeš
Igor Primožič, Mengeš
Janez Rženičnik, Mengeš
Frančiška Beravs, Mengeš
Helena Cerar, Kamnik
Slavko Pišek, Mengeš
Marjeta Sršen, Mengeš
Toter, Muljava, 6 Mengeš
Viktor Hribar, Mengeš
Francka Kosič, Mengeš
Majda Kosec, Mengeš
Jože Rožman, Mengeš
Vida Potočnik, Trbovlje
Krušnik-Škrlep, Mengeš
LB Banka Domžale, d.d., Domžale
Aleš Karija, Mengeš
Marija Livaković Mengeš

Branko Lipar

Vabilo

Vse ljubitelje lepega petja vabimo na koncert Učiteljskega pevskega zbora Emil Adamič. Prireditev bo v petek, 1.03.96, ob 19. uri v Kulturnem domu Mengeš. Vstopnice bodo v predprodaji od 27. februarja v Kulturnem domu (Teater bar), v tegovini Zarja in na Osnovni šoli Mengeš. Izkupiček od prodanih vstopnic bomo namenili izgradnji dvigala, ki ga šola nujno potrebuje za invalidne otroke. OŠ Mengeš

MENGŠAN



Slovenska 30, Mengeš

Uradne ure vsak dan
od 16. do 18. ure
Informacije po telefonu
061/737 089

**Vožnja takoj na vozilih
GOLF DIESEL in RENAULT 5**

Trdinov koledar

Še ena uspešna predstavitev Trdinovega koledarja

Po predstavitvi Trdinovega koledarja v Mengšu in v Novem mestu, smo na OŠ Mengeš še posebno veseli, da smo koledar lahko predstavili izbrani publiki v Vodnikovi domačiji v Ljubljani. Prikupen etnološko obarvan program, ki so ga predstavili naši učenci pod vodstvom gospe Štefke Mlakar in gospe Dragice Železnikar, je resnično ogrel ljubljansko publiko. Z izbrano besedo je o pomenu Janeza Trdine spregovoril naš znani etnolog dr. Marko Tersegjav. Po njegovem mnenju je koledar izredno pomemben za razumevanje in poznavanje Janeza Trdine kot slovenskega etnologa.

Na svojem likovnem snovanju koledarja je spregovoril akademski slikar gospod Vinko Železnikar.

Prof. Marija Cvetko pa je v sproščenem nagovoru nanizala vrsto zanimivih dejstev iz Trdinovega življenja in dela. V nadaljevanju objavljamo njen esej, ki je objavljen tudi v omenjenem koledarju.

M.L.

Na stičišču dveh praznovanj

Ob 90. letnici smrti Janeza Trdina (1995) in 200-letnici javnega šolstva v Mengšu (1996)

Letošnjo kulturno bilanco Mengša bo nedvomno zaznamovalo ime velikega rojaka in rodoljuba Janeza Trdine, slovenskega pisatelja, etnologa, zgodovinarja, kritika, nekoliko tudi pesnika, novinarja in nenazadnje tudi izjemnega šolnika brez primere. Trdinov rojstni dan, 29. maj je ob 90. letnici njegove smrti postal občinski praznik. In tako ne bomo mogli nikoli več mimo tega praznika, ne da bi se nas osebno dotaknil z odličnostjo Trdinove duhovne dediščine, kar je za lokalno politiko še posebej dragoceno. Intimen značaj našega skupnega praznovanja bo, upajmo, pripomogel tudi k temu, da se bodo puhle politične fraze umaknile pametnejšemu besedovanju. S tem bo končno nekoliko poplačan tudi etični dolg ustvarjalcu, ki je svoje najplemenitejše misli in najgloblja čustva posvetil svojemu rodnemu Mengšu in njegovi kulturni dediščini. V njej niso zakoreninjeni le njegovi prvi literarni navdihi,

temveč tudi njegov narodnobudiljski program: "Poslušal sem strastno rad narodne pripovedke in bajke, ki so jih pripovedovale dekletke, posebno pa moja bivša pestunja Neža. Takrat je ta vrsta narodne poezije še krepko živela, nihče se ji ni smejal ali rogal, kakor se godi to dandanes ... V tem kar sem poslušal in izvedel takrat, so korenine vsega, kar sem še pozneje najraje delal, bral, pisal, učil se, mislil, trdil, branil ali sovražil in zaničeval". (Moje življenje, str. 6; ZD I, str.38, 39).

Trdina pripada dvema krajema, Mengšu in Novemu mestu, kjer je preživel več kot polovico svojega življenja in kjer je, kot bi sam dejal, priromal do svojega groba. Tam so dozorele njegove najlepše Bajke in povesti o Gorjancih.

Na svojih popotovanjih po Dolenjski in Beli krajini je spoznaval življenje tamkajšnjih ljudi, zanimala so ga prav vsa področja njihovega žitja in bitja. Po vseh poteh življenja pa ga je gnala njegova trdna narodna zavest in ljubezen do materinega jezika. "Ljubezen do ljudskih starodavnih šeg in naredb" mu je "nedvomno najjasnejše znamenje ljubezni do narodnosti". Poleg te trditve je v svojo beležnico zapisal: "Z njimi tudi narodni jezik ostane". Že kot srednješolec je s svojimi šestimi sošolci prisegel, da bo pridobival svoje nezavedne rojake za "narodno stvar" in te zaobljube se je tudi vseskozi držal. S hvaležnostjo se je spominjal svojih ljubljanskih profesorjev, ki so si upali poučevati v slovenskem jeziku. Eden njegovih vzorov je bil Janez Kersnik, ded slovenskega pisatelja Janka Kersnika: "Slovenski je govoril z nami zunaj šole in v šoli in je hvalil ob vsaki priliki bogastvo, krasoto in krepost našega jezika".

Trdina je nemški jezik sovražil in že v otroških letih ga je "smatral za glavno znamenje naših sovražnikov". Prav zato kot profesor ni maral službovat na tržaško gimnazijo, kamor so ga vabili, ker bi tam moral poučevati v nemškem jeziku. Usoda ga je zanesla v hrvaški jezikovni prostor, najprej v Varaždin in nato na Reko, kjer so ga po trinajstih letih poučevanja upokojili, češ da pohujšuje dijake s svojimi "prevratnimi idejami in tendencami". Trdina pa se je zavedal, da so ti mladi ljudje duhovni potenciali naroda in njegove samozvesti in da je človekova duša v teh letih najbolj sprejemljiva za duhovne vrednote. Tudi sam je



Dr. Marko Tersegjav, ak. slikar Vinko Železnikar in prof. Marija Cvetek na predstavitvi Trdinovega koledarja v vodnikovi domačiji.

Trdinov koledar

gradil svojo notranjo neodvisnost na idejnem temelju svojih gimnazijskih let.

Iz njegovih zapiskov izvemo, kako rad je poučeval mladino in kako temeljito se je pripravljaj na svoj pouk. Še več: sodeloval je pri sestavi znanstvene terminologije za zgodovino in geografijo ter pisal tudi učbenik zgodovine srednjega veka za hrvaške srednje šole. Sredi najplodnejšega dela pa ga je prekinila nasilna upokojitev, ker se ni pustil vpreči v raznarodovalne programe nemškutarsko usmerjenih kolegov.

Ob teh dejstvih lahko prištevamo Janeza Trdina med svetle vzore naše šolske zgodovine. In prav v prihodnjem letu, ki že stoji pred vrati, bomo v Mengšu obhajali 200-letnico javnega šolstva. Iz arhivskih virov izvemo, da so leta 1796 začeli poučevati v najeti Dragarjevi hiši v Mengšu. Šele po požaru, ki je uničil tudi mežnarijo, so v na novo zgrajeni

mežnariji l. 1835 uredili "pravo" učilnico. V tej učilnici pa je drgnil šolske klopi tudi Janez Trdina, ki je, kot izvemo iz njegovih spominov, silno rad hodil v šolo in se pridno učil, tako da ga najdemo zapisanega v zlati knjigi med najboljšimi učenci. Te šole so seveda uradno morale biti nemške, na kratko povedano: Marija Terezija in Jožef II. sta uvedla splošno šolsko obveznost zato, kot je zapisal dr. Andrej Vovko, da bi "mnogonarodnostno prebivalstvo monarhije dobilo vsaj minimalni nemški skupni imenovalec". A v še tako gluhi lozi se vedno najdejo svetli glasovi, ki rešujejo človeške zmote. Eden takih je bil že sredi 16. stoletja Primož Trubar, ki ni le oče prve slovenske knjige, temveč tudi buditelj slovenskega osnovnošolskega pouka z utemeljitvijo, da bi vsak človek doumel božjo besedo sam in v svojem jeziku. A protireformacija je v svoji nestrpnosti pozabila na osnovnošolski pouk. V dobi Ilirskih provinc je slovenščina dobila veljavo v osnovnih in srednjih šolah. V tem obdobju se je spet

našel mož, ki ga prištevamo med velike slovenske šolnike. To je bil prvi slovenski pesnik Valentin Vodnik, ki je napisal skoraj vse potrebne učbenike za osnovne in srednje šole. V predmarčni dobi pa je neprecenljivo vlogo na področju šolstva odigral Anton Martin Slomšek. Že v celovškem bogoslovju je spodbujal svoje gojence k ohranjanju slovenstva in negovanju maternega jezika: "slovenski vinograd se po nemško ne obdeluje prav..." Na Štajerskem in na Koroškem je bilo ponemčevanje še posebno silovito. Zato so bile takoiimenovane nedeljske šole pravi blagoslov za slovenske otroke in Slomšek jim je utiral pot tudi s svojim knjižnim delom: Blaže in Nežica v nedeljskejši šoli (1842).

V to vrsto imenitnih šolnikov si upamo postaviti tudi velikega mengeškega rojaka Janeza Trdina, ki je z vsem svojim dejanjem in nehanjem gorel za "narodno stvar". In samo taki ljudje

Marija Cvetek

Ena do deset - fotografska razstava Petra Škrlepa

Ena do deset je naslov razstave črnobelih fotografij avtorja Petra Škrlepa iz Mengša, dijaka 3. letnika Srednje šole za oblikovanje in fotografijo v Ljubljani. Razstava je odprta od 6. februarja do 8. marca 1996 v galeriji Pasaža, razstavnem prostoru fotografskega društva Radovljica v Radovljiški graščini.

Na ogled je postavil 10 fotografij eksperimentalne narave, ki so nastajale v

zadnjem četrtletju in za razliko od ostalih zahtevajo vsaka zase in vse skupaj nek posebno odmerjen čas in prostor, v katerem lahko zaživijo in se opazovalcu prikažejo kot prispodobne svobode. Svobode, ki jo lovimo z očmi, pa jih ujete v kos ne bi znali razumeti.

Svobode, ki bi ji dodali sosvobodo, a bi jo le-ta naredila ujeto.

Svoboda, ki ji nekaj manjka, a bi ji dodatek prav tega ukradel dušo in čar ter jo postavil v prostor vsakdanje z nešteto pravili prežete fotografije. Prostor polnijo z neko energijo v kateri opazovalec postane aktivni del prostora in razstave ter njun soustvarjalec.

Čustva in občutki, ki ji v teh fotografijah ni, dasiravno jih od njih pričakujemo, se zrcalijo v nas samih in odpirajo neko novo obzorje dvogovora med nami in našo predstavo o lepem in dobrem.

Miha Skok

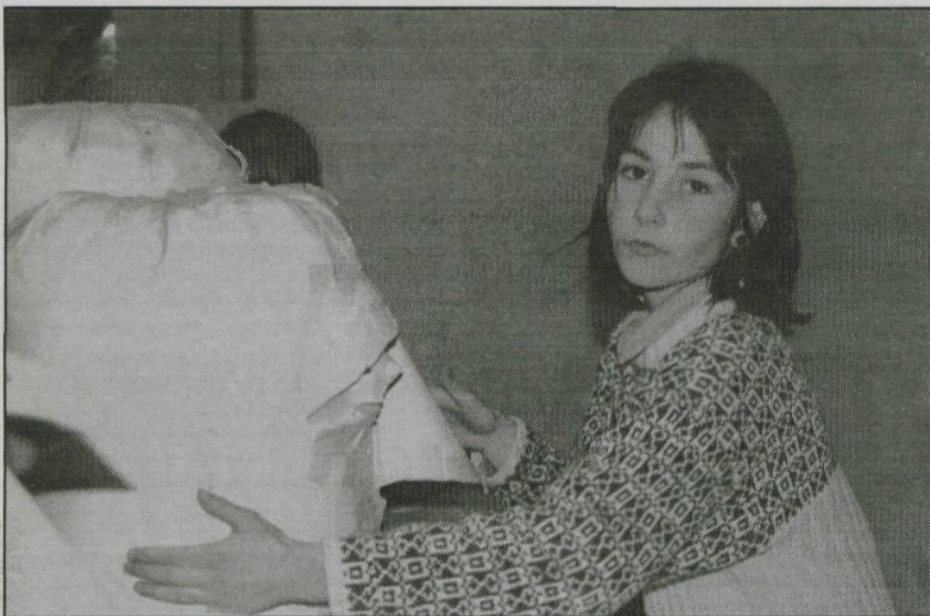
MENGŠAN

**SPREJMEM
VARSTVO OTROK
NA DOMU**

Tel.: 738 998



Izdelovanje mengeških pustnih mask



Doma jo bom pobarvala in do konca opremila. Ne boste me spoznali.

foto: Peter Škrlep

Že peto leto Kulturno društvo Franca Jelovška Mengeš v program svoje Likovne šole uvršča likovno delavnico z naslovom Mengeške pustne maske. Letos je bila odprta od 29. 1. do 2. 2. 1996. Čudovit in skrivnosten, šegav in radoživ pustni čas, obogaten z mnogimi vplivi, vendar še vedno avtentičen, prežet s stoletji pa vendar oblikovan pred dobrimi dvajsetimi leti v papirnati larji izraža in žarči podobo mengeške maske. Iz klobučevine in papirja, lesene in iz starih cunj so bile nekoč mengeške maske. V narobe obrnjenem kožuhi s slamnatim poresmom opasana, taka je menda bila mengeška maškara.

Janez Škrlep, slikopleskarski mojster iz Mengša, pa je že pred več kot dvajsetimi leti oblikoval svojevrstno papirnat masko. Iz leta v leto je posredoval veččino oblikovanja tudi drugim. Od leta 1992 vodi likovno delavnico in je naučil izdelovati mengeško masko že več kot sto Mengšanov in Ločanov. V tej razigrani delavnici sodelujejo otroci, pa tudi odrasli. Zdi se, da postajajo otroci ob ustvarjanju teh velikih mask kar bolj odrasli, začuden nad lastno sposobnostjo, ko poveznejo masko nase kar bolj odraščeni, veliki in v začetku okorni. Starejši pa se pomladijo. Poskakujejo, ali pa se dobrodušno in naklonjeno

obračajo nemaskiranim, jih simpatično nadlegujejo in jih vabijo v svoj skrivnostni krog.

O blikovanje mengeških pustnih mask pod mentorstvom mojstra Janeza Škrlepa iz Zadružniške ulice sta omogočila papirnica SARRIO SLOVENIJA Količevo in MI AMIGO Mengeš.

Janez Škrlep s Trubarjeve ulice



Dobrodušen ples mengeške maske. foto: Janez Škrlep



Otroci zelo radi obiskujejo likovno šolo, še posebno, kadar se izdelujejo mengeške pustne maske. foto: Andrej Žigon



On gleda potinau, kot da je nekam pogobnu. Ona pa zavija z očmi, kot da ji v čevljih žvga. Bolje, da bi šla vsak zase uspeše.

foto: Janez Škrlep

Slovensko srce na Madagaskarju

Dobrodelna prireditev za Slovensko misijonsko vas Pedra Opeke na Madagaskarju.

Nekdo je nekoč rekel:

Tri največje stvari za človeka niso: fizična dejanja ali intelektualni dosežki. Pač pa:

- vračanje ljubezni za sovraštvo,
- sprejemanje izključenih,
- priznanje zmote.

Anthony de Mello

Na Madagaskarju, otoku jugovzhodno od Afrike v Indijskem oceanu deluje lazarist Pedro Opeka - misijonar slovenskega rodu, ki že dvajset let vztraja v boju proti štirim glavnim problemom ljudi iz predmestja milijonskega glavnega mesta Antananarive. Nasilje, mamila, alkohol, prostitucija so sicer problemi povsod po svetu, pa vendar je v Antananarivu zabredlo v ta kriminal že skoraj četrtino ljudi. Revščina jih je potisnila najprej na ulice in smetišča, kjer se trgajo med seboj, da iz odpadkov "rešijo" kaj za prodajo ali za pod zobe. Prosjačenje, brskanje po smeteh, alkohol in prestopništvo jih potiska na rob družbe.

Med temi ljudmi živi in deluje pater Pedro Opeka. Skupaj s sodelavci Malgaši je ustanovil združenje Akamasoa, kar pomeni Dober prijatelj. To združenje skrbi za te ljudi s prehrano, obleko, stanovanji, vodo šolanjem, zdravstveno vzgojo, kulturo, denarjem, gradbenim materialom, predvsem pa jim skuša zagotoviti delo. Vsa ta prizadevanja prežeta z molitvijo so v teh letih obrodila obilo sadov. Ljudje postopoma zapuščajo kartonska in pločevinska smetiščarska bivališča in si sami zidajo svoje vasi. Sami izdelujejo opeko, delajo v kamnolomih itd. Vrača se jim dostojanstvo. Otroke in mladino pošiljajo v šolo, odrasle poskušajo izobraževati ob delu. Do sedaj so



Hvala vam za vašo pomoč, za pripravljenost pomagati. "Kadar koli naju boste rabili, naju pokličite, prišla bova." pravi Malgaški duet. foto: Andrej Žigon

zgradili pet naselij, šolo, dispanzer in nekaj delavnic. Pri skrbi za delo gre za več ciljev: za zaslužek, ki omogoča dostojno preživetje družine ter za moralno in poklicno oblikovanje.

Spedrom Opeko in drugimi misijonarji ter združenjem Akamasoa sodeluje tudi mednarodna ustanova Zdravniki brez meja. Brezplačno šolanje poteka po enakem programu kot v državnih šolah.

Najpomembnejše, najdaljše in najtežje naloge bodo še naprej: moralni dvig ravni družinskih in družbenih vezi, da bi se spet lahko vključili v normalno življenje. Zaradi popolne bede so bili izkoreninjeni in zavrženi.

Zelo bi bil vesel, če bi zbrali toliko denarja, da bi zgradili eno ali dve novi vasi. Mnogi v Sloveniji so prepričani, da živijo v veliki stiski, vendar si niti predstavljati ne morejo, kaj pomeni

stiska med najbolj revnimi na Madagaskarju" pravi Pedro Opeka.

Malgaši so zelo verni ljudje, vendar jih ob sprejemu v center Akamasoa ne sprašujejo po veri. Sprejmejo vse, ki potrebujejo pomoč in so pripravljeni spoštovati pravila združenja. Ko so v združenju kmalu spet začnejo moliti. Katoličanov, razen med sodelavci Pedra Opeke, ni veliko. Mnogi kljub temu prihajajo k maši, ki je vsak teden v drugem kraju. Vera je nekaj veselega, osrečujočega pravi Pedro Opeka in nadaljuje: "Naši reveži se srečujejo s katoliško vero prek dela za uboge in s pomočjo bogoslužja ter pričevanja naših prostovoljcev. Bog, ki vidi v srca ljudi, pa že ve, kdaj se bodo odločili tudi zanj."

Pedro Opeka, človek velikega formata znan po svetu, kot malgaška mati Terezija, Slovenec, ki je zastavil svojo ugledno besedo pri Mitterandu (kjer je bil hišni prijatelj) za priznanje Slovenije opraviča na Madagaskarju čudovito delo. V stiski spoznaš prijatelja - Akamasoa - pravijo Malgaši. To je naš rojak lazarist pater Pedro Opeka - slovensko srce na Madagaskarju.

Tretjega svečana 1996 je bila v mengeškem kulturnem domu dobrodelna prireditev za Slovensko misijonsko vas Pedra Opeke na Madagaskarju.

Projekt vodijo znani logaški pesnik in fotograf Andrej Žigon, ugledna novinarka Dare Milič in Črt Kanoni. V programu, ki so ga oblikovali so sodelovali: misijonar z Madagaskarja Janko Slabe, Slovenka leta Metka Klevišar, arhidiakon Ivan Merlak, novinarka Misijonskih obzorij Marjana



Dare Milič in Metka Klevišar za Slovensko srce na Madagaskarju.

foto: Andrej Žigon

Slovensko srce na Madagaskarju



Podpredsednik KD Franca Jelovška Mengeš Janez Škrlep ob Andreju Žigonu in Črtu Kanoniju izroča zbrana sredstva ravnateljju slovenskih misijonov Jožetu Planinšku.
foto: Peter Škrlep

Lavrič, ansambel Stoparji, skupina Veter, Marta Zore, Boris Kopitar, Logaški moški vokalni kvartet, vokalna skupina Glorija in Malgaški duet.

Vsi nastopajoči so se honorarju odpovedali. Pokrovitelj prireditve je bila Občina Mengeš. Z izbranimi besedami je skoraj polno dvorano pozdravil mungeški župan Janez Per. Med številnimi udeleženci je bil tudi ravnatelj slovenskih misijonov Jože Planinšek, ki je od predstavnika organizatorja Kulturnega društva Franca Jelovška Mengeš prevzel zbrana sredstva, se zahvalil pokrovitelju Občini Mengeš, vsem ostalim, sponzorjem, nastopajočim in vsem udeležencem prireditve za pomoč pri graditvi Slovenske vasi na Madagaskarju.



Življenje ljudi na Madagaskarju, delo slovenskih misijonarjev in predvsem delo patra Pedra Opeke in združenje Akamasoa sta predstavila novinarka Marjana Lavrič in misijonar Janko Slabe.
foto: Peter Škrlep

Kulturni praznik



Ob slovenskem kulturnem prazniku

Člani Kulturnega društva Franca Jelovška Mengeš smo se na večer Slovenskega kulturnega praznika zbrali v društvenih prostorih, da z nekaj izbranimi besedami na svoj način počastimo našega literarnega velikana Franceta Prešerna.

V želji, da bi se duh tega srečanja dotaknil tudi vas, vam predstavljamo tri pesmi Miha Skoka iz cikla Studenčna vrata.

Poplavljeni umetnik nove dobe

*Tvoja žalost je smeh
in tvoja norost je greh,
čeprav nisi grešnik.*

*Tvoj smeh je bled
in tvoja duša skelet
navajena praznih besed.*

*Živiš kot umetnik,
a žal si začetnik
prekmalu začetega konca.*

*Tvoja pesem je jok,
škripanje in stok
v sebi izgorelega sonca.*

*Ljubezenski ključ
in dim tvojih pljuč
se izgublja s pozablo strastjo.*

*V svet seješ prezir
in iščeš nemir,
ko tečeš pred lastno nočjo.*

MENGŠAN

Ob slovenskem kulturnem prazniku

Leta si pustil za sabo.
Življenje ti tone v pozabo,
prežeto s predzadnjim porazom.

Na obrazu ti piše:
"saj čas vse zabriše
starcu z otroškim obrazom."

Svet

Svet
je nekaj bednih let,
ki jih napolniš
v korito upanja.

Je čas,
ko padajo kaplje
in listi z drevesa želja.

So gube,
ki pojejo čelu
o pesmi minulih dni ...

... in najlepše rože,
kar jih svet pozna,
te spremijo preko meja

in srkajo tvoj prah
v neskončnost neba (za dni),
ko te nihče več ne pozna.

Začarani krog

MOLK

je iluzija molčečih
in njihova tišina
tihost hrepenečih.

HREPENENJE

je najlepša stvar,
je dar, ki boli,
če si ne delaš utvar.

UTVARE

so smisel naših poti,
ker tisti, ki ve,
žal več ne živi.

ŽIVLJENJE

je smer sveta,
ki preko samega sebe
išče Duha.

DUH

pa je nevidno goreč
up v vse kar je,
a ostaja molčeč ...

Svečnica '96

V sakoletno praznovanje svečnice ali Jezusovega darovanja v templju smo tudi letos praznovali slovesno, tako kot se za kristjane spodobi.

Kulturno društvo Franca Jelovška je na svečnico pripravilo prodajo sveč pri vseh treh mašah. Zvečer je bilo še bolj slovesno, saj so bile sveče postavljene v "špalir" in s tem kazale pot v cerkev. Na začetku svete maše je bil blagoslov sveč, katere so po cerkvi prižgali ministranti. Tudi po končani maši so sveče še gorele. Ne vse. Nekaj jih je sicer ugasnilo, a toplina je ostala.

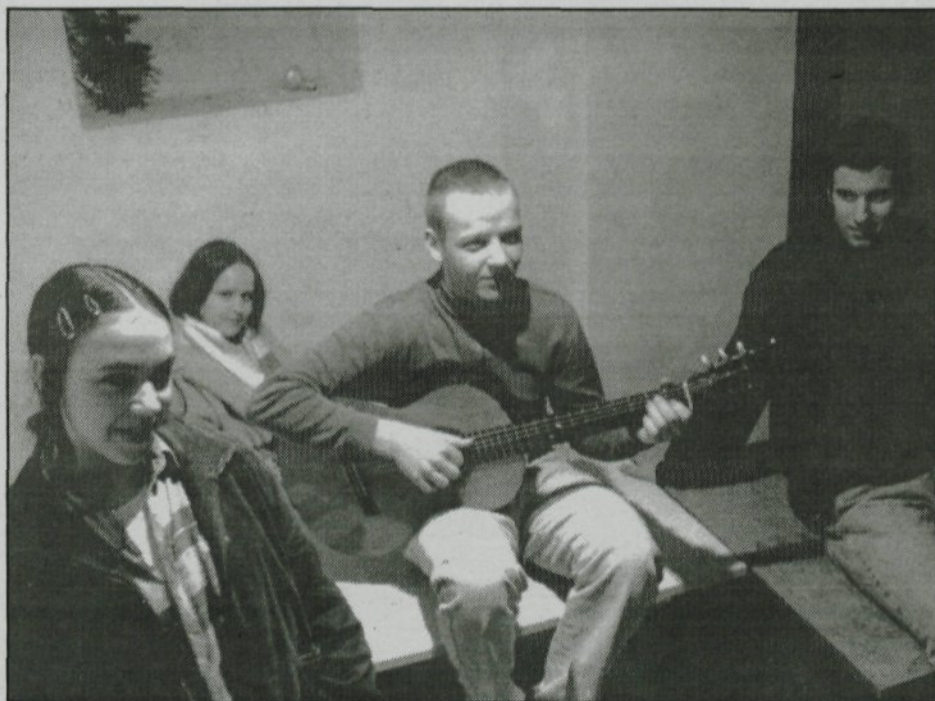
Zahvaljujemo se svečarstvu Pirc za razumevanje in sodelovanje ter vsem, ki ste kakorkoli pomagali. Hvala.

Tone Hribar

Planinske pesmi

Ko planinske pesmi zazvenijo v dolini

Mesec dni je že, odkar smo se imeli priložnost prepričati, da planinske pesmi prijetno zvenijo tudi v dolini. Še posebej takrat, kadar zapojejo postavni Kamniški koledniki ob spremljavi čudovitih zvokov citer ali brhka dekleta iz tria Veronika iz Kamnika. Da ne bi slučajno kdo mislil, da se k tej vrsti glasbe ne poda hudomušna pesem v



Ob kulturnem prazniku smo se tudi člani KD Franca Jelovška Mengeš zbrali in oblikovali svoj kulturni program
foto: Peter Škrlep



Ko planinske pesmi zazvenijo v dolini



Med poslušalci so bili tudi udeleženci CMO.

izvedbi "Stegna", trubadurja iz kamniških planin, ki spravi v smeh vsakogar, ki mu je pripravljen prisluhniti. Nikoli ne vem točno, ali njegov vzdevek "Bedro" ali "Stegen" (Stegno, da ne bo nesporazuma), ampak jasno mi je, pa tudi če je samo "Stopalo", mu marsikateri komik ali glasbeni umetnik po zabavnosti ne seže do kolen.

Ustvaril je prijetno vzdušje v ravno pravšnjem prostoru podjetja MI AMIGO, ki je s čudovito stensko sliko pričaralo čudovit planinski ambient.

Tudi zbiratelji, pisci in drugi pobudniki nastanka pesmarice PD Bajtar iz Kamnika, so začutili pristno in prijetno vzdušje, ki so ga pomagali pričarati mnogi gledalci. Med njimi so bili planinci, ki živijo za trenutke, ko se lahko srečajo s planinami in jih zato zanima vse, kar je z njimi povezano, pa čeprav je to le Sto planinskih pesmi. Za njihov nastanek in zbiranje je bilo storjenih na tisoče korakov po zavitih in strmih poteh, ne samo v hribih, ampak tudi v dolini, nam je povedal Miro Repič, pa tudi župan planinskega društva Branko Koprivnikar je potrdil, da je tako. Dr. France Malešič pa je vedel povedati še marsikaj zanimivega. Ne vem, zakaj bi razkrili vse skrivnosti tistega prečudovitega večera, 20. januarja. Naj ostane še nekaj za drugič, ko bodo Bajtarji svojo pesmarico zaradi velikega zanimanja ponatisnili, mi bomo ponatisnili pa vabila in jih poslali med Vas, le datum bomo spremenili.

Potrudili se bomo, da bo tudi Vam tako prijetno, kot je bilo nam in vsem tistim, ki

so prišli na prireditev le zato, da bi slišali Kamniške kolednike. Potem so bili pa prijetno presenečeni. Kako tudi ne, saj so večno nasmežani, svetovno znani pevci zapeli tudi kakšno "za povrh" ali za dobro mero, pa še do solz smo se nasmejali njihovim šaljivim, resničnim zgodbicam. Smehu in ploskanju ni bilo konca, ko so nastopili, kdo drugi, kot udeleženci Centra za mlajše odrasle v Mengšu. Prijetni mladeniči in mladenke so prav doživeto recitirali nekaj hudomušnih planinskih pesmi in s tem nasmejali ne samo hudomušnega Stegna, ampak tudi našega župana, g. Pera in s tem dokazali, da so vredni zaupanja, ki jim ga je Občina izkazala v obliki delnega sponzoriranja prireditve, kajti mlajši odrasli niso nastopili le kot recitatorji. Nastopili so v vlogi organizatorja prireditve in poskrbeli za pridobitev sponzorstva pri podjetju MI AMIGO, Mateja pa poprosili, naj za nastopajoče pripravi nekaj

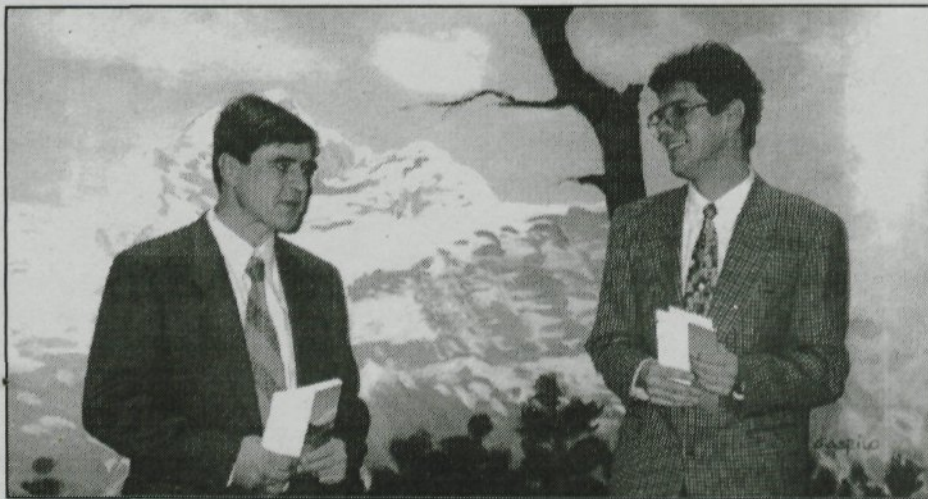
tistih čudovitih obloženih kruhkov, ob katerih se še sitemu cedijo sline. Dobro je poskrbel za lačne oči in želodce. Seveda so mladi poskrbeli tudi za prijetno dekoracijo in zbranim postregli z žlahtno kapljico.

Čeprav so mlajši odrasli za vse odlično poskrbeli in dokazali, da so se v borih dveh mesecih in pol že ogromno naučili, pa so ocenili, da programa sami ne bi mogli bolje voditi, kot je to storil priznani gospod Ftičar. Tako spretno je vodil program, da smo na koncu ugotovili, da sta res minili že dve debeli uri, ampak nam sta se zdeli tako kratki, da smo jih ob neformalnem nadaljevanju programa kar za nekajkrat podaljšali. In ni mi žal. Med seboj smo se spoznali. Vsakdo je dosegel svoj cilj. Planinci so uspešno predstavili svojo dejavnost in pesmarico, pevci in pevke so ob burnem aplavzu dobili potrditev, da njihovi glasovi še vedno sodijo v sam vrh glasbene umetnosti.

Kaj pa mlajši odrasli? Na koncu so rekli, da je bilo "ful kul", čeprav so še mesec dni pred tem rekli, da taka glasba ni za njihova ušesa.

Vsi pa so rekli: "Tale dekleta in fantje so pa ful kul. Naš strah in pomisleki so bili odveč. Še bomo sodelovali." In tako smo se zmenili, da bomo prevzeli še kakšno odgovorno nalogo. Okrog nas je že precej takih, ki nas poznajo in nam zaupajo. Pridite, pokličite nas in se prepričajte.

vodja CMO: mag. Margareta Atelšek



Bajtarski župan v prijetnem klepetu z voditeljem večera

foto: T. S. Strmšek

Ansambel Stopar z novo kaseto

Zopet vabimo vse ljubitelje kulture, lepot, zanimivosti in raznolikosti utripa oddaljenih kontinentov in držav na predavanje ge. dr. Majde Mazovec. Gledali in poslušali bomo drugi del predavanja o **Braziliji v soboto, 24. svečana 1996, ob 19 uri**, v šoli MI AMIGO V prvem delu nam je predavateljica v januarju na privlačen način razložila zgodovino te izredno velike države in posebnosti Brazilcev, s slikami pa prikazala lepoto umetnostnih spomenikov, narave, morske obale milijonskih mest z močnim evropskim vplivom. Jezik je portugalski, prvotni prebivalci so Indijanci. Za nas je bilo nekaj posebnega to, da tam rastejo in cvetijo orhideje, flamingo itd. v naravi kot pri nas marjetice v travi.

Polona

Vsem mamam sveta

Ansambel Stopar iz Loke pri Mengšu praznuje že dvanajsto obletnico delovanja. Mladi Stoparji so odrasli čez noč, zdaj so že vsi očetje in matere, svojim mamam pa so se želeli oddolžiti s peto kaseto, ki nosi naslov Mama, z motom: vsem mamam, katerih ljubezen in dobrota nas spremljata vse življenje in se nikoli ne izčrpa.

Ansambel Stopar sestavljajo Robert Stopar, harmonika, Franci Stopar, trobenta, Tomaž Šinko, klarinet, saksafon, Pavle Jerše, bas, Marko Šavli, kitara ter pevci Beti Stopar, Špela Malus in Andrej Ropas. Pri petju pa občasno pomagajo tudi Franci in Marko, Špela pa zna dobro igrati tudi na kitaro. Nasploh vsi Stoparji obvladujejo več instrumentov, tako da na odru v trenutku nastane drugačna zasedba, tako v narodnozabavnem kot zabavnem pogledu.

Zadnje dve leti je ansambel Stopar veliko napredoval, plod dobrega dela pa je peta kaseto. Avtor vseh melodij je Franci Lipičnik, besedil pa Ivan Sivec. Mentor ansambla in koproducent kasete je Franc Kompare. Kaseto je nastala v studiu Zlati zvoki, tonski mojster in koproducent pa je bil Igor Podpečan. Torej sama znana in uveljavljena imena. Posebnost je tudi naslovnica kasete, ki je delo priznanega slikarja Lojzeta Perka.

V pretekli sezoni je ansambel Stopar veliko nastopal po vsej Sloveniji, nekaj pa tudi

izven naših meja. Najraje jim prisluhnejo v okolici Ljubljane, segli pa so tudi na primorsko in štajersko stran. Tudi za letošnjo sezono imajo sklenjenih že precej pogodb. Mnogi poslušalci so potrdili, da gre za zrelo in v vseh pogledih kakovostno glasbeno skupino, ki se ne ustraši nobene skladbe, Lipičnik pa jih je po novem naravnal v nekoliko bolj moderno, dixie smer. Vsekakor je kaseto prelomna v več pogledih: tako po odraslem stilu kot po temah. Tudi pevski tercet je pokazal, da šolanje glasov ni bilo zaman.

In še kanček pogleda v zasebnosti! Fantje in dekleta so se poženili in omožili - Beti in Franci sta si ustvarila kar skupno družinsko življenje - prav onadva sta še posebej poskrbela, da glasbenikov še ne bo zmanjkalo: imata namreč kar tri sinove. Skupno pa imajo Stoparji zdaj že deset otrok in sicer kar devet sinov in eno hčerko. Med najbolj produktivnimi je namreč tudi kitarist Marko, ki ima prav tako tri sinove. Ansambel Stopar ima torej pred seboj še veliko prihodnost.

Vido Repanšek

**Kupim ali vzamem
garažo v najem.**

Svetina Blanka
Levčeva 16, Mengeš
Tel.: 738 901



Ansambel Stopar z Ivanom Sivcem, Francem Lipičnikom in Francem Komparetom.

TV snemanje za oddajo OB OGNJIŠČU

TV snemanje na Veliki Planini za oddajo OB OGNJIŠČU

Krepko smo zakoračili v leto 1996, božični čas je tudi že za nami, pevci vokalne skupine Mengeški zvon pa se ga še kako radi spominjamo. Bilo je še v adventu, ko je padla ideja o snemanju Božične oddaje za TV 3. Pevci smo izziv z veseljem sprejeli in projekt tudi v celoti organizirali in izpeljali. Ko smo iskali kraj, kjer bi potekalo snemanje, se nam je še najbolj primerna zdela Velika Planina. Pri tem nam je veliko pomagal naš prijatelj Tomaž Plahutnik, ki je v bajtarskem naselju na Planini našel avtentično planinsko kočo, ki je ustrezala Betlehemskega hlevca. Za vlogo Jožefa in Marije smo zaprosili Kulturno društvo Franca Jelovška iz Mengša, ki ima za to posluh in nadarjene igralce.



Mengeški zvon v oddaji PO DOMAČE.

O Mengšanu

V zvezi z vabilom za sestanek 26. 1. 1996, na katerem naj bi se obravnavala problematika izdajanja Mengšana, smo spodaj podpisani člani Uredniškega odbora posredujeva občinskim upravnikom svoja stališča o teh vprašanjih.

Menimo, da se Uredniški odbor na takšnem sestanek ne more pogovarjati o "celotni problematiki izdajanja Mengšana (izdajanje, naklada, vsebinska in programska zasnova, reklamiranje, tiskanje, izdajanje Uradnega vestnika, distribucija, ...)", ker so to pretežno

Lepo je bilo tisti dan na Veliki Planini, daleč proč od civilizacije in hrupa, kot da se je čas ustavil. Bilo je tako domače, slovensko. Lahko rečem, da smo vsi takrat na Veliki Planini doživeli pravi slovenski Božič, čeprav smo bili s časom še v adventu.

Oddaja OB OGNJIŠČU je bila predvajana na prvi dan oddajanja TV3 - na Sveti večer, imela pa je že več ponovitev.

S tonskimi posnetki, ki smo jih naredili pri Založbi kaset in plošč Zlati zvok, smo imeli možnost, da se predstavimo širši slovenski javnosti. Povabljeni smo bili na TV Slovenija in nastopali v oddaji PO DOMAČE.

V mesecu marcu nastopamo na Reviji pevskih zborov v organizaciji ZKO Domžale, smo pa tudi soorganizatorji revije zborov v Mengšu.

**Predsednik
Tone Hribar**

O Mengšanu

neodvisen. Seveda je odgovoren Občinskemu svetu, kateremu mora tudi pisмено poročati o svojem delu (5. odstavek 8. člena odloka). Našo uredniško politiko torej lahko ocenjuje le Občinski svet in na podlagi programske zasnove časopisa, ki jo je sprejel dne 1. 2. 1995. Če bo Občinski svet uredniško politiko Uredniškega odbora ocenil kot neskladno s sprejeto programsko zasnovo, ga lahko razreši. Uredniški odbor se zaradi tega ne bo ukvarjal z ocenjevanjem lastnega dela. To naj storijo drugi, ki so za to pristojni. Uredniški odbor bo seveda spoštoval vse sklepe, ki jih bo sprejel Občinski svet. Občinski svet pa lahko spremeni tudi programsko zasnovo.

Kot je zgoraj navedeno, je v pristojnosti Uredniškega odbora tudi smotna organizacija dela. Gre za tehnična vprašanja našega delovanja. Med ta vprašanja sodi sklicevanje sej Uredniškega odbora in način dela na sejah, koordiniranje s tiskarjem in distributerjem ter županom kot odredbodajalcem finančnega poslovanja (14. člen odloka), ipd. Ker se ta vprašanja nekaterim očitno zdijo zelo pomembna, bomo predlagali, da sprejme ustrezen poslovnik. Uredniški odbor bo pri tem upošteval tudi vse koristne predloge, ki bodo težili k izboljšanju našega dela. Sestanek dne 26. 1. 1996 se lahko izkoristi za posredovanje predlogov župana in občinske uprave, čeprav bi bilo primerno, da te predloge posreduje tudi v pisni obliki.

Nikakor pa ni v pristojnosti Uredniškega odbora vprašanje izdajateljstva. Občinski svet je s citiranim odlokom to vprašanje rešil tako, da je v skladu s 4. členom zakona o javnih glasilih določil organ lokalne skupnosti, ki izdaja časopis, in sicer tako, da je določil sebe (druga dva organa občine sta še župan in nadzorni odbor). Sprememba izdajatelja se lahko izvede le s spremembo odloka. Če bo do spremembe izdajatelja prišlo, bo novi izdajatelj lahko imenoval nov Uredniški odbor, obstoječega pa razrešil.

Naklada časopisa je določena v 3. odstavku 6. člena odloka, ki določa, da časopis prejemajo vsa gospodinjstva, obratovalnice in pravne osebe v občini. Prav tako je določeno, da ga prejemajo brezplačno. To pomeni, da je potrebno sredstva za izdajo glasila zagotoviti v občinskem proračunu, ki ga sprejema Občinski svet. Uredniški odbor mora v smislu 12. člena odloka paziti, da časopis izhaja samo v okviru zagotovljenih sredstev in pri tem sodeluje z županom kot odredbodajalcem finančnega poslovanja. Kot nam je znano porabljena sredstva v letu 1995 niso odstopala od planiranih. Če pa se

vprašanja, ki sodijo v pristojnost Občinskega sveta in ne Uredniškega odbora. Uredniški odbor je namreč po določilu 3. odstavka 8. člena odloka o prevzemu izdajateljstva javnega glasila Mengšan (Uradni list RS 18/95) pristojen za IZVAJANJE UREDNIŠKE POLITIKE TER VODENJE SMOTRNE ORGANIZACIJE DELA, in sicer v skladu s programsko zasnovo časopisa, ki jo sprejme, spreminja in dopolnjuje Občinski svet.

Kar se tiče uredniške politike, menimo, da je Uredniški odbor popolnoma samostojen in

Spoštovani!

v bodoče želi na tem področju kaj spremeniti v smislu zmanjšanja naklade ali plačevanja naročnine, bo o tem moral odločiti Občinski svet in spremeniti odlok. Če pa se želi doseči večji obseg časopisa, izboljšati kvaliteta papirja, tiska in grafične podobe ipd, bo Občinski svet moral v proračunu nameniti ustrezna sredstva.

Uredniški odbor pa je dolžan pri svojem delu izvajati uredniško politiko tako, da je v skladu s sprejeto programsko zasnovo.

Glede reklami menimo, da je Uredniški odbor zanje pristojen le v okviru urejanja časopisa, katerega vsebina so seveda tudi reklame. Trženje (pridobivanje in zbiranje reklam) ne spada v organizacijska opravila, ker so prihodki od reklam eden od virov financiranja (12. člen odloka) in ker je odredbodajalec finančnega poslovanja župan (14. člen odloka). Uredniški odbor ni pristojen za določanje cenikov in druga finančna vpašanja. Zaradi tega naj se tudi fakturiranje izvaja izključno preko Občine Mengeš.

Tudi glede Uradnega vestnika je potrebno izhajati iz vsebine sprejetega sklepa v programski zasnovi, ki določa, da se v Mengšanju objavljajo splošni akti, ki jih sprejmejo organi Občine Mengeš. Ta del sklepa se tako tudi izvaja. Uredniški odbor objavlja vse akte točno v takšni

vsebini, kot so mu predloženi s strani občinskih organov, in sicer v obliki priloge. Znano nam je, da obstajajo težnje, da bi Uradni vestnik izhajal kot posebna publikacija. Odločanje o tem je v pristojnosti Občinskega sveta. Menivo, da je primerno, da je vsem občanom dana možnost, da preberejo vsebino vseh aktov, ki jih sprejema Občinski svet in drugi občinski organi.

Glede distribucije je Uredniški odbor je pristojen le toliko, kolikor je potrebna koordinacija z osebami, ki vršijo distribucijo. Sam način in stroški v zvezi s tem pa je vprašanje, o katerem odloča Občinski svet oziroma župan.

**Ljubica Rožman, Milica Tomšič,
Blaž Janežič, Tatjana Sivec Strmšek,
Franc Veider**



Ravno na dan svečnice smo se dopisniki mesečnika Mengšan sestali in ob kavici v prostorih šole MIAMIGO poklepetali o tem in onem. Po petindvajsetih številkah, tako rekoč srebrnem jubileju, se je tako srečanje prileglo. Ob tej priložnosti smo si izmenjali mnenja o občini Mengeš danes, njenem pomenu za ljudi, rekli pa smo tudi nekaj besed o prometu, obvoznici, življenju in delu, ...

Tisti, ki tvorno sodelujemo in delamo z istim ciljem, smo našli poleg besed kritike tudi pohvale. Prva pohvala pa, dovolite, prav gotovo velja amaterskim novinarjem in drugim stalnim sodelavcem. Z vami je Mengšan še bolj pester, zanimiv in domač. Hvala vam, dragi sodelavci! Tisti, ki pa vedo o Mengšanju povedati le slabo, so osebe, ki do danes niso napisale nobenega članka niti niso poskrbele, da bi bil naš mesečnik še boljši. Tem drugim nismo dolžni polagati računov, jih pa z veseljem vabimo v svojo sredo.

Uspešno leto zveze kulturnih organizacij

V prostorih Kulturnega društva Miran Jarc v Škocjanu so se konec januarja na delovnem srečanju zbrali člani predsedstva, strokovnih odborov in nadzornega odbora Zveze kulturnih organizacij Domžale. Spregovorili so o delu v preteklem letu in načrtali glavne prihodnje naloge.

Preteklo sezono in delo Zveze kulturnih organizacij je v uvodu Lojze Stražar, predsednik ZKO, ocenil za uspešno, saj društva kakovostno, plodno in množično ustvarjajo. Drugod, zlasti še tam, kjer so se stare občine razcepile, so zveze presahnile. Domžalsko zvezo še naprej sestavljajo kulturna društva iz občin Mengeš, Lukovica, Moravče in Domžale. Večina društev je, po začetnem kolebanju, ugotovila, da je članstvo v zvezi smiselno, ker od nje več dobijo, kot posamezne občine vanjo vložijo. Tudi novi občinski organi, njihovi sveti in župani, imajo razumevanje, tako da denar za ZKO redno nakazujejo; urediti bo treba le nekatere malenkosti.

Društva so se bala, da bo plača profesionalnega tajnika ZKO Domžale, čeprav se je izkazal za zelo koristnega in smiselnega, pobrala preveč občinskega kulturnega denarja, ki bi ga sicer dobila društva. Sedaj bojzani ni več, ker ga direktno plačuje Ministrstvo za kulturo. Pogovarjali so se tudi o kriterijih za plačevanje materialnih stroškov

društvom. Nekaterim se je namreč zdelo, da je denarja za nakup premalo. Tajnik je povedal, da pri odobranju denarja za materialne stroške ves čas spoštujejo merila državne zveze. Velik del sestanka so namenili pripravi svečane prireditve: deseti obletnici smrti slovenskega skladatelja Matija Tomca.

Tekst in foto: Igor Lipovšek



IN MEMORIAM



Zahvala

Ni tolažbe, niti časa, ki bi lahko zacelil globoko rano, ki si jo nam prizadela ti kruta, neizprosna, a vendar vsemogočna - smrt.

Ko si v 24 letu starosti, v cvetu mladosti, v osrčju Julijskih Alp, pretrgala nit življenja našemu dragemu sinu, bratu, botru, stricu, bratrancu in nečaku

Borisu Šutar-ju

Hvala vsem, ki ste nam ob tem času pomagali, nam stali ob strani, mu darovali cvetje, sveče in ga tako številno spremljali v njegov zadnji dom.

Gospodu Kerinu hvala za lepo opravljeni obred, gospodu Stoparju za zaigrano tišino, pevcem za v srce segajoče zapete pesmi.

Planinskemu društvu Mengeš pa hvala za tako ganljive besede slovesa.

Posebno zahvalo pa pošiljamo v Mojstrano gorski reševalni enoti in pilotu helikopterja, ki je tako neumorno in vztrajno iskala našega Borisa, ga našla in nam ga vrnila v dolino, ter nam s tem omogočila, da lahko pristopimo k njegovemu grobu, mu prižgemo lučko in se lahko poklonimo njegovemu spominu!

Hvala vam - vsi njegovi



Zahvala

Dne 6. decembra 1995 smo na prerano zadnjo pot spremili našega dragega moža, očka, dedija, brata, strica, svaka in tasta

Staneta Jakliča

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, prijateljem, sodelavcem, sosedom Hribarjeve ceste in znancem za podarjeno cvetje, sveče ter za pisne in ustne izraze sožalja.

Zahvaljujemo se g. župniku Mateju Zevniku za opravljen pogrebni obred, pevskemu zboru Mengeški zvon, Mengeški godbi, TVD Partizanu, Nogometnemu klubu, KD Svoboda Mengeš, Šahovskemu društvu Bubenreuth in Mengeš, Gasilskemu društvu in g. Zibelniku za poslovilni govor.

Posebno zahvalo smo dolžni prim. dr. Senčarjevi, prim. dr. Novaku ter bolniškemu osebju onkološkega inštituta, dr. Rižnarjevi, še posebej pa Veri Vrhovnik za nesebično skrb ob njegovi bolezni.

Vsi njegovi



Zahvala

Ob smrti dragega moža, očeta in starega očeta

Staneta Narata

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam stali ob strani in mu pomagali v času njegove težke in dolgotrajne bolezni in ob smrti.

Prav tako se zahvaljujemo vsem, ki ste darovali cvetje in sveče, vsem, ki ste sočustvovali z nami in nam izrekli sožalje ter vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.

**žena Tončka ter hči Sonja
in sin Stane z družinama**

IN MEMORIAM



Zahvala

Ob nepričakovani smrti našega dragega moža, očeta, brata, strica in svaka

Janeza Skoka

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem ter sodelavcem iz podjetij Elektro Ljubljana, Elektro Ljubljana okolica, Elektro Ljubljana okolica - nadzorništvo Domžale in LIP Radomlje za izraze sožalja, za podarjeno cvetje, sveče in prispevke v druge dobrodelne namene ter vsem, ki so ga v tako velikem številu pospremili na zadnji poti.

Posebna hvala spoštovani zdravnici ga. dr. Jožici Zabukovšek, ZD Domžale, za izjemno prizadevanje in strokovno pomoč, ki jo je pokojnemu nudila v usodnem trenutku, da bi mu rešila življenje.

Nadalje se zahvaljujemo spoštovanemu g. župniku Mateju Zevniku za lepo opravljen pogrebni obred in govor med pogrebno Sv. mašo.

Zahvaljujemo se godbi Mengeš, pevcem Zvon Mengeš, gasilcem, ki so se poslovili še s častno stražo in govorniku predsedniku GD Mengeš g. Jožetu Žargi, ZZB NOV Mengeš ter vsem praporščakom.

Vsem skupaj in vsakemu posebej še enkrat iskrena hvala!

Vsi njegovi



Zahvala

9. januarja 1996 se je v 96. letu starosti od nas poslovil dragi oče, dedek, pradedek in stric

Andrej Koželj

- Nacetov ata iz Mengša

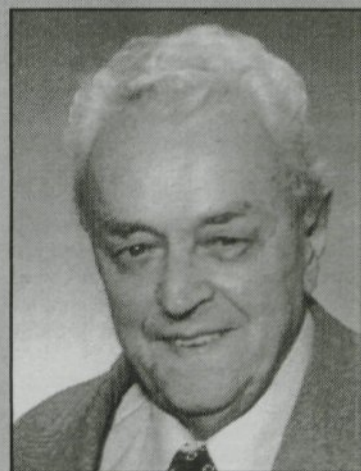
Vsem bližnjim in daljnim sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem in krajanom ter Semesadiki Mengeš se zahvaljujemo za izražena sožalja, podarjeno cvetje, sveče in prispevke za maše ter za spremstvo na zadnji poti.

Zahvaljujemo se dr. Gabrijeli Kovač - Mohar, medicinski sestri Vandi in patronažni sestri Ivi za vso pomoč. Posebno se zahvaljujemo predsedniku Gasilskega društva Mengeš Jožetu Žargiju in predsedniku, ZB NOV Mengeš Janezu Zibelniku za poslovilna govora in župniku Mateju Zevniku za opravljeno pogrebno slovesnost, članom MPZ Svoboda Mengeš za lepo zapete pesmi in Franciju Stoparju za zaigrano Tišino.

Zahvaljujemo se vsem okoliškim gasilskim društvom za slovesno spremstvo na zadnji poti, še zlasti članom PGD Mengeš za častno stražo, organizacijo pogreba in za zadnje slovo od dolgoletnega in zvestega člana društva.

Žalujoči:

sinovi Andrej, France in Janez z družinami ter hčerke Minka, Iva, Tončka, Ana, Pepca z družinami in Justa.



Zahvala

Ob smrti našega očeta

Antona Benda,

mizarskega mojstra, se zahvaljujemo vsem, ki ste bili z nami v zadnjih letih, ko so njegove moči popuščale. Zahvaljujemo se dr. Kovačevi, dr. Kokaljevi in dr. Mušiču za njihovo skrb.

Hvala sorodnikom, sosedom in prijateljem, ki ste ga obiskovali. Hvala gospodu Zajcu in gospodu Zevniku, gospe Selanovi za poslovilne besede, pevcem cerkvenega zbora, Mengeškemu zvonu in Mengeški godbi.

Hvala za vse izraze sočutja in za spremstvo na njegovi zadnji poti. Vsi ste prispevali, da je bilo slovo lepo in manj boleče.

otroci z družinami

Tudi lasje povzročajo težave

Ste bralec ali bralka? Ni pomembno. Upam si trditi, da vas lepi, negovani in dobro počesani lasje polepšajo. Tudi vaša starost pri tem ni pomembna. Z lepimi in zdravimi lasmi lahko prikrijemo marsikatero drugo lepoto pomanjkljivost. Žal pa nam tudi lasje lahko povzročajo težave. Najpogostejše so mastni in pretanki lasje, razcepljeni lasje brez leska, izpadanje las in nastanek pleše, ki se včasih pojavi že v zgodnji mladosti. Maria in Ernst Lange poročata, da ima težave z lasmi vsaj 60 odstotkov ljudi. Potrebno je vedeti, da se naše lasišče močno odziva na zunanje vplive. Če se počutimo slabo, brezvoljno, utrujeno ali smo celo v stresu, bo to opaziti tudi na naših laseh. Telesna obolenja in duševne težave so lahko vzrok celo izpadanju las.

Velika večina ljudi uporablja za nego las in lasišča kemijske preparate. Snovi, ki jih vsebujejo, mnogokrat naredijo več škode kot koristi. Vse več strokovnjakov zagotavlja, da smemo lase negovati le z naravnimi sredstvi.

Dejstvo je, da "ženski" lasje mnogo bolj trpijo kot "moški". Bolj ali manj pogosto jih izpostavljamo delovanju bazičnih spojin za barvanje in trajno kodranje. Lasem mnogo bolj ustreza bolj kislo kemijsko "okolje".

Kaj lahko storimo sami? Doma si lahko pripravimo šampone in negovalne lasne vodice. Naj nas ne moti, da so domači šamponi redkejši in se ne penijo. Bogata pena ni povezana s čistilnim učinkom šampona. Priporočljivo je, da po vsakem umivanju uporabimo še kislo lasno vodico, ki odstrani ostanke mil iz industrijskih šamponov in istočasno neguje lase in lasišče.

Najbolj enostaven domač šampon pripravimo iz:

- 2 rumenjakov
- 1 čajne žličke medu.

Med in rumenjaka dobro premešamo. Maso nanesemo na mokre lase in jo pustimo delovati 10 minut. Dobro zmasiramo lasišče in speremo. Šampon je primeren za nego vseh vrst las. Znani so tudi drugi recepti. Ker vsebujejo sestavine, ki jih v naših lekarnah ni mogoče dobiti, jih ne bom navajala.

Lasne vodice

Kisli balzam za nego vseh vrst las pripravimo iz:

- 1 žlica sadnega kisa
- 1 dl vode
- sok ene limone.

Sestavine zmešamo in tekočino porazdelimo po umitih laseh. Deluje naj pet minut. Nato speremo z mlačno vodo.

Lasna vodica iz kopriv se lahko pripravi na dva načina. Potrebujemo:

- 250 ml sadnega kisa
- 1 pest posušenih koprivnih listov ali
- 100 g svežih ali posušenih koprivnih listov
- 50 ml jabolčnega kisa
- 150 ml destilirane vode (lahko je tudi prevreta).

Koprive prelijemo z vrelo tekočino in pustimo stati 3 ure. Precedimo in koprivne liste močno iztisnemo. Hranimo v rjavih stekleničkah.

Tekočino nanesemo na lasišče po vsakem umivanju las. Z lasišča je ne izpiramo. Preprečuje izpadanje las in pomaga pri prhljaju. Pri redni uporabi bodo lasje mehki in bleščeči. Pomaga tudi pri mastnih laseh. Za kakovost recepta jamčijo celo naše prababice, ki so se s koprivami branile izpadanja las.

Medena lasna voda je po starih receptih dobro zdravilo proti izpadanju las. Poleg tega hrani in krepi lasne korenine. Oskrbi jih s potrebnimi vitamini. Potrebujemo:

- 1/2 l destilirane ali prevrete vode
- 2-3 žlice medu

1 žličko glicerina (kupimo v lekarni)
Sestavine zmešamo tako, da jih damo v stekleničko in jo močno stresamo. Hranimo v rjavi steklenički in uporabimo po umivanju las. Speremo z mlačno vodo po nekaj minutah.

Orehova lasna voda z medom hrani, neguje in spodbuja k okrepljeni rasti las. Z njo lahko prikrijemo tudi nekoliko posivele lase. Barva ni trajna, je pa

popolnoma neškodljiva.

Potrebujemo:

- 50 g posušenih orehovit listov
- 75 g zelenih orehovit lupin
- 1 l vode
- 2-3 žlice medu.

Orehove liste in lupine pristavimo v vodi in kuhamo 30 do 40 minut. Pokrito naj stoji še 3 ure. Precedimo skozi zelo gosto gazo ali papirnat filter za kavo. Primešamo med in hranimo v dobro zaprtih steklenicah.

Čebulna lasna voda

Pomaga pri prhljaju, občutljivem lasišču, srbenju in izpadanju las.

Potrebujemo:

- 1 olupljeno debelo čebulo
- 100 ml 50% alkohola

Čebulo drobno sesekljamo, jo damo v steklen kozarec in zalijemo z alkoholom. Dobro zaprto pustimo stati 5 dni. Precedimo skozi papirnat filter za kavo. Za zdravljenje lasišča si tekočino vtremo vsak večer. Brez strahu! Vonj po čebuli ni močan in takoj izgine.

Mirjana Lilić Južnič



Kuhajmo skupaj

Nihče ni tako bogat, da ne bi nikogar potreboval in nihče tako reven, da ne bi bil nikomur potreben!

To, kar zaznamo v drugem, je le odsev nas samih. (MacLaine)

V tem postnem času bomo jedilnike prilagodili času, da nam bo velikonočna šunka bolj teknila.

Musaka iz sladkega janeža (koromača) za 4 osebe:

- 80 dag krompirja
- 75 dag koromača
- beli poper, sol
- 15 dag pečene slanin
- 2 jajci
- 2 dag masla
- 1,5 dl mleka
- muškatni oreh

Krompir skuhamo in naredimo pire. Posebej narežemo koromač na centimeterske rezine in v vreli vodi blanširamo. Slanino narežemo na kocke. Ognjevarno posodo namažemo z maslom in spodnjo plast naložimo koromač, čez položimo kocke slanin, na obe plasti pa pire krompir, v katerega smo dali še vse preostale sestavine. Pečemo pri 200 stopinj Celzija cca 20 do 30 minut. Skorja mora biti zlato rumena. Ta jed nam lahko služi kot predjed, ali kot glavna jed s tem, da ponudimo še eno izmed solat.

Narastek iz brokolija

- za 4 osebe:
- 60 dag krompirja
- 60 dag brokolija
- 2,5 dl zelenjavne juhe
- 1 čebula
- 2 stroka česna
- 6 dag moke
- 1 dl smetane

Krompir z lupino skuhamo in ga olupimo ter naribamo. Brokole razcvetkamo in v malo vode tudi skuhamo. Posebej na maslu zarumenimo seseklano čebulo, moko, česen in zalijemo z zelenjavno juho. Dodamo začimbe in ko se ohladi še rumenjake, ter iz beljakov trd sneg.

Vse dobljene zmesi rahlo zmešamo in damo v pomazan pekač ter pri 180 stopinj Celzija pečemo 30 minut.

Tudi narastek je lahko kot predjed, glavna jed ali priloga mesni jedi.

Pastetke s telečjim priželjcem za 4 osebe:

- 8 pastetk iz listnatega testa
- 40 dag telečjega priželjca
- 1 šalotka
- 10 dag šampinjonov
- 1 žlica limoninega soka
- 2 žlici moke
- 2 žlici masla
- 1 lonček kisle smetane
- kapre, muškatni orešček, poper, sol
- 6 dl telečje osnove (juhe)
- 1 dl belega vina.

V posodi prevremo zelenjavno juho z vinom in cca 20 minut v njem kuhamo priželjce. Nato s priželjca potegnemo kožo in kite, ter ga narežemo na manjše koščke.

V ponvi popečemo koščke priželjca zlato rumeno, jih poberemo ven ter na isti masčobi pražimo šalotko z šampinjoni. Pokapamo z limoninim sokom ter stresemo k priželju.

Na maslu rahlo zarumenimo moko in prilijemo telečjo osnovo ter gladko zmešamo. Na koncu pridamo kisló smetano. Vse sestavine zmešamo in dobro začinimo. Pastetke, katere smo

predhodno spekle, položimo na krožnik in nadevamo. Okrasimo z limono in zeliščnim šopkom.

Pomarančne miške za 6 oseb

- 6 listov želatine
- 1 limona
- 6 jajc
- 12 dag sladkorja v prahu
- 1 banana
- 2 dl pomarančnega soka
- 2,5 dl smetane
- vanilij sladkor

Želatino namočimo v mrzli vodi. Limonino lupino naribamo in sok ožamemo. Jajca ločimo. Iz beljakov naredimo sneg. Smetano stepemo. Rumenjake s sladkorjem penasto umešamo. Namočene liste želatine damo v toplo tekočino pomarančnega soka. Vse sestavine rahlo umešamo in postavimo za 3 ure v hladilnik. Serviramo tako, da damo na krožnik pomarančne rezine, narezano banano, ki jo pokapamo z limoninim sokom, ter iz dobljene mase oblikujemo miške. Sladica je zelo lahka in priporočljiva za starejše in otroke. Paziti pa moramo, da so jajca zelo sveža.

Veliko užitek pri pripravi Vam želim

Justina Urbanec



Sneg in žled - uničujoče novoletno okrasje naših gozdov

ZGODOVINA

Gozdarji smo nekako navajeni, da se srečujemo z naravnimi katastrofami zmeraj pogostejše. Žledolom leta 1952, 1974, 1982, vetrolom 1991, potem razmah populacije zalubnikov in ...

SEDANJOST

V najbolj veseljih dneh preteklega leta je sneg začel praznično barvati našo okolico. Takih podob skoraj nismo več vajeni. Drevje je oblačil v praznična odevala, vendar ne preveč posrečeno. Lepil se je na mokre veje in se je sproti strjeval, tako da je bilo okrasje zmeraj teje. Drevje se je na razmočeni podlagi začelo prevračati, zlomil se je marsikateri vrh. Ta nevšečnost se je dogajala vse od ni'in pa nekako do 450 metrov nadmorske višine. Vreme je bilo višje bolj naklonjeno gozdu, saj de' ni bil dolgotrajen in je prej pričelo snežiti. Drevje se je boljše oteslo odvečne snežene odeje. Najbolj prizadeti so bili iglavci, saj se je na vednozeleno krošnjo lepilo prav vse, kar je izpod neba padlo nanje. Nižinski borovi in smrekovi sestoji so se hreščeče upogibali pod belo nevšečnostjo. Najbolj so bili prizadeti gozdovi na jugovzhodnih in vzhodnih legah, saj je *moravska* burja od tam nosila odvečno težo. Poškodbe so se kopičile na umetno vzdrževanih presekah (ceste, daljnovodi, telefon), ob umetno vzdrževanih gozdnih robovih, kjer se srečata gozd in kmetijska površina, in povsod tam, kjer je bila v zadnjih dveh do treh letih stabilnost sestojev oslabiljena zaradi poseka močnejših dreves, ki so jih uničili zalubniki, ali pa so bila posledica nestrokovne izbire ob poseku. Kakorkoli že ... Bežni vtisi ob tem nas niso preveč vznemirjali.

Hadno vreme se je nadaljevalo skozi ves praznični čas. Prazniki so minili in ravno ob tehtanju prvih poškodb ter pripravi strategije za odpravo snegoloma je izpod neba pričelo drobno rosi. Krošnje so se začele odevati v led, katerega debelina je naraščala neverjetno hitro. Če je bil sneg vzrok poškodb približno do višine 450 metrov, je led okoval drevesa v svoj pogubno objem med 450 in 600 metri nadmorske višine. Led ni poznal usmiljenja ne glede na drevesno vrsto in ne glede na starost sestojev. Poškodbe so spet utrpeli iglavci bolj kot listavci, prizadeti pa so bili tudi mlajši sestoji, ki so se prvemu snegu lažje postavili po robu. Hreščalo je dva dni in dve noči. Po izjavah ljudi, ki 'ivijo ob gozdu in smo jih gozdarji srečali ob prvih informativnih ogledih, je bilo grozljivo.

Na območju občin Domžale, Lukovica, Mengša in Moravč smo ocenili, da sta obe ujmi, uničili za približno 25.000 kubčnih metrov lesne mase. Koliko mladih sestojev pa je trajno poškodovanih, še nekaj časa ne bomo ugotovili. Pri podrobnih pregledih gozdov, ki že pospešeno potekajo, se grozljivost posledic potrjuje, že ne celo potencira. Polomljena so predvsem drevesa, ki so sorasla ali pa podrasla in bi morala počasi prevzeti vlogo tistih, ki vladajo. Iz prvih evidenc je razvidno, da je med najbolj prizadetimi drevesnimi vrstami bor, ki ga je lomilo tik pod dnom krošnje ali pa še nižje, saj je znano, da borov les ni kaj dosti odporen na upogib. Smreka je mnogo bolje prenesla obremenitve, vendar je bila teža prevelika in vrhovi so se lomili različno visoko, tako da verjetno ne bo potrebno posekati vseh poškodovanih dreves naenkrat. Ob vsej tej količini polomljenih dreves, ki so razmetana vsepovsod, se bo v spomladanskem času začela vrteti nadaljevanka *bele grozljivke - lubadar*. Ob koncu lanskega leta smo z rahlim zadovoljstvom ugotavljali, da se je število smrek, ki so podlegle prekomerni populaciji podlubnikov, začelo zmanjševati...

KAJ SEDAJ ?

V Zavodu za Gozdove Slovenije (v nadaljnjem besedilu ZGS), kamor spada tudi Krajevna Enota Domžale, smo se odločili, da posledice te naravne ujme poskusimo odpraviti in v čim večji meri omiliti na dva načina:

1. POSEK POŠKODOVANIH DREVES IN POSPRAVILO ODLOMLJENIH DELOV DREVES

V primeru, da so v sestoji polomljena posamezna drevesa, ki ne ovirajo razvoja mladja, gošče ali letvenjakov in tudi niso nevarna za razvoj podlubnikov (to so vsi listavci razen bresta), lastnik pa je zainteresiran za pospravo, revirni gozdar izbere drevesa za posek in lastniku ZGS izda ODLOČBO O ODOBRTVI POSEKA IZBRANIH DREVES ("A").

Kolikor pa so med polomljenimi drevesi tudi smreka, bor in od listavcev brest, revirni gozdar ne glede na željo lastnika polomljena drevesa evidentira in po uradni dolžnosti izda ODLOČBO O IZVEDBI SANITARNE SEČNJE IN PREVENTIVNIH VARSTVENIH DELIH V

GOZDOVIH ("C"), kjer so poleg roka izvedbe predpisani tudi pogoji, ki jih je lastnik ali poblaščen izvajalec dolžan upoštevati pri sanaciji. Naj naštejemo nekaj najbolj pogostih:

- izdelava naj polomljene vrhache tako, da jih oklesti, ostanek debla raz'aga in položi pod kup, v katerem so veje zložene z debelejšimi konci navznoter. (Pri načrtovanju strategije sanacije smo se odločili, da se najprej osredotočimo na polomljene smreke, saj bo kmalu, če še ne prekmalu pomlad, zbudili se bodo podlubniki, zaplesali svatbeni ples in saj poznate ljudsko reklo: "hudič gre vedno na kup s...". Čeprav smreka ni povsem poškodovana in je ni potrebno takoj posekati (če je poškodovana manj kot tretjina krošnje), je vsak odlomljen vrh enkratna lovna nastava, kamor se podlubnik najraje naseli);
- olupiti panje;
- sortimente v najkrajšem možnem času spravi iz gozda, da le-ti ne postanejo v sredini meseca marca (če bo seveda vreme toplo) kotišče podlubnikov ob gozdnih cestah in vlakah. Če sortimentov ne more zaradi takih ali drugačnih vzrokov pospraviti iz gozda jih mora olupiti.

Način sanacije, ki je določen z odločbo "C", je zamudnejši in zato dražji, vendar nujno potreben pri varovanju gozdov pred podlubniki. Lastniku se sofinancira približno 40% stroška, ki nastane pri izvajanju preventivne gozdne higijene. Pravico do sofinanciranja imajo lastniki, kateri so prejeli odločbo "C", kjer je zahtevani ukrep naveden v izreku odločbe, ter je od ZGS prevzeto pravočasno in kvalitetno opravljeno delo.

2. POSPRAVILO SESTOJEV ALI DELOV SESTOJEV, V KATERIH BO POTREBNA OBNOVA

Če so poškodbe v takem obsegu, da gozd ne bo mogel več delovati v smislu trajnosti, bo seveda potrebna obnova gozda, bodisi po naravni poti (naravna obnova) ali pa z sadnjo. V obeh primerih izda ZGS ODLOČBO O SANACIJI PO POŽARIH OZIROMA PO UJMAH POŠKODOVANEGA GOZDA ("H"). Po strokovni presoji se revirni gozdar odloči, kakšen način obnove bo ustežen. Pri obnovi z sadnjo predpiše tudi ustrezno vrsto, kvaliteto in količino sadik gozdnega drevja ali semenja. Določi tudi rok, do kdaj mora biti delo opravljeno. Seveda se lastnik

Sneg in žled - uničujoče novoletno okrasje naših gozdov

ali pa pooblaščen izvajalec tudi podpiše na odločbo in s tem se zavezuje, da bo delo opravljeno. Država v bo tem primeru priskočila na pomoč. V ODREDBI O FINANCIRANJU IN SOFINANCIRANJU VLAGANJ V GOZDOVE IZ SREDSTEV PRORAČUNA RS (UrI RS št. 58, z dne 30. 11. 1994) je opredeljeno, da se lastniku gozda sofinancira 50% povečanih stroškov v primerjavi z redno sečnjo (v našem primeru je to 50% priprave tal za sadnjo), nadalje dobi lastnik ves potreben material (sadike ali seme), prizna pa se mu tudi 30% stroškov sadnje. Kolikor projekt sanacije predvideva naravno obnovo, se prizna samo 50% za pripravo tal. Pogoji za pridobitev teh sredstev je vročena odločba "H" in kvalitetno ter v roku opravljeno naloženo delo, ki ga mora prevzeti ZGS in tudi obračunati. Obračun na podlagi prevzetega dela opravi ZGS, lastnik gozda pa sredstva prejme na žiro račun, katerega številka in ime banke morata biti na PREVZEMU IN OBRAČUNU OPRAVLJENIH DEL. Seveda bo obnova z sadnjo marsikje upravičena, imejmo pa tudi posluš do narave, saj nam sama nudi zastoj vse, kar moramo drugače kupiti. Malo več potrpljenja, in ko se bo naravno mladje pojavilo, je treba z vejnikom opraviti izbiro. Bodimo prepričani, da bo kvaliteta naravnega mladja neoporečna z dolgo garancijo. Ko bomo osnovali novo generacijo gozda, naj nam bo ta katastrofo nenehno pred očmi, saj dobro vemo, kakšen gozd najbolje prestane take preizkušnje.



O b vsem tem pa bi vse gozdne posestnike, ki se bodo odpravili v gozd "pospravljat", opozorili na še nekaj stvari:

odstranite, kolikor hitro je to mogoče, podrtu drevje z gozdnih cest in vlak tam, kjer le te potekajo preko vaših parcel in tako omogočite delo vsem, ki te prometnice potrebujejo; odstranite jih tudi iz strug vodotokov in hudournikov, kajti sneg se bo topil, prišlo bo spomladansko deževje in ...;

polomljena drevesa ali njihove dele ter sečne ostanke čimprej odstranite z mladovij in gošč; spravilo sortimentov naj poteka po vlakih in cestah, ki so ravno prav suhe ali pa pomrzne, saj se bomo tako izognili prevelikim in zmeraj dražim poškodbam gozdnih prometnic; ker je poškodovano drevje napeto, nalomljeno ali odravano z koreninskim sistemom vred, bodite zelo previdni pri delu, ker ni nič na svetu toliko vredno kot vaše življenje in zdravje; **potrpimo med seboj**, tako gozdarji z lastniki gozdov in obratno; najbolj pa pozivam k strpnosti lastnike gozdov, naj vas v tej nesreči nevidne parcelne meje ne razdvajajo. **Ni boljšega, kot preganjanje starih zdrah z medsosedske pomočjo;**

IN ŠE, KJE DOBITE SVOJEGA REVIRNEGA GOZDARJA:

revir: DOMŽALE
revirni gozdar: COLNAR MIRAN
uradne ure: vsak ponedeljek od 8.00 do 11.00 na sedežu KE DOMŽALE, Ljubljanska 72 a, Domžale, tel. 721-275
revir obsega: katastrske občine MENGEŠ, LOKA, DOBENO



ZAVOD ZA GOZDOVE SLOVENIJE
KRAJEVNA ENOTA DOMŽALE
MIHA ZABRET dipl. ing. gozd.

MENGEŠKA KOPRIVA

Polomljeno drevje ostalo nepospravljeno

Mengeško koprivo podeljujemo Referatu za infrastrukturo občine Mengeš, ker od božično-novoletnih praznikov do danes ni imel časa odstraniti posledic snežnega meteža na

Staretovem drevoredu. Fotografija je še vedno očiten dokaz.

Uredništvo Mengšana



RAČUNALNIŠTVO

Windows 95

Microsoft® WINDOWS® 95 4.DEL

Ta mesec sva se odločila, da vam opiševa nekaj prednosti nastavitve prikazovalnika (monitorja). Prikazovalnikove lastnosti nastavimo najhitreje tako, da kliknemo z desnim miškinim gumbom v prazni del delovne mize in izberemo *Properties*. Na kartici Background izbiramo različna ozadja delovne mize, pri tem si lahko pogledamo pomanjšano sliko izbranega ozadja. Kartica s Screen Saver je tu zaradi programov, ki čuvajo prikazovalnik, kadar dlje časa ničesar nepočnemo. Na kartici Appearance izbiramo med različnimi barvnimi shemami elementov grafičnega uporabniškega umesnika operacijskega sistema: oken ter njihovih elementov.

Kartica Settings vsebuje prikazovalnikove nastavitve, ki smo jih okrnjene našli v prejšnjih Windowsih, le pri nastavitvi sistema Windows Setup. Na nazoren način lahko nastavljamo z drsnikom različne stopnje prikazovalnikove ločljivosti, ki jih zmoreta tako računalnikova grafična kartica kot prikazovalnik (Desktop Area) ter velikosti systemske pisave (Font size). Velikost pisave lahko nastavljamo celo brezstopensko: kliknemo gumb Custom in z miško po želji raztegnemo prikazno ravnilo z merilom. Pri tem morava bralce opozoriti, da operacijski sistem v skladu z velikostjo pisave prilagaja velikost lestvic, orodij in oken v aplikacijah, kar je v glavnem nad vse praktično, lahko pa nam dela tudi sive lase, ko nam naprimer pri nepravilni velikosti systemske pisave zaslonke oblike aplikacije v Accessu več ne prikazujejo kakega dela svoje površine. Posebna ugodnost je, da nam pos spremembi zadnjih dveh nastavitve ni potrebno ponovna zagnati operacijskega sistema, kar pa mora na žalost računalnik še zmeraj storiti, če menjamo prikazano število barv (Color palette). Iz tega razloga prav ne moremo določiti nastavitve določene za vsako uporabnikovo konfiguracijo tako, kot lahko to storimo za ostale (Vsaka uporabniška konfiguracija ima lahko drugačno ozadje, videz mestninka, ...) Vpliv spremembe nastavitve na kartici Settings lahko prav tako vidimo na pomanjšani zaslonovi sliki že v naprej.

(nadaljevanje prihodnič)

Priprava:

Tomaž Novak

Jure Labrovič

Ta novi zakon pa, ki je seveda krivičen, ne zadeva tistih upravičencev, nekdanjih lastnikov kmetijskih zemljišč in gozdov, katerim je bilo odvzetih manj kot dvesto hektarov teh površin. In samo take upravičence imamo na našem področju oz. na območju domžalske upravne enote. Zato določilo tega zakona naših upravičencev ne zadeva, kakor tudi ne velike večine drugih.

Kljub temu pa se je zgodilo, da je kmetijsko ministrstvo takoj po uveljavitvi tega zakona poslalo vsem Upravnim enotam, v katerih pristojnosti so sedaj vsi denacionalizacijski postopki na prvi stopnji okrožnico, s katero je do nadaljnjega prepovedalo izdajanje vseh odločb, s katerimi naj bi upravna enota vračala kmetijska zemljišča in gozdove, torej tudi tistih, kjer je popolnoma jasno, da gre le za manjše površine, za posamezne njive ali travnike ter za gozdne parcele, ki le redko presegajo nekaj hektarov površin. Zadnji odstavek tega določila se glasi: "Da medtem ne bo prihajalo do kršitev obravnavanega zakona, do nadaljnjega prekinite z izdajanjem odločb o denacionalizaciji kmetijskih zemljišč in gozdov."

Stem navodilom je njegov avtor *Suspendiral* celotni Zakon o denacionalizaciji, kar zadeva kmetijska zemljišča in gozdove in si prilastil pristojnosti, ki jih nima.

Pri izvajanju tega novega zakona je naloga Upravnih organov le, da pod določilo tega zakona in zanje uvedejo moratorij na reševanje oz. izdajanje odločb, za vse druge, torej za tiste, ki jih ta zakon ne zadeva pa je pravno nesprejemljivo in z moralnega vidika krivično, da se tudi zanje izdajanje odločb o denacionalizaciji blokira, in to za nedoločen čas in s tem popolnoma zavre že itak iz nerazumljivih razlogov počasno reševanje njihovih zahtevkov.

Vse razlaščenice, ki imajo vložen in še ne rešen zahtevek za vračilo kmetijskih zemljišč in gozdov (razen tistih, ki zahtevajo vračilo nad dvesto hektarov skupnih kmetijskih površin) zato obveščamo, da

je navodilo, ki ga je izdalo ministrstvo za kmetijstvo v zvezi z novim zakonom neopredeljen čas, odraz samovolje posameznih uradnikov na ministrstvu za kmetijstvo, ki denacionalizaciji niso naklonjeni in jim je še vedno pri srcu "družbena lastnina", nezakonito in zato neveljavno. Je le še en poskus več, da se proces vračanja upočasni. Zaradi vsega navedenega je Združenje lastnikov nacionaliziranega premoženja tudi že zahtevalo spremembo oz. preklic tega navodila.

Zaradi tega navodila se postopek vračila oz. izdajanja odločb pri nobenem organu, ki je za to pristojen, ne sme prekiniti. Vsi upravičenci, katerih zahtevki za vračilo kmetijskih zemljišč in gozdov še niso rešeni, imajo polno pravico zahtevati, da se njihove vloge rešujejo v skladu z določili Zakona o denacionalizaciji in da se jim brez odlaganja vrne tisto, kar jim je bilo v režimu, ki ga imenujemo totalitarnega, odvzeto.

**Komisija za pospeševanje
denacionalizacijskih postopkov
Podružnica ZLRP Domžale
predsednik Janez Škrlep**

Kulturno društvo Franceta Jelovška

vljudno vabi

na občni zbor

v soboto,
16. sušca 1996,
ob 19. uri

v društvenih prostorih
na Slovenski 30 (klet).

KINO MENGEŠ

NIMAŠ POJMA komedija

2. in 3.3. ob 17.00 in 19.00

PROFESIONALEC akcijski film

9. in 10.3. ob 17.00 in 19.00

glavna vloga *Silvester Stallone*, *Antonio Banderas*

MREŽA akcijska kriminalka

15.3. do 17.00 in 17.3. ob 17.00

glavna vloga *Sandra Bullock*

AMERIŠKI PREDSEDNIK romantična

komedija 15 in 17.3. ob 19.00

glavna vloga *Michael Douglas*, *Annette Bening*

DESPERADO post western

23. in 24. 3. ob 17.00 in 19.00

glavna vloga *Antonio Banderas*

DON JUAN DE MARCO ameriška

melodrama 31.3. ob 17.00 in 19.00

glavna vloga *Marlon Brando*, *Johnny Depp*, *Faye Dunaway*

KULTURNE PRIREDITVE

24.2. ob 20.00

MOŠKA STVAR komedija

glavne vloge: *Borut Veselko*

Maja Aduša Vidmar

Režija: *Jaša Jamnik*

30.3. ob 20.00

REVIJA PEVSKIH ZBOROV

Hit-Fit d.o.o.

Mengeš, Glavarjeva

Mladi in znanje v kmetijstvu - razvoj podeželja

Specifičnost kmetij: majhnost kmetij, razdrobljenost kmetij, težki pogoji kmetovanja v hribovitih območjih; ima za posledico majhen dohodek. Na podeželju je majhno število delovnih mest izven kmetijstva, nerazvite so dodatne dejavnosti. Znanje je ključni dejavnik v razvoju kmetijstva in zagotavljanju preživetja. Za znanje je potrebno tudi malo volje. Mladi si lahko veliko izkušenj izmenjate na raznih srečanjih in druženjih preko društev, na predavanjih, itd.

Zveza slovenske podeželske mladine Slovenije ob sodelovanju s kmetijsko svetovalno službo organizira kviz MLADI IN KMETIJSTVO.

Letos so izbrane naslednje teme:

- razvoj podeželja
- organiziranost in delovanje mladine
- ajda
- direktna prodaja na domu
- prašičereja

Vsaka ekipa šteje 3 člane. Na področju Kmetijskega zavoda Ljubljana bo tekmovalje v Ribnici predvidoma v petek 22. marca.

Prijave sprejema Kmetijska svetovalna služba na vašem območju najkasneje do 4. marca. Za dodatne informacije se lahko obrnete tudi na KSS v Komendi, tel.: 841-003, ga. Marta Kos.

Vabi

Kmetijska svetovalna služba

SMUČARSKO DRUŠTVO MENGEŠ

prireja

**ODPRTO PRVENSTVO OBČINE
MENGEŠ**

v veleslalomu

**na Kobli, 16. marca 1996,
s pričetkom ob 11.00 uri**

Prijave in informacije v trgovini TRGOAVTO
Burnik, Prešernova cesta 3, Mengeš (tel.:
737-785), najkasneje do 10.3.1996

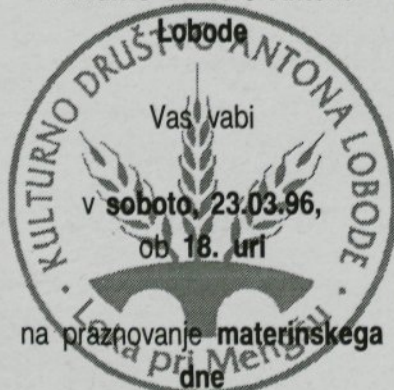
V nedeljo, 24.03.96, ob 17. uri

Vas vabimo, da preživite z
nami prijeten večer v družbi
znane
s. Vendeline Ilc
v prostorih šole
MI AMIGO na Slovenski 28.

Vabi OO SKD Mengeš

*Hkrati pa izrekamo: MAMA,
hvala ti za vse!*

Kulturno društvo Antona



v Gasilski dom v Loki.

*Zima nam še vztrajno kaže zobe,
zato vas seznanjamo z naslednjim*

OBVESTILOM:

Zimsko službo, to je: pluženje, čiščenje snega ročno in strojno, posipanje proti poledici, ročno in strojno, opravlja v sezoni 1995 in 1996 Komunalno Stanovanjsko Podjetje Domžale.

V ta namen ima organizirano
ZIMSKO SLUŽBO

Vodja zimske službe g. Janez Repnik, tel. 713-086

Pomočnik g. Jože Zalokar, tel. 721-443

Dežurno službo na Savski 34, Domžale, tel. 721-443,

ki jo po razporedu opravljajo naslednji delavci-vodje:

od 8.2. do 15.2.	g. Jože Zalokar
od 15.2. do 22.2.	g. Franc Bergant
od 22.2. do 20.2.96	g. Stane Učakar
od 29.2. do 7.3.96	g. Mijo Zadravc
od 7.3. do 14.3.96	g. Silvo Sombol

Naloga dežurnega vodja je, da na osnovi operativnega plana zimske službe in dogovora z referatom za infrastrukturo Občine Mengeš v primeru potrebe organizira nemudoma akcijo čiščenja in ostalih potrebnih ukrepov.

Morebitne pripombe na delo lahko občani sporočate na tel. št. 737-081 in direktno na KSP Domžale 721-443.

Referat za infrastrukturo.

**Turistično društvo Mengeš
organizira zanimivo predavanje**

Nega sobnih rastlin

v torek, 27. februarja 96,
ob 19. uri
v gasilskem domu v Mengšu.

Predavatelj bo **g. Slavko Zgonec**.
Po predavanju se boste z njim lahko
pogovorili o presajanju rož, o težavah
z njimi ali pa z zelenjavo na vašem
vrtu.

Vabljeni

Turistično društvo Mengeš
vabi na

36. redni letni občni zbor

v petek, 15. marca 1996,
ob 18. uri
v sejno sobo Gasilskega društva
Mengeš

**Odvoz kosovnih odpadkov v času
čistilne akcije (18.3. do 30.3.)
28. in 29. marca 96.**

**Večji smetnjaki bodo na običajnih
mestih v Mengšu, Loki, Topolah
in Dobenu.**

ČISTILNA AKCIJA

Tudi če se zima zavleče, nas zadnji
dnevi februarja vendarle prepričajo,
da je pomlad pred vrati.... Zato bralce
že zdaj obveščamo, da bo tudi letos
potekala čistilna akcija in sicer od
18. do 30. marca.

Najbrž že marsikoga "srbijo dlani",
da poprime za prva pomladanska
dela in postori to in ono - najprej
tisto, kar najbolj "bode" v oči. V
Mengšu marsikaj "bode"; zato res
vabimo vse, da se kot posamezniki
ali kot člani različnih mengeških
društev vključite v akcijo in prispevate
k lepši podobi kraja. Ni dovolj, da
poskrbimo samo za svoja domovanja,
čeprav je to naša prva dolžnost;
pokažimo še malo več širine in
žrtvujemo kakšno urico za ureditev
skupnih površin: poti, zelenic,
Gobavice, bregov itd. Po snegolomu,
ki je povzročil precejšnjo škodo, nas
čaka še posebej veliko dela. Zato
računamo na dobro voljo vseh in
kličemo na svidenje!

Podrobnejša obvestila o poteku akcije
bodo pravočasno prejela vsa
gospodinjstva.

**Turistično društvo Mengeš
Občina Mengeš**

Podjetniški center Domžale

Sistem zagotavljanja kakovosti postaja
zahteva sodobnega časa in mnoga
podjetja brez njega ne morejo več
poslovati. Na informativnem predavanju o
"sistemu kakovosti ISO 9000", ki je bilo v
četrtek 1. februarja 1996 v prostorih
podjetniškega centra Občine Domžale, je
zbranim udeležencem okvirne vsebine
predstavil gospod Iztok Kunšek, iz
Gospodarske zbornice Slovenije.

Tudi med manjšimi podjetji je čedalje
več zanimanja za omenje vsebine,
kar je pokazala tudi struktura udeležencev.
Njihovi posli so pogosto vezani na
naročnike, ki že imajo uveden sistem
kakovosti in ustrezen certifikat; skladno s
tem ga zahtevajo tudi od svojih dobaviteljev.

Stanislava Polajžer

CEPLJENJE PROTI KLOPOVEMU MENINGITISU

S prihodom pomladi in poletja
se pojavi nevarnost vboda
klopov, ki povzročajo nevaren
klopov meningitis.

Ker je naše področje znano kot
zelo kužno (saj klopa lahko
dobimo doma, ob potoku, na
sprehodu ali v gozdu), smo
organizirali

**cepljenje proti
klopovemu
meningitisu.**

Ker je prvo cepljenje časovno
omejeno - zamudnikom ne bomo
mogli ustreči - vas vabimo, da
se pravočasno

prijavite pri sestri Fani.

**S cepljenjem začnemo
1. februarja**

Specialistična splošna ordinacija
Dr. Marta Rižnar-Bregar
specialist splošne medicine
Zoranina 3, 61234 Mengeš,
tel.: 737-308

OBVESTILO

Plan krvodajalstva za leto 1996

Ponedeljek, 11.03.1996

1. Induplati obrat, Peče	10	7.00	pred obratom
2. KO RK, Peče	20	7.30	avtobusna postaja
3. KO RK, Moravče	20	7.30	"
4. Rašica, Moravče	20	7.30	"
5. TERMIT, Moravče	15	7.30	"
6. Mizarska delavnica, Moravče	5	7.30	"
7. Osnovna šola, Moravče	5	7.30	"
8. OO RK, Vrhpolje	10	7.30	cerkev Vrhpolje
9. OO RK, Krtina	5	7.30	O.Š. Krtina
10. Osnovna šola, Trzin	5	8.30	pred šolo
11. KO RK, Krašnja	25	9.00	pred avt. post.

Torek, 12.03.1996

1. TOSAMA, Vir	50	6.30	pred podjet.
2. LIP, Radomlje	25	6.00	pred podjet.
3. PAPIRNICA, Količevo	70	6.15	pred podjet.
4. MELODIJA, Mengeš	40	6.00	pred podjet.
5. LEK, Mengeš	50	6.00	pred podjet.
6. TRAK, Mengeš	40	6.00	pred podjet.
7. FILC, Mengeš	20	6.00	pred podjet.
8. TAMIZ, Mengeš	20	6.00	pred podjet.
9. SCT, trgovina Topole	10	8.00	pred podjetj.
10. OO RK, Trzin	5	8.00	avtob. postaja
11. Osnovna šola, Trzin	5	8.00	pred šolo
12. OO RK, Mengeš	20	8.00	pred podj. TRAK
13. SEMESADIKA, Mengeš	15	8.00	pred podj. TRAK
14. KOVINOTEHNA, Mengeš	5	8.00	pred podj. TRAK
15. KPC, Jable	10	8.00	pred obratom
16. PIVOVARNA UNION, Mengeš	9		pred podj. TRAK
17. ETA, obrat Mengeš Mercat.	5	8.00	pred podj. TRAK
18. EMONA, obrat Mengeš Merkur	5	8.00	pred podj. TRAK
19. OBRTNIK, Mengeš	5	8.00	pred podj. TRAK
20. HIDROMETAL, Mengeš	25	8.00	pred podj. TRAK
21. EDIGS, Mengeš	5	8.00	pred podj. TRAK
22. CENTER INVAL. MLADINE	5	8.00	pred podj. TRAK
23. VARNOST, Mengeš	20	8.00	pred podj. TRAK
24. Osnovna šola, Mengeš	10	8.00	pred podj. TRAK
25. ZORA, Mengeš	10	8.00	pred podj. TRAK
26. DOM POČITKA, Mengeš	13	8.00	pred podj. TRAK
27. KOM. PODJETJE, Domžale	30	8.00	pred upr. Domžale
28. LJUBLJ. BANKA, Domžale	10	8.00	pred občino
29. DOM UPOKOJENCEV, Domžale	5	8.00	pred občino

30. DELAVSKA UNIVERZA, Domžale	5	8.00	pred občino
31. SDK, Domžale	3	8.00	pred občino
32. KO RK JARŠE, Rodica	10	7.30	avtob. postaja Rodica
33. BIOTEHNIČNA FAKULTETA	10	8.00	avtob. postaja Rodica
34. NAPREDEK, Jarše	10	8.00	avtob. postaja Jarše
35. NAPREDEK, Domžale	20	8.00	pred obč. upravo
36. POLICIJA, Domžale	5	8.00	pred občino
37. ALKO, obrat Jarše	5	8.00	pred občino
38. ZAVOD, za glasbeno izobraževanje	3	8.00	pred občino
39. PTT, Domžale	15	8.00	pred občino
40. INEA, Domžale	5	8.00	pred občino
41. VVO, Domžale	5	8.00	pred občino
42. METALKA, Domžale	3	8.00	pred občino
43. Občinsko sodišče, Domžale	3	8.00	pred občino
44. Občina Domžale, upravna enota	20	8.00	pred občino
45. OO RK Domžale, m. za fin.	30	8.00	pred občino
46. Osnovna šola, Domžale	5	8.00	pred občino
47. Osnovna šola, Rodica	5	8.00	pred občino
48. Osnovna šola, V. Perka	5	8.00	pred občino
49. Center za Socialno delo	3	8.00	pred občino
50. Skupnost osnovnih šol	3	8.00	pred občino
51. Sodnik za prekrške	3	8.00	pred občino
52. Osnovna šola Olge Avbelj	3	8.00	pred občino
53. AGROEMONA	10	8.00	pred občino
54. Kmetijska zadruga EMONA	20	8.00	pred občino
55. Zavarovalna skupnost TRIGLAV	10	8.00	pred občino
56. GG TOK Gozd. Domžale	5	8.00	pred občino
57. Centralna čistilna naprava	5	8.00	pred občino
58. KO RK, Zlato Polje	20	8.45	Obrše

Sreda, 13.03.1996

1. INDUPLATI, Jarše	30	6.00	pred podjetjem
2. MLINOSTROJ, Domžale	10	6.00	pred podjetjem
3. HELIOS, Količevo Domžale	50	6.00	pred podjetjem
4. KO RK, Rafolče	20	9.00	pred Martinčkom
5. KO RK, Prevoje	20	9.00	Škarja
6. Center srednjih šol, Domžale	20	10.00	pred šolo

Četrtek, 14.03.1996

1. TOSAMA, Vir	50	6.00	pred podjetjem
2. HELIOS, Oljarna	20	6.00	pred podjetjem
3. Zdravstveni dom, Domžale	20	7.00	pred ZD
4. AVTOSERVIS, Domžale	30	7.00	pred podjetjem

OBVESTILO

Plan krvodajalstva za leto 1996

5. TOKO, Domžale	40	8.00	pred podjetjem
6. TERMIT, Domžale	5	8.00	pred upravo
7. EMONA, farma Ihan	20	8.00	pred podjetjem
8. TERMIT, Ihan	15	8.00	pred podjetjem
9. KO RK, Ihan	10	8.00	pred trgovino
10. EMONA obrat, Pšata	15	8.00	pred obratom
11. UNIVERSALE, Domžale	30	8.00	pred podjetjem

Petek, 15.03.1996

1. HELIOS Kol. in Domžale	50	6.00	pred podjetjem
2. PAPIRNICA, Količevo	40	6.00	pred podjetjem
3. INDUPLATI, Jarše	60	6.00	pred podjetjem
4. ŽITO, Vir	15	6.00	pred podjetjem
5. KO RK, Vir	20	6.00	pred podjetjem
6. LIP, Radomlje	25	7.00	pred podjetjem
7. INDUPLATI obrat, Radomlje	20	7.00	pred podjetjem
8. KO RK, Radomlje	20	8.30	pred gostilno Šporn
9. Osnovna šola, Radomlje	10	8.30	pred gostilno Šporn
10. PLASTENKA, Rova	10	8.30	pred podjetjem
11. KO RK, Dob Žeje	10	8.00	avtobusna postaja
12. Osnovna šola, Dob	5	8.00	avtobusna postaja
13. Elektro podjetje, Podrečje	5	8.00	avtobusna postaja
14. Gostišče Konjšek	15	8.00	avtobusna postaja
15. KO RK, Blagovica	15	8.15	avtobusna postaja
16. KS, Češnjice	5	8.15	avtobusna postaja
17. KO RK, Lukovica	15	8.15	pred Zadržnim domom
18. Osnovna šola, Brdo	10	8.15	pred Zadržnim domom
19. MOJCA, Lukovica	30	8.15	pred podjetjem

OPOZORILO!

Podjetja, ustanove, zavodi, ki imate večje po planu število krvodajalcev, je dana možnost, da pošljete krvodajalce v vseh petih dneh akcije.

Za prevoze nam morate sporočiti!

Dodatno smo pripravili še:

Vozilo Zavoda bo v vseh dnevih čakalo in vozilo iz avtobusne postaje Domžale ob 6. in 9. uri.

Območna organizacija RK Domžale

PREDSTAVLJA SE VAM

Podjetniško Združenje Mengeš

PZM - Mengeški podjetniki

Prostovoljno združenje menceških podjetnikov, obrtnikov in zasebnikov

Vponedeljek, dne 5. februarja 1996, smo na ustanovnem zboru ustanovili Podjetniško združenje Mengeš. Sprejeli smo ustanovni statut združenja in ustrezne sklepe, ki so potrebni za registracijo in začetek delovanja. Izvolili smo tudi vse organe združenja, ki bodo opravljali naloge do občnega zbora članov združenja, na katerem bomo dokončno potrdili vse akte in imenovanja. Upravni odbor združenja se je že prvič sestel in sprejel naslednje sklepe. Potrdil je usmeritve združenja, ki so bila posredovana Občini Mengeš za proračun v letu 1996. Razpravljal je o predlogih konkretnih aktivnosti združenja v prvem letu delovanja. Ti predlogi se bodo zbirali še do srečanja na začetku marca. Odločili smo se za srečanje podjetnikov, obrtnikov in zasebnikov, ki bo 1. marca 1996 ob 19.00 uri v Kulturnem domu v Mengšu. Pred srečanjem bo tudi občni zbor članov združenja.

KAJ JE PZM - Podjetniško Združenje Mengeš

Podjetniško združenje Mengeš je prostovoljno, samostojno združenje lastnikov gospodarskih subjektov na območju Občine Mengeš ali občanov lastnikov gospodarskih subjektov s stalnim bivališčem v Občini Mengeš in drugih predstavnikov pravnih subjektov ali posameznikov, ki pristopijo k dejavnosti združenja kot zainteresirani, sponzorski ali častni člani.

Združenje ima namen postati dejavno na področjih, kjer je potreben organiziran in usklajen nastop v korist vseh članov ali v korist posameznih področij delovanja njenih članov. Vključijo se lahko vsi podjetni posamezniki, torej ne le podjetniki, pač pa tudi, ali pa predvsem, obrtniki - samostojni podjetniki, in tudi ostali zasebniki. Slednji so lahko samostojni kulturni delavci, zasebni raziskovalci, zasebni kmetovalci in drugi samostojni poklici.

Glavna področja delovanja združenja

- Podpora članom združenja pri realizaciji njihovih poslovnih in podjetniških interesov.
- Vzpodbujanje medsebojnega sodelovanja in krepitev stikov s podjetji, posamezniki in drugimi sorodnimi organizacijami v Občini, Sloveniji in v tujini, še posebej s tistimi, katerih lastniki so slovenski izseljenci in zamejski Slovenci.
- Skrbeti za stike in sodelovati z oblastmi, zbornicami, združenji, zvezami in drugimi zastopniki gospodarskega in finančnega življenja, da bi lahko pospeševali in širili podjetništvo, obrt in zasebnništvo, razvijali poslovanje in trgovinsko izmenjavo.
- Oblikovanje in uveljavljanje stališč do politike Občine in države in pripravljane ustreznih predlogov in rešitev.
- Sodelovanje pri aktivnostih in projektih Občine. Pomoč pri iskanju in oblikovanju ponudb za izkoriščanje različnih finančnih virov.

PREDSTAVLJA SE VAM

Podjetniško Združenje Mengeš

- Zbiranje in posredovanje informacij o zakonih, predpisih in navadah iz gospodarskega, finančnega, socialnega in davčnega sveta.
- Aktivno sodelovanje pri pripravah in realizaciji poslovnih interesov.
- Priprava predstavitvenih materialov združenja in posameznih področij dejavnosti združenja.
- Organiziranje in vzdrževanje računalniške baze podatkov, organiziranje in vzdrževanje povezav z mrežami baz podatkov v Sloveniji in tujini.
- Skrb za celostno podobo in dobro ime združenja.
- Organizacija predstavitev, srečanj in sodelovanje na sejnih, razstavah in skupnih prireditvah doma in v tujini, ki bi pospeševale in razvijale gospodarsko aktivnost.
- Pridobivanje in dajanje informacij o boniteti in likvidnosti firm in podobno.
- Pomoč pri izterjavi in mirnem reševanju gospodarskih sporov.

Članstvo

Članstvo v združenju je prostovoljno in ga sestavlja neomejeno število članov. Aktiven in pasiven član združenja je lahko posameznik ali predstavnik pravne osebe, ki ima registrirano gospodarsko dejavnost ali tej dejavnosti podobno dejavnost z večinsko zasebno lastnino, ne glede na to ali je sedež subjekta na območju Občine Mengeš, pri pogoju da je stalno prebivališče v občini Mengeš. Aktivni in pasivni člani so lahko predstavniki podjetij, podjetniki oz. gospodarstveniki, zasebniki in drugi posamezniki in predstavniki organizacij s sedežem dejavnosti ali s stalnim bivališčem na območju Občine Mengeš. Aktivni in pasivni člani so lahko lastniki in poslovodeči gospodarskih družb, samostojni podjetniki, samostojni in zasebni poklici, kmetje in podobni, pri pogoju da je sedež dejavnosti ali njihovo stalno bivališče na območju Občine Mengeš. Aktivni, pasivni in zainteresirani člani morajo izhajati iz organiziranosti z večinskim zasebnim lastništvom.

Poleg aktivnih in pasivnih članov z glasovalno pravico sodeluje z združenjem tudi drugi posamezniki in predstavniki pravnih subjektov, ki so zainteresirani za razvoj in napredek združenja, gospodarstva oz. podjetništva. To so člani sponzorji, častni in zainteresirani člani. Zanje ne velja pogoj da morajo imeti sedež dejavnosti subjekta, ki mu pripadajo ali ga zastopajo ali stalno bivališče gospodarstvenika ali posameznika na območju občine Mengeš. Člani sponzorji, častni in zainteresirani člani so lahko tudi tujci. Častne zaslužne člane potrjuje občni zbor na predlog upravnega odbora, za katere je več kot 2/3 prisotnih na občnem zboru soglasnih, da se ta naziv podeli. Častni člani sponzorji so vsi, ki vplačajo pristopnino. Predstavniki javnih in državnih podjetij in organizacij, gospodarstveniki iz organizacij, ki nimajo večinskega zasebnega lastništva, ne morejo biti aktivni in pasivni člani. So pa lahko častni zaslužni člani ali člani sponzorji.



Ustanovni člani PZM.

foto: T. S. Strmšek

PREDSTAVLJA SE VAM

Podjetniško Združenje Mengeš

Člani pri vpisu plačajo pristopnino, ki je (v SIT):

Aktivni člani:	5.000,00
Pasivni člani:	2.000,00
Zainteresirani člani:	1.000,00
Član glavni sponzorji: nad	290.000,00
Član sponzorji: nad	90.000,00

Letna članarina (v SIT) je:

Aktivni člani:	5.000,00
Pasivni člani:	3.000,00
Zainteresirani člani:	1.500,00

Predlogi usmeritev za pripravo proračuna Občini Mengeš za področje gospodarstva in področja, ki so pomembna za razvoj podjetništva, obrti in zasebnitva v Občini Mengeš

1. Nujno zagotoviti prostorske in urbanistične pogoje za proizvodne, skladiščne, storitvene in poslovne prostore. Opredeliti proizvodno - obrtno in storitveno poslovno cono. Pogoji in cene morajo vključevati normalne stroške pridobivanja, urejanja, izgradnje in delovanja.
2. Pospeševanje podjetništva s kakovostnim

premikom v smislu povečanja dobička in prehoda na konkurenčno nastopanje na tujih trgih na eni strani in na drugi strani omogočanje primernih pogojev in ustrezne spodbude za začetnike. Golo kreditiranje, ki celo ni konkurenčno nekaterim bančnim pogojem, glede na letošnje izkušnje, ni zanimivo.

3. Vzpostavitev kvalitetne in moderne evidence dejavnosti na področju gospodarstva in kmetijstva v Občini in posredovanje v slovenski in mednarodni prostor. Dodatno zbrati podatke o potrebah in možnostih sodelovanja, prihoda drugih gospodarstvenikov (predvsem zamejskih Slovencev in izseljencev) v Občino s ciljem soinvestitorstva z domačimi gospodarstveniki.
4. Skupen nastop pri realizaciji projektov kot so gospodarske cone, urejanje kraja in naselij v komunalnem, turističnem in poslovnem smislu.
5. Skupen nastop pri realizaciji plinifikacije in ostalih istočasnih komunikacij in temeljne infrastrukture (kanalizacije, ulice, vodovodi).
6. Strokovno in poslovno sodelovanje pri aktivnostih in delu Občine, tako na normativnem, kot na komunalnem, cestnem, energetskem, prostorskem in družbenem.

Vodilo našega delovanja je, da z aktivnim, prizadevnim, vztrajnim, strpnim in javnim delom lahko urejamo in spreminjamo stvari. Organizirani in skupaj lahko uspešno izvedemo naše skupne načrte ceneje, hitreje in na pošten način. Kot združenje nas bodo bolj upoštevali.

Pripravil:

Predsednik združenja
mag. Tomaž ŠTEBE, dipl.ing.

VABILO NA PRVI OBČNI ZBOR ČLANOV IN SREČANJE PODJETNIŠKEGA ZDRUŽENJA MENGEŠ

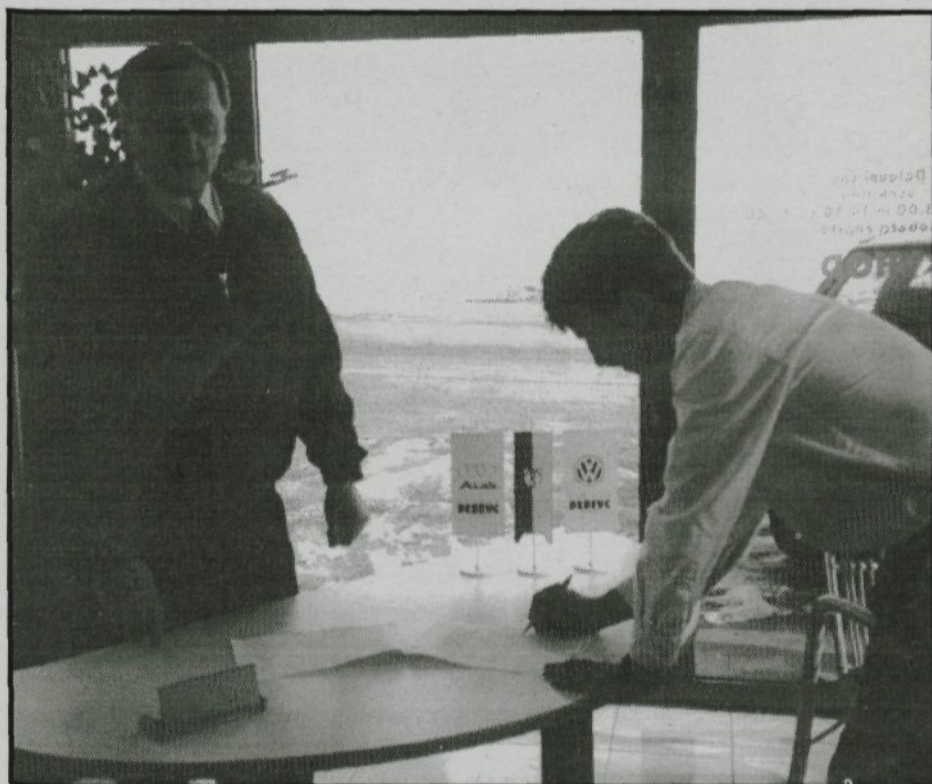
SREČANJE BO V PETEK,
dne 1. marca 1996

v prostorih podjetja MI AMIGO,
Slovenska c. 28.

Ob 19.00 uri bo občni zbor članov,
ob 20.00 srečanje s strokovnim in
družabnim programom.

VABLJENI VSI, KI VAS ZANIMA
NAŠE ZDRUŽENJE, KI ŽELITE Z
NAMI SODELOVATI ALI NAS
SPOZNATI.

VPISOVANJE ČLANOV JE NA
NASLEDNJIH MESTIH:
TRGOVINA TIMOLA,
HRIBARJEVA UL.7, tel.738420,
MI AMIGO, SLOVENSKA C.28.
tel. 737317.



Slovesen dogodek podpisa pogodbe. Čestitke obema, g. Debevcu in g. Humarju! (tekst na strani 25 in 26 - VAŠA POŠTA)



TIMOLA

Mengeš, Hribarjeva 7, tel.: 738 420

ZAČNE

4. 3. DO 16. 3. 1996

**AKCIJSKO ZNIŽANJE SPOMLADANSKE
IN POLETNE OBUTVE OD
40% - 50%**

IN SICER DESORTIRANIH MODELOV OZ. OSTANKOV

USNjeni
ŽENSKI ČEVELJ

CENA
5.690
-40%
3.414

ŽENSKI
GLEŽNAR

CENA
5.990
-50%
2.950

MOŠKI
ČEVELJ

CENA
5.951
-50%
2.975

OTROŠKI
ČEVELJ

CENA
3.970
-40%
2.382

**PRIDITE IN POGLEJTE. SPLAČA SE. MORDA JE RAVNO MODEL, KI GA IŠČETE ZNIŽAN.
VELIKO MODELOV ŠTEVILKA: 35, 36, 40, 41, 45**

LB Banka Domžale d.d.

Vedno v službi podjetništva, obrti in občanov

UPOKOJENCI !

Obveščamo vas, da lahko pokojnino prejimate na hranilno knjižico ali tekoči račun LB - Banke Domžale.

Banka vam v tem primeru ne zaračunava provizije za plačevanje z položnicami za telefon, RTV naročnino, komunalne storitve, elektriko in podobno.

Vse informacije dobite v vam najbližji enoti banke v Domžalah na Ljubljanski 62 in 82 (SPB), na Viru, v Mengšu, Trzinu, Jaršah in Moravčah ali pokličite Sektor za posle z občani na telefon 715-422.

AVTO ŠOLA

RETOŠ
RETOŠ

TEČAJ CPP

6. marec 1996

ob 10. do 16. ure

tel.: 739-621

mobitel.: 0609 623 303

tel.: 739-621